

Преглед и анализа постојећег стања

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

УВОД

Израда Прегледа и анализе постојећег стања је прва фаза у процесу израде Плана развоја културе града Крагујевца. Процес је започет темељним истраживањем које је обухватило прикупљање података из свих области културне реалности града. То су уједно и основни модули овог документа Преглед и анализа постојећег стања:

- Контекст
- Културна инфраструктура
- Подручја деловања културе и уметности
- Културна сарадња – са другим градовима у Србији и међународна
- Манифестације у области културе
- Културни туризам
- Финансирање културе

Прикупљени подаци осликавају тренутно стање у граду Крагујевцу и служе као инпут за формулисање документа, који представља профил или „личну карту“ културе града. С обзиром да планирање развоја има за циљ мобилизацију ресурса у сврхе постизања циљева, неопходан је увид у њихов обим, разноликост, квалитет и у њихове специфичности. На тај начин се процењују могућности за коришћење ресурса у будућности, односно, њихов ефективни допринос постизању постављених циљева и зато је први корак у процесу планирања израда документа Преглед и анализа постојећег стања. Дефинише стање свих чинилаца културног живота и кроз анализу даје преглед трендова током последњих пет до десет година. Културни Профил локалне заједнице са једне стране служи за предвиђање будућих промена, а са друге омогућава увид у факторе који су довели до тренутног стања. На тај начин даје основу за дефинисање приоритета и циљева Плана развоја културе.

Кроз израду анализе омогућено је:

- Пружање подршке Радној групи у доношењу одлука о правцима интервенције
- Давање прегледа културних показатеља путем којег се омогућава успостављање оквира за израду Плана развоја културе
- Обезбеђивање основних информација које дозвољавају заједници да мери шта се променило имплементацијом Плана развоја културе
- Подршка за израду SWOT анализа.

Преглед и анализа постојећег стања садржи податке добијене интензивном комуникацијом са локалним координаторима, члановима тематских радних група и представницима установа и организација у циљу добијања ажурних података из њихових евиденција. Услед ограничавајућих услова за одржавање састанака, путем он-лине комуникације идентификоване су евентуалне потребе за изменама и допунама извршене.

Подаци су прикупљени током јануара и фебруара 2021. године, а документ финализиран у априлу 2021. године.

У даљем тексту је представљен комплетан документ Преглед и анализа постојећег стања културе у граду Крагујевцу.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Контекст

Модерна култура у Крагујевцу је успостављена од тренутка када је проглашен првом престоницом модерне Србије 1818. године, у време кнеза Милоша Обреновића. Читав низ институција први пут у историји српске државе се оснива у Крагујевцу у том периоду: прве новине – “Новине србске” и штампарија, музичка формација “Књажевско – српска банда” коју оснива Јозеф Шлезингер, први театар “Књажевско – српски театар” под управом Јоакима Вујића, прва гимназија 1833. године, Лицеј – виша школа 1838. године, прва галерија слика, први суд “Суд крагујевачки” 1820. године, а постоје и основане претпоставке да је Народна библиотека основана у Крагујевцу.

Од усвајања прве Стратегије развоја културе у Крагујевцу 2003. године, остварени су велики помаци у области развоја културе. Кроз континуирано увећање финансирања културе у последњих неколико година, култура је заузела значајнији улогу у Граду. На нивоу Града је заокружена организационо-програмска инфраструктура. Дефинисане су Сталне манифестације од значаја за град (којих укупно има 25), чиме је Крагујевац потврдио статус регионалног културног центра Шумадије. Промовисан је и прихваћен концепт “Милошевог венца” као јединствене просторне културно-историјске целине. Враћена је под градску надлежност имовина “Шумадијафилма” – Градска дворана „Шумадија“. Од 2003. године, основане су нове установе културе: Дечје позориште (2003.), Музички центар (2010.) и Установа културе “Кораци” (2018). Формулисан је приступ споменичкој заштити и улепшавању града.

За културну политику једне локалне или регионалне заједнице је од великог значаја степен отворености према укупном националном и међународном простору. Кроз комуникацију са ужим и ширим окружењем препознају се токови, садржаји и вредности културе и посебно уметничког стваралаштва на глобалној равни, облици и начини организовања и финансирања културе, а кроз размену, сарадњу и копродукцијску активност, пореде се сопствени потенцијали и остварења са онима у свету. То има подстицајно значење за ствараоце, а корисно је и за оне који брину о креирању културне политике.

Крагујевац на том плану има предност, јер је град са највећим бројем партнерстава у Србији са иностраним градовима. Код неких од градова партнера постоји заинтересованост за сарадњу у области културе, кроз размену културних програма, од традиционалних (фолклор и изворно стваралаштво) до савремених (књижевно, позоришно, ликовно и музичко стваралаштво). Међународној сарадњи допринос дају и установе културе и међународни фестивали, тако што успостављају нове линије комуникације и препознавања по стваралачком сензибилитету и креативној енергији. Трећи канал међународне културне сарадње постоји преко програма културних центара и амбасада страних земаља у Србији, и то превасходно преко установа културе и организација цивилног друштва као организатора и носилаца датих програма у граду. Захваљујући интензивнијој сарадњи, обогаћена је програмска понуда, представљени су крагујевачки културни потенцијали и ствараоци у иностранству, што је свеукупно допринело и стварању лепше слике Крагујевца на међународном плану.

Истовремено, досадашња сарадња је показала да је на овом плану потребно дугорочније планирање јер је за реализацију бројних програма потребно и неколико година. У следећем периоду неопходно је обратити пажњу на пројекте који се у партнерству са градовима из Европске уније могу реализовати уз подршку претприступних фондова ЕУ. Један од битних елемената културног идентитета сваког града су устаљене манифестације, које имају одјека код домаће публике и у широј јавности.

Сектором културе на нивоу града управља Градска управа за друштвене делатности – Секретаријат за друштвене делатности, Одељење за културу и информисање, са 7 запослених.

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

1. Културна инфраструктура

1.1. Установе културе

У надлежности локалне самоуправе у Крагујевцу су **11** установа културе.

Назив институције	Опис делатности	Година оснивања
Народни музеј	Делатност музеја, галерија и збирки	1949. године
Спомен парк „Крагујевачки октобар“	Делатност музеја, галерија и збирки	1953. године
Историјски архив Шумадије	Делатност библиотека и архива	1970. године
Центар за неговање традиције и културе „Абрашевић“	Извођачка уметност	(1905.) 2006. године
Музички центар	Делатност уметничких установа	2009. године
Књажевско-српски театар	Извођачка уметност	1835. године
Дом омладине „Крагујевац“	Извођачка уметност	1997. године
Народна библиотека „Вук Караџић“	Делатност библиотека и архива	1866. године
Установа културе "Кораци".	Рад уметничких установа	2017. године
Позориште за децу Крагујевац	Извођачка уметност	2003. године
Завод за заштиту споменика култура	Заштита и одржавање непокретних културних добара, културно-историјских локација, зграда и сл. туристичких споменика	1966. године

1.1.1. Народни музеј у Крагујевцу - Народни музеј у Крагујевцу је основан 1949. године као обласни музеј који је покривао територије неколико округа односно Област крагујевачку, а са радом је почео 1951. године отварањем сталне поставке у Амицином конаку.

Народни музеј у Крагујевцу је установа културе, припада категорији комплексних музеја завичајног карактера чија је делатност прикупљање, проучавање, стручна и научна обрада, заштита и презентација културних добара коју обавља на територији општина Крагујевац, Баточина, Лапово, Рача и Кнић.

У циљу ефикаснијег и рационалнијег обављања делатности и реализације циљева (специфичних стручних области и начина рада и функционисања) у Музеју су образоване

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

организационе целине и то два сектора у оквиру основне музејске делатности и два издвојена музеја у саставу:

1. Сектор музејских збирки и истраживања, који обухвата:
 - Одељење за историју,
 - Одељење за историју уметности,
 - Одељење за етнологију,
 - Одељење за археологију,
 - Центар за документацију;
2. Сектор за посетиоце и оперативно-техничке послове, који обухвата:
 - Центар за едукацију и комуникацију;
 - Водичку службу;
 - Техничко-декоратерску службу;
 - Центар за конзервацију;
 - Библиотеку;
3. Галерија Николе Коке Јанковића;
4. Музеј аутомобила и индустријског наслеђа (за који је потребно обезбедити адекватни простор како би могао да почне да обавља делатност)

Делатност Музеја је:

- делатност музеја, галерија и збирки који обухвата:
 - рад музеја свих врста
 - заштиту покретних културних добара (превентивна заштита, рестаурација и конзервација);
- издавање књига
- издавање часописа и периодичних издања
- остала издавачка делатност
- трговина на мало књигама у специјализованим продавницама
- остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама

Људски ресурси

Број запослених у Народном музеју у Крагујевцу је 28, распоређених на следећим пословима: кустоса, библиотекара, водича, сарадника за дигиталне процесе, техничара у музејској делатности, аранжера-декоратера

Спољни сарадници се ангажују по потреби, најчешће као чланови програмских тј. уметничких савета или као рецезенти.

Простор

Народни музеј користи објекте који су у јавној својини (власништво града или Републике) са укупно 10 објеката од којих 3 нису у употреби.

- Стара скупштина

Време настанка објекта: 1859. године

Површина објекта: 338 м² (изложбени простор: 203,3 м²)

- Амицин конак

Време настанка објекта: 1818. године

Површина објекта: 413 м²

- Кнез Михаилов конак

Време настанка објекта: 1860. године

Површина објекта: 661,50 м²

- Уметничка Галерија Народног музеја

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Време настанка објекта: 1971. године

Површина објекта: 1006 м²

- **Кућа Светозара Марковића**

Време настанка објекта: 19. век

Површина објекта: 110,25 м²

- **Мали ликовни салон**

Време настанка објекта: 1979. године

Површина објекта: 71,25 м²

- **Галерија Николе Коке Јанковића**

Време настанка објекта: 2018. године

Површина објекта: 439 м²

- **Легат Љубице Филиповић – није у употреби**

Време настанка објекта: Пре Другог светског рата

Површина објекта: 120 м²

- **Петрова воденица у Грошници**

Време настанка објекта: објекат стар око 200 година

Површина објекта: 50 м²

- **Спомен кућа у Дуленима**

Време настанка објекта: пре другог светског рата

Површина објекта: 160 м²

- **Двориште музеја**

Површина парцеле: 00ха/78а/27м²

Најзаслужнији за развој и изградњу Крагујевца свакако је кнез Милош Обреновић, који је у периоду после Другог српског устанка започео изградњу значајних објеката за породичне и државне потребе. За релативно кратко време изграђени су: Кнежев конак, Конак кнегиње Љубице, Амиџин конак и низ пратећих објеката.

Маркетинг

Народни музеј има свој лого, свако стручно одељење има сопствено визуелно препознатљиво решење. Обраћање/представљање публици обавља се преко друштвених мрежа

Сарадња са локалним медијима пре свега РТК, Радио Златоусти и др. Сарадња са националном медијском кућом РТС није на задовољавајућем нивоу из разлога недовољне заинтересованости за актуелне културне догађаје у граду.

Сарадња са другим актерима у култури

Развијена је сарадња са свим установама културе у граду, у зависности од потреба, као и образовним институцијама и невладиним сектором у области културе. (Историјски архив, Спомен-парк „Крагујевачки октобар“, Народна библиотека „Вук Караџић“, ЦЗНТК „Абрашевић“, Музички центар, „Кораци“ и др.)

Са Удружењем „Крагујевац наш град“ остварена је сарадња на пољу оснивања нове организационе јединице Музеја аутомобила и индустријског наслеђа.

Са Центром САНУ и Универзитета у Крагујевцу, потписан Уговор који омогућава заједничке пројекте и коришћење простора којим газдује Музеј.

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Сви реализовани пројекти Народног музеја у Крагујевцу у претходном периоду су финансирани од Министарства културе и информисања Републике Србије. У протеклих 5 године је било више од 20 пројеката.

Начин финансирања

Музеј је индиректни буџетски корисник и финансира се средствима оснивача и пројектно Министарства културе и информисања.

Приступачност објекта

Већина објекта је приступачно за особе са инвалидитетом, изузев заштићених споменика културе на којима нису дозвољени грађевински радови у том смислу.

У 2020. години	Број запослених	Број изложби	Број других догађаја	Број посетилаца
	28	9	3	2000

1.1.2. Установа Спомен-парк „Крагујевачки октобар“ представља препознатљиво име на простору Балкана као јединствена меморијална целина која успешно послује више од пола века, па самим тим и представљање публици на један специфичан начин је олакшано, јер већ по самом имену установе, већина разуме значај Меморијалног комплекса. У току Октобарских свечаности, које чине централни културни догађај за Град Крагујевац, Спомен-парк „Крагујевачки октобар“ има водећу улогу. Поред примарног догађаја „Велики школски час“ на коме уживо сваке године присуствује више хиљада грађана Крагујевца и који је уживо емитован на Радио телевизији Србије представљање свих догађаја је интезивирано у месецу септембру преко савремених друштвених мрежа, сајтова културе, локалних тв реклама, позивница и др.

У оквиру Спомен-парка основан је, 15. фебруара 1976. године, Музеј "21. октобар" с циљем прикупљања, обрађивања, чувања и презентирања документа о стрељању и жртвама, путем изложби и штампаних публикација. Поред тога, Спомен-парк организује традиционалне манифестације, док се изложбе из домена савременог уметничког стваралаштва организују у Градској галерији "Мостови Балкана" отвореној 7. априла 2005. године.

На самом улазу у меморијални комплекс налази се зграда Музеја "21. октобар", архитектонско решење Ивана Антића и Иванке Распоповић.

Унутар зграде, на њеном доњем нивоу, налази се галерија у којој је стално изложен циклус слика "Крагујевац 1941" југословенског сликара Петра Лубарде. Повремено се, у овом простору, приређују покретне изложбе уметничког и документарног карактера других музеја, антиратних центара, мировних покрета и асоцијација за заштиту људских права из земље и иностранства, док је на горњем нивоу 2003. године постављена нову, сталну поставку „Крагујевачка трагедија 1941“ групе аутора историчара Станише Бркића, Ненада Ђорђевића, мр Милана Кољанина, академски сликар-графичар Ирена Поуновић и академски сликар Игора Степанчића.

Пример доброг показатеља и напретка у пропагандном смислу се може огледати преко фејсбук странице „Спомен-парк Крагујевачки октобар“ која је у константном расту. Захваљујући доступном анализи на страници види се чити пример веће посећености свим вестима у последњих неколико година. На самом почетку 2016. године оснивања ФБ странице, вести су имале јако малу прегледност што се може видети из датог примера:

Сличан тренд недовољне посећености вестима је био и у првом кварталу 2017. године. Значајнији раст се може видети кроз 2018. и 2019. године.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

На основу свега приказаног стиче се утисак да је посебно у периоду пандемијске кризе, сајт Спомен-парка и ФБ страница водећи пропаганди медиј преко кога се најбрже и најлакше долази до нових посетилаца. Уз редовно ажурирање вести по наведеним методама, Установа једнако наставља да своје сталне посетиоце обавештава и преко велике мејлинг листе и слања позивница свим заинтересованим поштоваоцима културе. План даљег развоја и позитивног пропагирања Установе ће бити на примарном фокусу вести из свакодневног социјалног живота Крагујевчана из прошлости, јер такве вести доносе највише пажње и интересовања. Вести попут „Пеле у Шумарицама“ (94 500 прегледа), „Саопштење Установе...“ (68 000 прегледа), Ковид вести и др.

У 2020. години	Број запослених	Број збирки	Број изложби	Број других догађаја	Број посетилаца
	20	8	5	14	3523

Људски ресурси

Број запослених је 20 распоређени на следећим пословима: директор, заменик директора, шеф музејске службе, музејски саветник, кустос (4), кординатор музејске издавачке делатности, сарадник за просторно очување музејског комплекса, водичив (4), техничар шумарских послова (2), виши техничар у музејској делатности, Оператер технике, технички помоћни радник и домар.

Простор

Површина Музеја "21. октобар" је 603,90 метара квадратних и састоји се из: доњег и горњег нивоа, канцеларијског простора, кино сале, два депоа (историјски и уметнички) и галерије

Маркетинг

Лого Спомен-парка „Крагујевачки октобар“ је правоугаоног облика са централном композицијом *Споменика стрељаним ђацима и професорима* који представља један од најпознатијих симболичких означитеља Спомен-парка. У дну се налази и датум *21.10.1941.* који говори о датуму стрељања у Шумарицама. Колорит Логоа је сведен на две боје - црвену цинобер и белу боју као што се и налаже у статуту Установе Спомен-парка.

Промотивни материјал чини широк спектар различитих материјала, од улазних двојезичних флајера, постера, статичних и покретних билборда, дигиталних вести, тв реклама и друго. Стални промотивни материјал представља свакодневно коришћење на дневном нивоу и њега чине: улазни двојезични флајер који се бесплатно добија уз купљену улазницу, „излагачки“ постер на изложбеном билборду испред Музеја „21.октобар“, као и сајт Спомен-парка који се редовно ажурира. Музеј такође редовно издаје и друге пропагандно - информативне материјале: каталог изложби које се одржавају у Музеју и Галерији Мостови Балкана, разгледнице, значке, проспекте, сувенире, плакате, нотесе, календаре и слично који се могу купити у продавници Музеја.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Сајт: www.spomenpark.rs

Фб страница: Спомен – парк Крагујевачки октобар

Спомен-парк „Крагујевачки октобар“ негује вишедеценијску добру сарадњу како са локалним медијима тако и са медијима са националном фреквенцијом. Сваке године, поред РТК, РТС извештава уживо све важније манифестације које се одигравају у току године. Ове године РТС је пропратио: Велики Школски час, Изложбу о Јасеновцу, Бијенале АртиЈА и др. Радио телевизија Крагујевац на најбољи могући начин извештава о догађајима везаним за Музеј „21.октобар“ и сарадња са њима је на високом нивоу. Поред РТК и РТС, у току године Спомен-парк „Крагујевачки октобар“ развија сарадњу и са Радио телевизијом Војводине која је ове године пропатила више значајних манифестација. Поред телевизијских медија, сарадња је заступљена и локалним и државним интернет порталима. У току године, поред медија из земље, често се сними и емисија документарног типа из земље из окружења или остатка Европе. Ове године то је урадила Холандска телевизија.

Сарадња са другим актерима у култури

Установа има редовну сарадњу са другим установама културе, посебно из Крагујевца, у области реализовања појединих манифестација или партнерског односа у реализацији. На манифестацији Велики школски час сваке године имамо сарадњу са Књажевско-српским театром у људству и ресурсима(фондусу), за ОКТОХ имамо подршку Музичког центра Крагујевац, За манифестацију «Арт и ја» партнери су нам били Народни музеј у Крагујевцу, Студенсти културни центар.Сарађујемо са Заводом за заштиту споменика културе Крагујевац у заштити и одржавању меморијалног парка, са многим појединцима из области заштите покретних културних добара.

Начин финансирања

Установа је индиректни буџетски корисник средстава града Крагујевца. Сваке године Установа конкурише код релевантних институција за средства по пројектима. Највећи износ добијених средстава сваке године по пројектима одобрава се од стране Министарства културе и информисања.

Приступачност објекта

Као Установа културе музејског типа, установа је доступна посетиоцима сваког дана, изузев 1. јануара, Божића, и Ускрса. Централни објект установе, Музеј «21. Октобар» налази се на ободу града, и до њега је могуће доћи аутом или аутобусом, с'обзиром на чињеницу да се испред Музеја налази велики паркинг. Градска галерија «Мостови Балкана», која такође припада Установи, налази се у строгом центру града и отворена је за посетиоце сваког дана изузев понедеа.

Културна сарадња са другим градовима у Србији

Град, Установа	Размена културних програма	Друго
Београд, Музеј града Београда	Размена изложби	
Пожаревац, Историјски архив	Размена изложби	
Београд, факултет ликовних уметности	Гостовање изложби	
Београд, Институт за филозофију и друштвену историју		Организација Међународног дана сећања на холокауст

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Међународна културна сарадња

Партнерски градови		Културни центри и амбасаде страних земаља у Србији
Град, Установа	Размена културних програма Копродукција	
Бидгошћ	Сви градови су партнери на манифестацији Међународни салон антиратне карикатуре. Сви градови дарују новчане награде награђеним карикатуристима, и у тим градовима гостују изложбе салона.	
Инголштадт		
Бијелско Бјала		
Сирен		
Карара		
Питешти		
Париз		Културни центар – 2016. Организовање изложбе Међународног салона антиратне карикатуре

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година:

1. Манифестација "Доста су свету једне Шумарице" реализација 2014. - 2020. године, донатор: Министарство културе и информисања и Град крагујевац, ниво реализације - међународни, циљ- Активно укључивање деце и омладине у реализацију антиратне мисије Спомен – парка кроз креативан рад. Вредност пројекта на годишњем нивоу: 490.000 динара.
2. Израда елабората за санацију споменика и гробница – елаборат санације Старог војничког гробља и Словачког гробља, 2015. године донатор: Министарство културе и информисања, заштита два Меморијала из Првог светског рата на територији Меморијалног простора. Вредност пројекта: 1.000.000
3. 3Д Виртуелна тура кроз Спомен – парк, 2016. године донатор: Министарство културе и информисања, могућност огромном броју корисника интернета да се упозна са Спомен - парком и његовим обележјима. Вредност пројекта: 1.000.000.
4. Музеј 21.октобра - установа културе доступна за све за глуве и наглуве, 2018. године, донатор: Министарство културе и информисања, национални значај, Музеј доступан особама са посебним потребама. Вредност пројекта: 387 000
5. Пројекат санације зграде Музеја "21. октобар у Крагујевцу", 2016. и 2018. године, донатор: Министарство културе и информисања, Омогућио је стручно сагледавање свих угрожених елемената грађевине и начин њихове санације. Вредност пројекта: 750.000
6. Адаптација просторије бившег складишта у музејски депо, 2016. године, донатор: Министарство културе и информисања, Добијен најмодернији депо за складиштење вредних уметничких дела из збирке Музеја "21. октобар". Вредност пројекта: 1.539.383
7. Изложба 18. међународног салона антиратне карикатуре "Крагујевац 2015" у Културном центру Србије у Паризу, 2016. године, донатор: Министарство културе и информисања и Град Крагујевац.
8. Извођење конзерваторских и рестаураторских радова на папирним носачима, који су део најважније збирке Музеја "21. октобар" и њихово адекватно чување, 2017. године, донатор: Министарство културе и информисања, оригинална документа стрељаних су санирана и спречена да пропадају за дужи временски период. Вредност пројекта: 700.000
9. Дигитализација фонда Музеја 21. октобар у Крагујевцу, 2018. године, донатор: Министарство културе и информисања, оригинална документа стрељаних су сада сачувана и у дигиталној форми. Вредност пројекта: 540 000

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

10. Анализа бојеног слоја, куративна и превентивна конзервација пет слика на папирном носиоцу, слике Петра Лубарде из циклуса „Крагујевац 1941“, 2018- 2020. године, донатор: Министарство културе и информисања, 15 од 27 слика великог уметника, његов легат Спомен-парку, је конзервирано, санирано и урамљено на адекватан начин. . Вредност пројекта: 1 646 098 динара
11. Изложба „Суседи којих више нема: страдање Рома у Крагујевцу октобра 1941. године“, 2018. године, донатор: Министарство културе и информисања, Први пут свеобухватно представљено страдање Рома у октобарској трагедији. Вредност пројекта: 401.494
12. Санација и рестаурација фасаде и прилазног моста на музеју „21. октобар“, 2018, донатори: Министарство културе и информисања и Град Крагујевац, Санирани су неки од најугроженијих елемената ремек - дела наше модерне архитектуре, зграде Музеја "21. октобар". Вредност пројекта: 6.000.000
13. Музеј 21.октобра - установа културе доступна за све - за кориснике инвалидских колица" 2019. донатор: Министарство културе и информисања. Вредност пројекта: 422 000
14. Организација 45. музичке манифестације „Октобру хододарје“ ОКТОХ донатор: Министарство културе и информисања. Вредност пројекта: 1.000.000,00
15. Израда пројектно-техничке документације изведеног стања и термо-техничких инсталација Спомен-музеја „21. октобар“, 2019, донатор: Министарство културе и информисања. Вредност пројекта: 770.000,00
16. Израда пројекта за конзерваторско-рестаураторске радове на споменицима „Кристални цвет“ и „Камени лав“ у меморијалном парку „Крагујевачки октобар“, 2019, донатор: Министарство културе и информисања. Вредност пројекта: 400.000,00
17. Монографија „Војничко гробље у крагујевачким Шумарицама", 2019. године донатор: Министарство културе и информисања, Први пут свеобухватно представљена историја једног од највећих и најстаријих гробаља у Србији. Вредност пројекта: 500.000
18. Измена 15 најугроженијих кровних купола на згради Музеја "21. октобар", 2019, донатор: ГИЗ и Влада Савезне Републике Немачке, Санирани део најугроженијег елемента зграде Музеја "21. октобар" и спречено даље прокишњавање и продор влаге у унутрашњост, износ - Установи дониране куполе, не средства за реализацију.
19. Анализа бојеног слоја, куративна и превентивна конзервација пет слика на папирном носиоцу, слике Петра Лубарде из циклуса „Крагујевац 1941“,
20. Фотомонографија Спомен-парка „Крагујевачки октобар“. Вредност пројекта: 500.000
21. Мобилна платформа Спомен-парка „Крагујевачки октобар“ осавремењивање презентације културног наслеђа путем примене мобилних платформи, донатор: Министарство културе и информисања. Вредност пројекта: 800.000
22. Манифестација „Велики школски час“, 2020, донатор: Министарство културе и информисања. Вредност пројекта: 500.000
23. Анализа бојеног слоја, куративна и превентивна конзервација пет слика на папирном носиоцу, слике Петра Лубарде из циклуса „Крагујевац 1941“.

1.1.3. Историјски архив Шумадије Крагујевац је установа културе која прикупља, чува, врши заштиту и сређивање архивске грађе настале на подручју Шумадијског округа и омогућава њено коришћење у научне и друге сврхе, као и њено публиковање

Грађа Историјског архива Шумадије обухвата период од 1809. до 2013. године, док главнина датира из међуратног периода и времена после Другог светског рата. Највећи део документације је на српском, а мањи на руском, турском, немачком и француском језику. У

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

депоима Архива, у девет група, разврстано је укупно 520 фондова и збирки (око 1 800 дужних метара архивске грађе). Архивском грађом од изузетног значаја проглашено је 8 фондова, 2 збирке и 1 документ, а архивском грађом од великог значаја – 43 фонда и 3 збирке. Стручна библиотека Архива садржи више од 6 000 наслова, углавном историјског садржаја.

Данас је Историјски архив Шумадије у Крагујевцу установа културе од регионалног значаја, чији фондови и збирке представљају драгоцен извор за проучавање нововековне српске историје.

Службе Историјског архива Шумадије Крагујевац:

- Служба заштите архивске грађе ван архива обавља делатност превентивне заштите јавне архивске грађе код стваралаца, чије се седиште налази на подручју Шумадијског региона односно Града Крагујевца и Општина: Аранђеловац, Топола, Лапово, Баточина, Кнић и Рача.
- Служба депоа обавља пријем архивске грађе и њен смештај, стара се о њеној физичкој заштити, по потреби иницира спровођење техничких мера заштите, издаје архивску грађу за потребе корисника и архива, издаје копије докумената и податке из докумената за потребе државних органа и физичких лица, води сумарне евиденције о фондовима и збиркама смештеним у депоу, топографски обележава просторије депоа и полице, утврђује план смештаја фондова и збирки и друго.
- Служба сређивања и обраде архивске грађе. Сређивање архивске грађе представља један од најважнијих и најсложенијих стручних послова у архиву чији је циљ да се успостави првобитни поредак архивске грађе, а ако то није могуће да се на основу функција и надлежности (делатности) утврди нова структура грађе фонда која ће најбоље одговарати њеном коришћењу у научне и друге сврхе.
- Техничка служба врши превентивну заштиту, конзервацију, рестаурацију и микрофилмовање архивске грађе. Примена ових мера предузима се у циљу продужавања века трајања оштећених докумената и представља један од највиших облика заштите у архивској делатности.
- Културно-просветна делатност. Објављивањем Водича кроз архивску грађу (1978.), Историјски архив Шумадије покренуо је своје издаваштво.

Људски ресурси

Број запослених: 10 радника на неодређено и 6 на одређено време

На којим пословима су запослени распоређени: радници су запослени на пословима у оквиру организационих јединица. Служба за заштиту архивске грађе ван архива, (1 запослени, архивски саветник), Служба заштите архивске грађе у депоима Архива (3 запослених, архивист, архивски помоћник прве врсте и архивски помоћник), Служба за сређивање и обраду архивске грађе (6 запослених – 4 архивиста, 2 архивска помоћника прве врсте), Служба за научно-истраживачки рад, културну и просветну, издавачку и информативну делатност (2 запослена – 1 архивски саветник, 1 – организатор културних активности), 1 запослени као администратор који координира сарадњу са Службом општих послова и 1 запослени као домар – мајстор одржавања и директор.

Простор

1. У сопственом власништву зграда у Улици Крагујевачког октобра 13, од 958 квадратних метара;

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

2. Архиву је додељен простор Града Крагујевца у бившој управној згради Ратка Митровића. Посебна/специфична намена простора: канцеларијски простор и простор за смештај архивске грађе

Маркетинг

Историјски архив Шумадије Крагујевац поседује свој лого, као и свој сајт. Не рекламира се у медијима, има отворену страницу на ФБ, као и Инстаграм профил и Твитер.

Одржава континуирану сарадњу са локалним медијима као и електронским средствима обавештавања.

Одржава сарадњу са другим институцијама културе у Граду.

Преглед реализованих активности и програма у периоду 2017. – 2020. године

2020.				
Назив програма	Кратак опис	Циљна група	Број учесника	Број посетилаца
Промоција часописа <i>Шумадијски анали</i>	Представљен 10. број часописа, годишњака, који ИАШ Крагујевац објављује	Старија популација заинтересована за историјску тематику	4	7
2019.				
Промоција Зборника радова са научног скупа <i>Крагујевац – прва престоница модерне Србије 1818-1841 година</i>	Часопис је тематски посвећен обележавању јубилеја 2018. године – 200 година од проглашења Крагујевца за прву престоницу модерне Србије.	Старија популација, заинтересована за историјску тематику.	7	16
Промоција књиге <i>Престони Крагујевац</i> , (група аутора) у скупштинској сали Општине Крагујевац	Аутори овог издања које је добило награду <i>Задужбину Ђурђа, Данице и Јованке Јеленић</i> коју додељује Архив Србије су др Радомир Ј. Поповић, др Александра Вулетић	Различите старосне групе – млади и старији	5	57
Промоција књиге <i>Дневник јендог архивисте</i> , аутора Борише Радовановића, архивског саветника у пензији.	Тематски обрађен период бомбардовања НАТО пакта 1999. године када је оштећена и зграда ИАШК.	Старија популација	4	26
Изложба <i>Наша историја, наша сећања</i> у сарадњи са Амбасадом Француске Републике	Услед недостатка изложбеног простора, Изложба је промовисана у Народном музеју Крагујевац. Посвећена је Првом светском рату и сарадњи српских и француских војника.	Млађа и старија популација	6	69
Изложба <i>Живот и дело Катарине Богдановић</i>	Средства за израду Изложбе одобрило Министарство културе и информисања. Изложба посвећена првој жени	Млађа и старија популација	3	20

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

	филозофу у Србији, педагогу и књижевници.			
2018.				
Научни скуп <i>Крагујевац – прва престоница модерне Србије</i>	Одржан у згради Старе скуштине у Крагујевцу. Радове излагали и приложили 21 научни радник из Београда, Крагујевца, Новог Сада, Ниша, Цетиња, Темишвара	Старија популација	23	64
Изложба <i>Знаменити људи престоног Крагујевца</i>	Поводом јубилеја Града, одрађена изложба о знаменитим Крагујевчанима и представљена за Дан града у Порти Старе цркве, а затим у Народној библиотеци Крагујевац.	Популација свих узраста	3	230
Научни скуп <i>Јован Ристић, државник и дипломата – Берлински конгрес (140 година од међународног признања Србије и независности Србије)</i>	Скуп је одржан у згради Старе скупштине. Присутно 12 излагача из свих крајева РС и из Републике Црне Горе.	Старија популација	14	32
Промоција 9. броја часописа <i>Шумадијски анали</i> у просторијама ИАШ Крагујевац				
Гостовање Изложбе <i>Јован Стејић, први Србин доктор медицине у обновљеној Србији у Галерији САНУ</i>	По први пут је у галерији САНУ организовано гостовање Изложбе из Крагујевца.			
2017.				
Изложба <i>Јован Стејић, први Србин доктор медицине у обновљеној Србији</i> , одрађена у сарадњи са Савезом Срба у Румунији и Заводом за заштиту споменика културе у Крагујевцу	Изложба посвећена првом доктору медицинских наука у обновљеној Србији отворена је премијерно у Темишвару – родном граду Јована Стејића. Потом је, током 2017, 2018. године гостовала по градовима у Србији у којима је боравио и радио Јован Стејић.			

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година:

Изложба: Убиство краља Александра Карађорђевића у Марсеју 1934. године

Донатор: Министарство културе и информисања и Град Крагујевац

Ниво реализације: национални

Циљ пројекта: Промовисање архивске грађе у циљу осветљавања значајног догађаја из српске историје; грађа ИАШ Крагујевац и Архива Југославије

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Постигнути резултати: Промовисање Архива и успостављање сарадње са институцијама културе других градова, значајна посећеност Изложбе

Партнери: Министарство културе и информисања и НБ «Вук Караџић»

Године реализације: 2015.

Вредност пројекта: 50.000,00 динара

Изложба Крагујевац у Првом светском рату

Донатор: Министарство културе и информисања

Ниво реализације: национални

Циљ пројекта: Обележавање значајног јубилеја – 100 Великог рат

Постигнути резултати: Изразито интересовање јавности за ову Изложбу и велика посећеност исте

Партнери: Министарство културе и информисања и НБ Крагујевац

Година реализације: 2015.

Вредност пројекта: 350.000,00 динара

Изложба: Ево мене, ето вас – два века од Другог српског устанка

Донатор: Министарство културе и информисања, град Крагујевац, ИАШ Крагујевац

Ниво реализације: национални

Постигнути резултати: Промовисање значајног догађаја, интересовање јавности, велико, гостовање изложбе у много градова Р Србије

Партнери: Министарство културе и информисања, Народна библиотека „Вук Караџић“, ЦЗНТК „Абрашевић“

Година реализације: 2015

Вредност пројекта: 450.000,000 динара

Изложба: Јован Стејић, први Србин доктор медицине у обновљеној Србији

Донатор: Министарство културе и информисања, ИАШ Крагујевац

Ниво реализације: међународни

Постигнути резултати: Изузетна посвећеност пажње јавности овој Изложби која је отворена у Румунији, а гостовала по свим већим градовима РС, између осталог, и у Галерији САНУ.

Партнери: Министарство културе и информисања, Савез Срба у Румунији, Завод за заштиту споменика културе у Крагујевцу

Година реализације: 2017.

Вредност пројекта: 550.000,00

Начин финансирања: Средства локалне самоуправе, средства одобрена учешћем на Конкурсима Министарства културе и информисања, донација привредних субјеката и организација

Приступачност објекта: Постоји добра приступачност објекту, али, на жалост, не постоји приступ за особе са инвалидитетом.

1.1.4. Центар за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ Крагујевац, основан је 2006. године, од стране града Крагујевца и правни је и уметнички следбеник, КУД-а „Абрашевић“, основаног далеке 1905. године.

По свом концепту рада, ово је једини Центар ове врсте у земљи и представља установу културе од националног интереса.

Своју мисију „Абрашевић“ остварује кроз следеће делатности и ансамбле:

- „Ансамбл народних песама и игара“,

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- „Омладински фолклорни ансамбл“,
- „Дечији фолклорни ансамбл“,
- „Школа народних игара“,
- „Велики народни оркестар“,
- „Позориште младих“ (драмска сцена, реч театар, театар поезије)
- Књижевни клуб „Абрашевић“,
- певачка група „Архаика“,
- певачи солисти,
- издаваштво
- и продукција Центра.

Центар данас има око 500 чланова, разврстаних у више секција, које раде са великим успехом.

Основна делатност Центра је извођачка уметност. Овде се негује традиционална култура и уметност како Срба тако и осталих народа који живе у Србији.

Основни циљ је чување и неговање традиционалне културе и представљање богатства културне баштине кроз бројне програме које Центар припрема и изводи на сценама широм Србије и ван ње.

Људски ресурси

У Центру за неговање традиционалне културе „Абрашевић“, Крагујевац на дан 01. Децембар 2020. године, запослено је укупно 14 извршилаца.

Од укупног броја запослених, на неодређено време је запослено 10 извршилаца, а 4 извршиоца је запослено на одређено време. Запослени су распоређени на следећим пословима: директор, уметнички директор, технички секретар, сарадник за унапређивање делатности установе културе, руководиоца организационе целине (оперативни послови), организатор културних активности, економ, репетитор, миксер светла/тона/видеа (2), уредник програма, координатор за друштвено одговорне послове, музичар, организатор културних активности.

Спољни сарадници:

- Уметнички руководиоца Ансамбла народних песама и игара центра „Абрашевић“ Крагујевац - етнолог- етномузиколог – кореограф – солиста Националног ансамбла Коло.
- Уметнички руководиоца Омладинског ансамбла и асистент Ансамбла народних песама и игара центра - педагог
- Играч солиста - члан професионалног ансамбла „Венац“
- Уметнички руководиоца Школе народних игара
- Уметнички руководиоца Дечијег ансамбла
- Корепетитор (2)

Простор

Зграда површине 1000 м², две сале за пробе у дворишту 120 м² и двориште 100м².

Власништво: град Крагујевац 1/1

Маркетинг

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

ЦЕНТАР ЗА НЕГОВАЊЕ
ТРАДИЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ
АБРАШЕВИЋ КРАГУЈЕВАЦ

Установа Центра за неговање традиционалне културе «Абрашевић» Крагујевац има лого, као препознатљиво визуелно решење промотивног материјала

Поседује сајт на адреси: abrasevickg.rs

Fb странице: [cntk Abrasevic Kragujevac Czntk Abrasevic Kragujevac Srbija](https://www.facebook.com/czntkAbrasevicKragujevac)

Instagram профил: [czntk_abrasevic_kragujevac](https://www.instagram.com/czntk_abrasevic_kragujevac)

Програме емитује РТК Крагујевац и канал РТС Коло

Сарадња са другим актерима у култури.

Сарађује са другим установама културе: Књажевско-српски театар, Спомен парк 21. октобар, Историјски архив Шумадије, Народна библиотека «Вук Караџић»

**Програми Центра за неговање традиционалне културе «Абрашевић» Крагујевац у
периоду од 2017. до 2020. године**

Табеларни приказ реализованих програми Центра за неговање традиционалне културе «Абрашевић» Крагујевац у периоду од 2017. до 2020. године

Укупно посетилаца:	42330
Програми Центра / Секције	Број програма
• Школа народних игара	10
• Дечији фолклорни ансамбл	16
• Омладински фолклорни ансамбл	26
• Извођачки ансамбл	92
• Ансамбл ветерана	4
• Велики народни оркестар	86
• Певачи солисти	62
• Певачка група „Архаика“	45
• Позориште младих	85
• Књижевни клуб	48
• Предавач	4
• Гудачки квартет	6
Укупно програма	484
Програми у иностранству	10
Програми у Крагујевцу	152
Програми у Србији	60

Награде и признања које је добио Центар:

- Признање „Видовдански вез“ – за допринос очувању српске традиције – Краљевска Академија Наука, 2020.
- Прво место на Фестивалу „Шири коло около“ – Параћин 2020 – Дечји ансамбл
- Награда за најбољу изведбу – Тодорица 2019 (Св. Никола) Северна Македонија
- Златна плакета САС (прво место) 2019. – Републичка смотра фолклорних ансамбала
- Најбољи вокални солиста (Катарина Богдановић) – Републичка смотра фолклорних ансамбала 2019.
- Прва Награда - Небојша Ковач – Раскршћа 2019 Лапово
- Похвала – Зорана Станојевић и Љубиша Шљивић – Раскршћа 2019 Лапово
- Признање ГТО Крагујевац – 2018.

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

- Прво место – Илија Степановић – „Раскршћа“ Лапово, 2018.
- Прво место – Љубиша Шљивић – Маратон КК “М. Петровић” Баточина, 2018.
- Прва награда Србољубов санопис – Илија Степановић – конкурс удружења књижевника „Србољуб Митић“ Старо Село, 2018.
- Треће место – Жижа Марковић - Конкурс „Глас Поезије“ Италија, 2018.
- Награда за сценски израз - Фестивал „Штап и канап“ Велико Градиште представа „Тачка“, 2018.
- Прва награда за поезију, аутори до 30 година (Диплома Мирко Бодић) – Светосавски књижевни маратон – Параћин – Бобан Куч, 2017.
- Награде са XIII фестивала фолклора „Јасеничко прело“ – Смедеревска Паланка, 2017:
 - II награда у категорији певачи солисти – Катарина Богдановић
 - Победник вечери у категорији играчких ансамбала
 - Награда за најбољу реконструкцију ношње
 - Награда за најбољи оркестар
 - Награда за најбољи играчки ансамбл
 - Награда најбољем играчу солисти - Ненад Радовановић
 - Свеукупни победник
- Специјална награда за успешан наступ и приказан уметнички ниво – „Мали златни опанак“ - Ваљево
- Награде са II међународног фестивала фолклора „Џивџан ФЕСТ“ 2017 – Врњачка Бања:
 - Специјална награда за најбољи костим
 - Специјална награда за најбољу кореографију
 - Свеукупни победник
- Награда за најбољу мушку улогу – XII међународни фестивал аматерског позоришта Лакташи 2017 – Република Српска – Илија Степановић - Позориште младих
- Диплома „Драгомир Бодић“ – Прво место у категорији песника до 30 година – Бобан Куч - Књижевни клуб
- Диплома „Марко Стаменковић“ - Марија Браловић – Пожега – „Звукови Бејрута“ - Књижевни клуб
- Диплома Коста Абрашевић - Александра Павловић – Алексинац – „Осмомартовска фуснота“ - Књижевни клуб, 2017.
- Ђурђевдански венац – Љиљана Милосављевић – С. Паланка – „Тајна над тајнама“ - Књижевни клуб
- Ђурђевдански венчић – Живадинка Жижа Марковић- „Сага о Сапфи“ - Књижевни клуб, 2017.

Награде и признања које додељује Центар:

- Златни Грб – Живојин Миљковић Пашко
- Ђурђевдански песнички сусрети: Ангажована поезија

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

- Диплома Коста Абрашевић – Милош Марјановић – Београд - „Не осећам слободу“
Похвала - Олга Драгаш - Крагујевац - „Ђурђевданска песма“
Похвала - Јелена Петровић-Кнић - „Србима“
- Аутори до 30 година:
 - Диплома „Марко Стаменковић“ - Невена Милосављевић – Звечан - „Агапе“
 - Похвала – Марија Мијатовић – Крагујевац - „Мирише мокра земља“
 - Похвала – Никола Јовић – Суботица - „Руине“

Слободна тема:

- Диплома Ђурђевдански венац - Милица Тасић – Врање - „Данашња“
- Похвала - Љубиша Красић – Прокупље - „Муж“
- Похвала - Драган Пајовић - Ивањица – „Стопе“

Поезија за децу:

- Диплома Добрица Ерић - Анита Пешић – Ниш - „Вредим и ја“
- Похвала – Марко Пајић - Врњачка Бања - „Шта ћеш бити кад порастеш“
- Похвала - Невена Ивановић - Краљево - „Разломци“
- Похвала – Вера Марковић – Аранђеловац - „Цртеж“

Крагујевачки аутори:

- Диплома Ђурђевдански венчић – Никола Милојевић- „Сонет без наслова“
- Похвала - Александар Јањушевић-„Кућа је једина слободна територија“
- Похвала - Милан Обреновић-„У раљама живота“
- Похвала – Нада Петровић-„Тишина“

Жири је донео одлуку и о додели специјалних признања за следеће ауторе:

- Јован Бундало – „Гробље великана“ – вишеслојна, вишезначна песма ван сваке конкуренције посвећена Добрици Ерићу
- Јована Глицић – „Планета дише у истом ритму“ – најмлађи аутор
- Весна Михајловић- „Село моје у Србији“ – ода селу у духу традиционалне српске „наиве“
- Литерарна Секција ОШ „Никола Тесла“ Београд – група „озбиљних“ основаца – аутори од којих очекујемо велика остварења у будућности
- Златни Грб – Рајко Димитријевић
- Шумадијски Вез – Јелена Петровић
- Диплома „Миле Киген“- Илија Степановић
- Захвалнице – Богдан и Јанко Лукић, Јелисавета Обрадовић-Петровић, Тијана Шкрбовић, Милош Милановић.
- Златни Грб – Мирко Демић, књижевник
- Плакета „Соња Перишић“ – Јелена Томашевић
- Диплома „Мија Кнез“ - Милан Милосављевић Бамбино
- Шумадијски Вез – Ненад Вучићевић

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година:

Издава се пројекат фестивал „Богатство различитости“ који је реализован 2017. и 2019. у сарадњи са Министарством културе и информисања Републике Србије.

Средства Министарства и за 2017. и 2019. годину износила су 500.000,00 динара.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Пројекат подразумева организовање фестивала чији је учесници бити ансамбли који негују традиционалну културну баштину националних мањина у Србији. Српско културно-уметничко наслеђе репрезентоваће домаћин фестивала ЦЗНТК Абрашевић, који ће током два дана угостити оркестре и играчке групе представнике мађарске, словачке, украјинске, русинске, буњевачке, бугарске, горанске, албанске и ромске националне мањине

- Културно-уметничка друштва, установе и удружења која негују традиционалну националну културу
- Кореографи, етнографи, истраживачи и други стручњаци у области очувања културне баштине
- Доносиоци одлука у области културе на локалном и националном нивоу
- Грађани, медији, НВО у области заштите људских права, демократије и толеранције

Током 2020. године, у Центру «Абрашевић» отворен је тонски студио, највећи у Србији ван Београда. Опремљена је мала позоришна сцена и направљен студио за снимање телевизијских емисија. Набављена је сцена за вањску употребу површине 8x8 метара са комплетном расветом за концертна извођења.

Међународна културна сарадња

Партнерски градови		Културни центри и амбасаде страних земаља у Србији
Град, установа	Размена културних програма	Програм, манифестације, итд
Питешти Румунија Школа традиционалних уметности	Заједнички концерти у Румунији и Србији током протеклих година.	Сарадња са амбасадом Палестине. Више заједничких концерата у Србији. Два гостоивања Абрашевића у Израелу 2010.
Штохолм, Савез Срба Шведске	Заједнички концерти у Шедској и Србији	
Баден, КУД Коло	Заједнички концерти у Немачкој и Србији	
Беч КУД Бора Станковић	Заједнички концерти у Аустрији и Србији	

1.1.5. Музички центар Крагујевац је основан 2010. године са циљем успостављања институционалне организације музичког живота града као делатности од општег културног интереса. Представља повратак традицији извођаштва у Крагујевцу где је 1831. године Књажевско-српска банда кнеза Милоша Обреновића, а под вођством Јосифа Шлезингера, означила почетак модерне музичке и грађанске културе у Србији. Тиме су створени услови да градски музички уметници (ствараоци и извођачи, солисти и ансамбли) и градске музичке манифестације (концерти и фестивали) постижу виша уметничка достигнућа и потпуније задовољавају културне потребе грађана Крагујевца на подручју уметничке музике.

Центар промовише пре свега уметничку музику, али су такође и други жанрови попут симфо - рока, џеза, етно музике заступљени на репертоару ансамбала који наступају у организацији Музичког центра. Програм је намењен љубитељима и познаваоцима музике као и професионалним музичарима.

У оквиру Уметничког сектора Музичког центра делују посебни организациони делови односно ансамбли:

- Крагујевачки симфонијски оркестар

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

- Градски камерни хор Лицеум
- Градски камерни оркестар Шлезингер
- Крагујевачки академски оркестар акордеониста
- Градски дечји хор Мали Лицеум
- Градски омладински хор

Запослени – 9 запослених на одређено време.

Маркетинг / лого

Музички центар има свој лого, налоге на Facebook-у и Instagram-у, који се редовно ажурирају.
Сваког петка концерти Музичког центра се емитују на Радио-телевизији Крагујевац.

Проблеми у раду

Највеће проблеме у раду представља недостатак сопственог простора, концертне дворане и запослених радника на неордређено.

За првих десет година свог постојања, Музички центар је реализовао преко 50 премијерних програма својих ансамбала. Поред активности ансамбала, у оквиру Концертне сезоне организован је велики број концерата еминентних уметника домаће и светске музичке сцене.

Централни програм обележавања Дана Града је такође поверен Музичком центру, који сваке године успева да оригиналним оркестарским аранжманима уз врсне солисте, привуче велики број посетилаца.

Музички центар је од 2011. године преузео организацију Међународног фестивала камерних хорова и вокалних ансамбала који се одржава бијенално од 1995. године и припада сталним манифестацијама у култури од значаја за Крагујевац.

Међународна културна сарадња

Партнерски градови			Културни центри и амбасаде страних земаља у Србији
Град, установа	Размена културних програма	Копродукција	Програм, манифестације, итд
Београд	Гостовање Италијанских уметника у Крагујевцу од 2017-2019	Узајамна сарадња на реализацији концерата	Италијански културни центар
Београд	Гостовање руских уметника и ансамбала од 2016-2020	Узајамна сарадња на реализацији концерата	Руски дом
Београд	Гостовање пољских уметника	Узајамна сарадња на реализацији концерата	Пољска амбасада
Београд	Гостовање оркестра Al Nour Wal Amal слепих	Узајамна сарадња на реализацији концерата	Египатска амбасада

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

	уметница		
Београд	Размена хорова	Узајамна сарадња на реализацији концерата	Мађарска амбасада
Београд	Учешће хора на 12. међународном фестивалу	Узајамна сарадња на реализацији концерата	Израелска амбасада
Тиват, Црна Гора	Гостовање крагујевачких оркестара(ГКО Шлезингер,и КАОА) и гостовање Црногорских уметника у Крагујевцу	Узајамна сарадња на реализацији концерата	Центар за културу Тиват

Сарадња са другим градовима у Србији

Партнерски градови у Србији		
Град, Установа	Размена културних програма	Друго
Пожаревац, Центар за културу	Гостовање Симфонијског оркестра Пожаревац у Крагујевцу 2017, Гостовање КАОА у Пожаревцу 2020	
Краљево, КЦ Рибница	Размена хорских диригената 2018, ГКХ Лицеум	
Врњачка Бања	Крагујевачки симфонијски оркестар 2018.	
Рашка, Чачак, Нови Пазар		Потписани меморандуми о сарадњи, реализација након стабилизације епидемиолошке ситуације
Ниш, Факултет уметности	Размена симфонијских оркестара	
Културни центар Смедерево	КАОА и Крагујевачки симфонијски оркестар 2018., 2020.	

1.1.6. Књажевско-српски театар основан је 1835. године. Поникло у време борбе за националну независност и у периоду када су постављени темељи културном животу у Србији, позориште у Крагујевцу делило је судбину свог народа, одржавајући континуитет преко разних дружина и позоришних формација. Обновљено после Другог светског рата, постало је најотворенија културна институција града чије се деловање осећало у ужој и широј средини.

На сцени овог позоришта однегована је читава плејада врских уметника који су оставили дубоког трага у историји позоришне уметности земље. Театар у Крагујевцу који је носио име оснивача првог српског театра Јоакима Вујића, израстао је по свом репертоарском изразу и сценском третману у модерно савремено позориште.

Хатишерифом од 1830. и 1833. године Србија добија аутономију и право да подиже културно-просветне и здравствене установе. Крагујевац је у то време престоница обновљене Србије у коме је Кнез Милош Обреновић подигао свој двор са управним и административним апаратом, у њему се утемељује и Књажево-српски театар (1835. године). То је условило долазак учених Срба из Војводине који ће у Крагујевцу започети пионирски рад на културно-просветном пољу.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

У Крагујевцу се прве позоришне представе помињу 1825. године. На позив Кнеза Милоша у јесен 1834. године у Крагујевац долази Јоаким Вујић као личност великог позоришног искуства и познавалац обимног позоришног репертоара. Постављен је за директора Театра са задатком да организује рад позоришта.

Крагујевачко позориште од 1965. године носи назив Позориште “Јоаким Вујић”, а од 1970. Театар, у погледу репертоара и сценској реализацији дела остварује врхунска достигнућа.

На Дан Театра, сваког 15. фебруара, најеминентнијим српским писцима, глумцима, редитељима, сценографима, композиторима, најстарије српско позориште уручује Статуету “Јоаким Вујић” (додељује се за изузетан допринос развоју позоришне уметности у Србији) и Прстен са ликом Јоакима Вујића (додељује се за изузетан допринос развоју Театра и афирмацији његовог угледа у земљи и иностранству). Аутор Статуете “Јоаким Вујић” је Никола Кока Јанковић, академски вајар и члан САНУ, Српске академије наука и уметности.

Из Театра су 1965. иницирани Сусрети професионалних позоришта Србије Јоаким Вујић, који су сваке године у мају одржавани у другом од десетак градова. Од 2004. до 2011. године Театар је био домаћин ЈоакимФеста, а од октобра 2006. године Међународног позоришног фестивала Јоакимфест.

Као институција од посебног значаја за српску културу и уметност, Театар настоји да развије и друге делатности осим приказивања представа. Од 2005. покренуо је издавачку делатност са сталним часописом Јоаким, основана је Галерија Јоаким, издао монографије добитника Статуете Јоаким Вујић, 2009. године објавио прву књигу из едиције Премијера, започео истраживање и објављивање крагујевачког драмског наслеђа.

14. фебруара 2007. године на предлог Управног одбора Театра Јоаким Вујић Скупштина Града Крагујевца донела одлуку којом се најстаријем српском театру враћа првобитни назив, Књажевско-српски театар.

Људски ресурси

У театру је запослено 45 радника у сталном радном односу и 10 радника на одређено време и то на следећим пословима:

Прваци драме (2), Глумац 1 (11), Глумац 2 (7), Глумац 3 (3), Реквизитер (2), Декоратер (3), мајстор тона (2), мајстор светла (2), Гардеробер (2), Продуцент аудио-видео издања (2), инспицијент драме (2), организатор културних активности (3), контролор обезбеђења гледалишта и сцене (2), Координатор-организатор опреме, драматург, главни монтер сценске механике, уредник програма, костимограф, композитор, сценограф, маскер, продуцент у уметности и медијима, мајстор за израду декорске опреме представа, координатор организације програма, мајстор за израду костимске опреме представа

Простор

Књажевско српски театар се налази поред Гимназије. Зграда је малих димензија, има приземље и спрат, бочно су два пилона са пирамидалним кровним куполама. Корисна површина театра је 2055 м², (грађевинска површина 2903 м²), власништво Књажевско-српски театар – Град Крагујевац

Маркетинг

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Књажевско-српски театар има препознатљив лого дуже од једне деценије, а чији је аутор професор Слободан Штетић. Све програмске активности Театра прати и одговарајући промо материјал, програми, плакати, банери, каталози, монографије и сл.

Театар свој репертоар као и важне вести о свом раду оглашава преко социјалних мрежа, путем флајера, мејлова, радио и тв реклама, али првенствено преко своје WEB странице: (www.joakimvujic.com).

Театар има сарадњу са више од 50 медија, телевизија, радио станица, новина и портала.

ТЕЛЕВИЗИЈЕ: РТС, Радио телевизија Крагујевац, Нова С, Куир ТВ, ТВ Прва и Пинк.

РАДИО СТАНИЦЕ: Радио Крагујевац, Радио Београд, Београд 202, Радио Браво, Радио Златоусти, Радио 34, Радио Стари град, Центар радио и Play радио.

НОВИНЕ И ПОРТАЛИ: Политика, Вечерње новости, Инфо КГ, Крагујевац инфо, Пресек, Хоћу у позориште, Нова С, Н1, РТС, Seecult, Блиц, Данас, Ритам града, Крагујевачке новине, Први први на скали, КГ Магазин, Kragujevac online, Баточина инфо, Глас Шумадије, Time.rs, Топ вести.

Сарадња са другим актерима у култури.

Театар има континуирану сарадњу са свим позориштима који чине Заједницу професионалних позоришта Србије «Јоаким Вујић», посебно са Крагујевачким позориштем са којим смо у протеклих неколико година остварили и две копродукције.

Културна сарадња са другим градовима у Србији

Град, Установа	Копродукција / Друго
Краљево, Крагујевачко позориште	Копродукција представе <i>ПИЦАМА ЗА ШЕСТОРО</i> , Марк Камолетија у режији Ненада Гвозденовића Датум премијере: 24. 04. 2015. Копродукција представе <i>БОИНГ, БОИНГ</i> , Марк Камолетија у режији Ненада Гвозденовића Датум премијере: 18.01.2018.
Лазаревац, Прво приградско позориште ПУЛС ТЕАТАР	Копродукција представе <i>ВРАПЧИЋ</i> , Наташе Илић у режији Милоша Јагодића Датум премијере: 28.01.2017.
Београд- Установе културе „Вук“, Кикинда - Народно позориште из Кикинде, Ужице - Народно позориште из Ужица, Лазаревац - Пулс театар, Обрениовац- Центар за културу Обреновца	Копродукција представе <i>ТРЕЗНИЛИШТЕ</i> рађене по текстовима Николаја Кољаде у режији Стевана Бодрже. Датум премијере: 12.06.2017.

Међународна културна сарадња

Партнерски градови	Културни центри и амбасаде страних
--------------------	------------------------------------

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Град, установа	Размена културних програма	земаља у Србији Програм, манifestације, итд
Будимпешта, Српско позориште	Гостовање Театра у Будимпешти са представама: СЕОБЕ - 2013. године КИР ЈАЊА - 2017. године Гостовање Српског позоришта из Будимпеште у Књажевско-српском театру са предсатвом АВАЛА ЕКСПРЕС - 2019. године	Дани српске културе у Будимпешти Гостовања
Копар, Гледалишче Копер	Гостовање Театра у Копру (Словенија) са представом: МОЈЕ БИВШЕ, МОЈИ БИВШИ – 2019. године	26. приморски летњи фестивал

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година:

Назив пројекта: Гостовање у Русији (Јошкар Ола) са представом „Уствари театар“ и у БиХ (Сарајево и Зеница) са представом „Башта слезове боје“
Донатор Министарство културе и информисања Републике Србије
Ниво реализације: међународни
Циљ пројекта: Гостовање у Русији (Јошкар Ола) са представом „Уствари театар“ и у БиХ (Сарајево и Зеница) са представом „Башта слезове боје“
Постигнути резултати: Изведене представе Уствари театар за публику у Русији, и представе Башта слезове боје за публику у Зеници и Сарајеву
Године реализације: 2016
Вредност пројекта: 500.000.00

Назив пројекта: 14. Међународни фестивал Мост пријатељства, Јошкар Ола, Русија - Ансамбл представе Бајка о мртој царевој кћери
Донатор: Министарство културе и информисања Републике Србије
Ниво реализације: међународни
Циљ пројекта: Представљање продукције Књажевско-српског театра у Русији
Постигнути резултати: Представа Бајка о мртој царевој кћери изведена у пуној сали градског позоришта у Јошкар Оли. Глумица Сања Матејић је добила глумачку награду за улогу Рима.
Године реализације: 2017
Вредност пројекта: 200.000, 00

Назив пројекта: ЈоакимИнтерФест 2017
Донатор: Министарство културе и информисања Републике Србије
Ниво реализације: међународни
Циљ пројекта: Позоришној публици из Шумадијског и околних округа омогућити да виде најквалитетније представе из земље и иностранства које су премијерно изведене у протеклој позоришној сезони и на тај начин допринети децентрализацији културе.
Постигнути резултати: У такмичарском програму изведено 7 представа из шест земаља. Изведена је и једна представа у част награђених. У пратећем програму реализована је по једна; радионица, промоција часописа, промоција књиге и јавно читање драме.
Године реализације: 2017
Вредност пројекта: 2.000.000,00

Назив пројекта: Кир Јања у Пољској и Мађарској
Донатор: Министарство културе и информисања Републике Србије
Ниво реализације: међународни

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Циљ пројекта: Извођење представе *Кир Јања* за српску и мађарску позоришну публику у Будимпешти у Плесном театру и извођење представе на Међународном фестивалу комедије ФАНФЕСТ у Бјалско Бјала (Пољска)

Постигнути резултати: Изведена представа *Кир Јања* за српску и мађарску публику у Плесном театру у Будимпешти (Мађарска) и на Међународном фестивалу комедије ФАНФЕСТ у Бјалско Бјала (Пољска)

Године реализације: 2017

Вредност пројекта: 500.000,00

Назив пројекта: Дигитализација у најстаријем позоришту у Србији

Донатор: Министарство културе и информисања Републике Србије

Ниво реализације: национални

Циљ пројекта: је усмерен на формирање електронске архиве Књажевско-српског театра, као и на обуку запослених за ову важну активност.

Постигнути резултати: Овим пројектом најстарије позориште у Србији Књажевско-српски театар прикључило се процесу дигитализације. Имплементацијом пројекта *Дигитализација у најстаријем позоришту у Србији* едуковани су и оснажени запослени у театру за обраду, архивирање и чување позоришне документације у електронској форми. Снимци 62 представе настале у периоду 1965-2005 (који се чувају на филму) су дигитализовани.

Године реализације: 2018

Вредност пројекта: 519.000,00

Назив пројекта: JoakimInterFest 2018

Донатор: Министарство културе и информисања Републике Србије

Ниво реализације: међународни

Циљ пројекта: Позоришној публици из Шумадијског и околних округа омогућити да виде најквалитетније представе из земље и иностранства које су премијерно изведене у протеклој позоришној сезони и на тај начин допринети децентрализацији културе.

Постигнути резултати: У такмичарском програму изведено 6 представа из пет земаља.

Године реализације: 2018

Вредност пројекта: 700.000,00

Назив пројекта: 26. Приморски летњи фестивал, Копар 2019 - гостовање представе *Моје бивше, моји бивши*

Донатор: Министарство културе и информисања Републике Србије

Ниво реализације: међународни

Циљ пројекта: Након више деценија организовати извођење једне представе Књажевско-српског театра у Словенији.

Постигнути резултати: Изведена представа *Моје бивше, моји бивши* на сцени Гледалишча Копер - Словенија

Године реализације: 2019

Вредност пројекта: 80.000,00

Назив пројекта: JoakimInterFest 2019

Донатор: Министарство културе и информисања Републике Србије

Ниво реализације: међународни

Циљ пројекта: Позоришној публици из Шумадијског и околних округа омогућити да виде најквалитетније представе из земље и иностранства које су премијерно изведене у протеклој позоришној сезони и на тај начин допринети децентрализацији културе.

Постигнути резултати: У такмичарском програму изведено 6 представа из пет земаља.

Године реализације: 2019

Вредност пројекта: 300.000,00

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Назив пројекта: Joakimfest 2020

Донатор: Министарство културе и информисања Републике Србије

Ниво реализације: међународни

Циљ пројекта: Позоришној публици из Шумадијског и околних округа омогућити да виде најквалитетније представе из земље и иностранства које су премијерно изведене у протеклој позоришној сезони и на тај начин допринети децентрализацији културе.

Постигнути резултати: и поред огромних напора Књажевско-српског театра као организатора Фестивала да у потпуности реализује планирани програм, у отежаним околностима услед глобалне пандемије Covid 19, то није било могуће. Три иностранна позоришта, два из Румуније и једно из Северне Македоније, услед позитивних PCR тестова чланова њихових ансамбала била су приморана да откажу своје учешће на овогодишњем фестивалу. Тако да су у такмичарском програму Фестивала изведене 4 представе.

Године реализације: 2020

Вредност пројекта: 300.000.00

Начин финансирања

Театар се финансира из Буџета града Крагујевца, од сопствених прихода Театра и средствима Министарства културе и информисања по одобреним пројектима.

Приступачност објекта

У циљу омогућавања приступа лицима са сметњама у развоју, односно лицима са отежаним кретањем, Театар је уклонио архитектонске баријере уградивши приступну рампу према улазним врата позоришта.

1.1.7. Дом омладине - Дом омладине Крагујевац је једна од најстаријих установа културе у Крагујевцу, основан 1984. године под називом „Омладински дом”. Једна од главних функција му је била организовање градских манифестација (Дан младости, Први мај..), као и архивирање акција тадашњег омладинског активизма (омладинске радне акције).

Мисија Дома омладине је развој и популаризација урбане културе младих као аутора и за младе као публике у региону Шумадије. По свом програмском садржају, Дом омладине је поливалентни културни центар који је од свог оснивања био усмерен ка музичко-сценској, ликовно-примењеној и књижевној уметности, да би се у новије време окренули и према филмским и мултимедијалним гранама уметности.

Едукативне активности, као секундарни задатак Установе се највише реализују кроз позоришне радионице за децу и младе, али и кроз активну Музичку радионицу, Филмску радионицу и Ликовни студио.

У саставу Дома омладине раде школе гитаре, бас гитаре, бубњева и соло певања, школа глуме за основце, драмски студио за средњошколце и филмска радионица, као и школа цртања за децу и ликовни студио за старије ученике.

У периоду од 2016. до 2020. године кроз Едукативни програми Дома омладине одржано је укупно 43 едукативних програма (12 *masterclass*-а Школе рок музике, 8 гостујуће радионице – филмска и стрип за децу, 21 редовна годишња радионица Дома омладине – Дечија позоришна радионица, Драмски студио, Филмска радионица, Школа рок музике, Ликовни студио, Сликарска радионица).

У оквиру Музичке радионице Дома омладине, у назначеном периоду је едуковано око 310 младих полазника из основа свирања рок гитаре, баса и бубњева, који су равноправно учествовали у појединим званичним музичким програмима Дома омладине, као и у својим

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

индивидуалним наступима (јавни часови и концерти) пред публиком, како у Крагујевцу, тако и на гостовањима (Београд).

Активности Дома омладине су подељене на програмску продукцију (музички концерти и фестивали, изложбени програм, пројекције филмова, дебате) едукативне радионице за младе (глума, филм, рок музика, сликање, стрип и карикатура) и партнерске програме у сарадњи са цивилним сектором, регионалним и међународним институцијама и организацијама културе.

Од програмске продукције треба издвојити: Арсенал фест, традиционални Ђурђевдански концерт поводом Дана града Крагујевца, регио-промоције, као и специјалну продукцију. Од едукативних радионица за младе су најпознатије две дугогодишње Драмски студио и Дечија позоришна радионица (радионице и позоришне представе), као и Музичка радионица (школа рок музике „Октава“, радионице, концерти), Ликовни студио и Сликарска радионица.

У оквиру свог дебатно-промотивног програма, Дома омладине је у периоду од 2016. до 2020. године организовао укупно 16 програма од којих се издвајају:

Промоција „Арсенал феста“ на 39. Међународном Сајму туризма у Београду (музички и видео програми).

Галерија Дома, књижевно вече, представљање књиге рок поезије „У част титана“, Емир Соколовић (Зеница, БиХ).

Галерија Дома, „Светски дан музике“, предавање новинара Петра Пеце Поповића о историји рок фестивала, 50 посетилаца.

Међународна стрип конференција „Крагујевац, године осме и девете“, 500 посетилаца.

Остали програми који су присутни у Дому омладине, попут визуелних, књижевних и дебатних, раде се као гостујући и партнерски кроз међусекторску сарадњу са представницима приватног и цивилног сектора Крагујевца и Србије, као и са индивидуалним уметницима.

Такође, Дом омладине пружа услуге заинтересованим субјектима града Крагујевца у вези логистичке подршке из области музичке продукције.

Програме Дома омладине у просеку годишње директно прати око 15.000 посетилаца, док појединачне посете варирају од неколико хиљада посетилаца на стратешким манифестацијама, преко догађаја са посетом до неколико стотина посетилаца (специјални и клупски музички програми, као и визуелно/сценски програми), до најзаступљеније скале посећености до 200 посетилаца (за све остале програме). Најпосећенији су музички програми (80% од укупне посете), потом филмски и сценски (15%), па остали програми (око 5%).

Анализом је утврђено да највише посетилаца буде из циљне групе младих (од 15 до 30 година старости, средњошколске и студентске популације – око 80%), док је такође битан део посетилаца (пре свега великих манифестација, као и специфичних филмских, визуелних и музичких програма) долази из редова старије популације (средња класа, од 30 до 50 година старости – око 15%), док је преостали део (5%) посетилаца везан за тзв. стручну јавност (представници медија, уметници, представници културних институција, представници цивилног сектора...).

Оно што је везано за територијалну припадност циљне групе, односи се на ново увећање (до 5%) броја посетилаца програма Дома омладине, који долазе из градова ван Крагујевца. У највећем делу се односи на студенте Универзитета у Крагујевцу који долазе из других градова (углавном централне, западне и југоисточне Србије), али је евидентиран и велики прилив посетилаца из региона централне Србије (због ексклузивних музичких догађаја).

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Запослени

У Установи Дом омладине „Крагујевац“ је запослено 20 радника у сталном радном односу и 6 радника на одређено време и то на следећим пословима:

Директор, помоћник директора, технички секретар, портир (2), техничар галериста, продуцент у уметности и медијима (2), истраживач докумената и архиве, миксер тона, Мајстор одржавања, Реализатор промотивних активности (2), продавац, организатор ликовног програма, оператер технике, благајник, координатор за друштвено-одговорне послове, организатор филмског програма, руководиоца службе заједничких послова, службеник за послове заштите безбедности и здравља на раду, организатор ликовног програма, продуцент у уметности и медијима, организатор музичког програма (2), сарадник за унапређивање делатности установа културе.

Пословни простор Дома омладине Крагујевац се састоји из:

- Пословне зграде површине 391,90м² у чијем саставу су (Галерија Дома омладине – кафић, 4 канцеларије, башта Дома омладине, магацински простор, Мала сцена, музички студио – подрумска просторија, школа гитаре „ОКТАВА“, музички атеље – хорић Дома омладине).
- Градске дворане „Шумадија“ (пословне просторије зграде Градског дома блок „Б“) површина 2. 958м², са 8 канцеларија, двораном кој је у реконструкцији, и холлом Градске Дворане „Шумадија“.

Маркетинг / лого

Дом омладине Крагујевац има свој лого и публици се обраћа преко социјалних мрежа, плаката, реклама на радију, као и флајерима.

Дома омладине Крагујевац има своју **Facebook** страницу, официјални **youtube** канал, **instagram** профил

Сарадња са медијима

О активностима Дома омладине, грађани се информису преко свих локалних/регионалних медија града Крагујевца (Телевизије: ТВ Крагујевац, ТВ К9; Радија: Радио 9, Радио БИС, Радио Браво, Радио 34, Радио Крагујевац, Радио Златоусти; Новина: недељник „Крагујевачке“ и веб портала: www.sumadijapress.com, www.rtk.co.rs, www.ritamgrada.rs, www.infokg.rs. – укупно 14 медија) и далеко увећаним листама регионалних (Телевизија: ТВ „Студио Б“ Београд, ТВ Војводина, ТВ „Шумадија“ Аранђеловац; Радија: Студентски ФМК радио Београд, Радио „Шумадија“ Аранђеловац, Радио Чачак, Радио Пожаревац; Новине: „Таковске новине“ Горњи Милановац и веб портала: www.bgd.in.rs Београд, www.elefmagayin.com Ниш, www.RockUlice.com Нови Сад, – укупно 11 медија) и националних медија (Телевизија: РТС, МТВ Србија, ТВ Б92; Радија: Радио Б92, Радио 202; Новина: дневни листови „Блиц“, „Press“, „Данас“, „Политика“, „Вечерње новости“, Агенција: Тањуг, Бета, Фонет и веб портала: www.B92.net, www.naslovi.net, www.vestionline.com, www.vesti.rs, www.seeculm.org, www.e/novine.com, www.balkanrock.com, www.clubbing.rs, nocturnemagayine.net, www.popboks.com, www.trablmejker.com – укупно 24 медија).

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Начин финансирања

Програми се финансирају комбинацијом сопствених прихода и наменских средстава града Крагујевца, у партнерству са организацијама цивилног и профитног сектора. Поједини сопствени и партнерски програми су бесплатни, док су други догађаји самофинансирани продајом улазница (али по адекватној цени, приступачној за већи број грађана).

Дом омладине уз имплементацију својих планираних активности и програма, редовно пружа техничко-логистичку подршку градским културно-спортским манифестацијама, а такође и излазио у сусрет и иницијативама из цивилног сектора.

У смислу међусекторске сарадње, између осталих, партнери Дома омладине су: представници сектора образовања и културе (ФИЛУМ, Музичка школа, Књажевско-српски театар...), цивилни сектор (Удружења љубитеља девете уметности „Свет стрипа“...), профитни сектор (Агенција „Long Play“ Београд...).

Међународна културна сарадња

Партнерски градови		Културни центри и амбасаде страних земаља у Србији
Град, установа	Размена културних програма	Програм, манифестације, итд
Амбасада Израела	Дани Израела у Крагујевцу	Амбасада Израела
Инголштат Немачка	Гостовање Драмског студија Дома омладине у оквиру размене културних програма градова побратима	

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година:

Назив пројекта: **БАШТеАтар - фестивал** професионалних позоришних трупа и независних продукција

Донатор: Министарство културе и информисања

Циљ пројекта - афирмација младих професионалних глумаца

Постигнути резултати: - (5 представа, 1000 посетилаца) у 2018. години,
(9 представа, 500 посетилаца) у 2019. години,
(6 представа, 100 посетилаца) у 2020. години.

Вредност пројекта: 1.150.000,00 динара предвиђени трошкови

1.1.8. Народна библиотека “Вук Караџић” Библиотекарство има дубоке корене у Крагујевцу, а Народна библиотека је једна од најстаријих институција културе у граду. Крагујевац је у првој половини XIX века (1818–1841) био седиште важних државних, судских и војних установа српске државности и парламентаризма, али и колевка многих образовних и културних институција. Правни оквир за институционални развој настао је тек одредбама хатишерифа из 1830. године. Оснивају се институције од националног значаја: Суд народни српски, Совјет, Конзисторија, затим први оркестар *Књажеско-српска банда* под управом капел-мајстора Јосифа Шлезингера (1831), библиотека Књажеско-српске канцеларије (1832) и прва српска гимназија јужно од Саве и Дунава (1833) и у њој гимназијска библиотека. Државна штампарија, Књажеско-српска књигопечатња или Типографија под управом Адолфа Бермана из Београда је 1833. пресељена у Крагујевац и одмах након пуштања у рад, издају се *Новине српске* под уредништвом Димитрија Давидовића (1834), а *Књажеско-српски театар* под управом Јоакима Вујића оснива се 1835. године. Такође, прва државна апотека формирана је у октобру 1836. године као Књажеско-придворна. Лицеум – прва високошколска установа у Србији основана је 1838. године. Димитрије Давидовић је од обавезних примерака новина и књига, по узорима „библиотека

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

европејских“ формирао при Типографији државну библиотеку која је 1838. пренета у Министарство просвете. Зато историчар др Дејан Ристић сматра да је прва библиотека формирана у Крагујевцу, а на њеним темељима је основана и Народна библиотека Србије. Крагујевачко читалиште основано је 1846, одмах после Београдског. Читалишта су углавном ницала као резултат приватне иницијативе, била су место окупљања појединаца који су показивали наклоност према књизи и писаној речи и због начина и организације рада сматрамо их зачетницима библиотекарства у Србији.

По препоруци Државног савета и на основу Решења које је потписао кнез Михаило Обреновић 14. јуна 1866. године гимназијски фонд књига је институционализован као Јавна библиотека па се тај датум и година сматрају за дан оснивања Библиотеке.

Преименована је 1920. године у Народна библиотека.

Данашњи назив Народна библиотека "Вук Караџић" добила је 1953. године.

У периоду од оснивања до данас, библиотечки фонд је више пута измештан, због чега је трпео бројне губитке и оштећења. Од свог постојања до данас, Библиотека никада није имала своју наменски пројектовану зграду. Управо рад под туђим кровом умногоме ограничава развој најстарије институције културе у Крагујевцу.

Данас је Народна библиотека "Вук Караџић" у Крагујевцу савремена јавна матична библиотека, која обавља библиотечко информациону делатност у складу са важећим законским и подзаконским прописима. У циљу праћења стања и развоја библиотечке делатности, библиотека је носилац матичности за све јавне, специјалне и школске библиотеке на подручју општина Аранђеловац, Баточина, Кнић, Лапово, Топола, Рача и Крагујевац. Библиотека припада Виртуелној библиотеци Србије, користећи у раду међународну COBISS online кооперативну библиографску базу. Сви сегменти рада – библиографска обрада, позајмица, статистика раде се преко COBISS платформе.

Библиотека као институција и појединци као истакнути библиотекарски, за постигнуте резултате и стручност у раду добитници су бројних признања: награде „Миодраг Панић Суреп“ (НБ "Вук Караџић", 1972, 1996; Мирослав Чомић, 1972; Милица Грубач, 1982; Нинослава Милановић, 1998); Вукове награде (НБ „Вук Караџић“, 1965), „Ђура Даничић“ (Мирко Демић, 2013), „Најбољи библиотекар Србије“ (Гордана Вучковић, 2020) и др.

Људски ресурси

У Народној библиотеци «Вук Караџић» укупно је 36 запослено од којих је 31 на недређено, 5 на одређено и спољни сарадници. Запослени распоређени на следећим пословима: Позајмна служба (Служба за рад са одраслим корисницима, Служба за рад са децом и омладином и 11 градских и сеоских огранака), Служба специјалних фондова, Служба матичних функција, Служба стране књиге, Служба општих послова, Служба за обраду и рад са референсном збирком

Простор

Народна библиотека «Вук Караџић» своју делатност обавља на неколико локација:

- Градски дом (четири нивоа) 1,275 м – власништво
- Градски дом (шести спрат) 286 м – уступљен простор уз накнаду
- Дечја Библиотека (Заджбина Јована Ђ. Мирковића) 720 м – у власништву
- Колонија 160 м – уступљен простор без накнаде
- Аеродром 100 м – уступљен простор уз накнаду
- Пивара 86 м – уступљен простор уз накнаду
- Бресница 20 м – уступљен простор без накнаде

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- Станово 56 м – уступљен простор без накнаде
- Грошница 70 м – уступљен простор без накнаде
- Драгобраћа 20 м – уступљен простор без накнаде
- Чумић 20 м – уступљен простор без накнаде
- Страгари 80 м – уступљен простор без накнаде
- Галерија у Кући Ђуре Јакшића 157,63 м – уступљен простор без накнаде
- Посебна/специфична намена простора је Галерија у Кући Ђуре Јакшића

Маркетинг

Народна библиотека "Вук Караџић" има препознатљив визуелни идентитет који се састоји од логоа и препознатљивих боја. Лого се користи при изради плаката, флајера и другог рекламног и промотивног материјала, али и видео записа који су у продукцији НБ „Вук Караџић“. Такође, Библиотека има и банер са наведеним изгледом, који се користи приликом свих програма.

Свако дешавање у Библиотеци или било каква друга информација од важности за Установу или рад са корисницима шаље се медијима (радио и ТВ станицама, порталима) путем мејла, али и објављује на званичној ФБ страници

(<https://www.facebook.com/bibliotekakragujevac>) и сајту www.nbkg.rs. Такође, припремна фаза реализације програма подразумева и израду плаката, слање информација за објаву на сајту КУЛТУРА КГ, прављење догађаја на Фејсбук страници, ажурирање на Сајту, као и слање засебног мејла, који подразумева детаљан опис дешавања, сваком кориснику који се уписао на мејлинг листу Библиотеке. За неке од програма израђују се и флајери и позивнице, што зависи од значаја програма како за Библиотеку тако и за Град. Важно је напоменути и да Библиотека користи свој јутјуб канал на који поставља програме, као и емисије у сопственој продукцији (КњиЖарење, Ослушкивање) у циљу промовисања књиге и читања.

Библиотека има добру сарадњу како са локалним (Радио телевизија Крагујевац, Радио Златоусти и др. радио станице) тако и са регионалним (РТС, Радио Београд 2, РТВ Војводина...) и електронским медијима (ИКрагујевац, ИнфоКГ, Ритам града...), што се огледа кроз различита гостовања у дневним емисија (Мозаик), прилоге (Хроника, Моја Србија, Дневник), као и обавештавања грађана о програмима. Портал Први на скали редовно објављује и податке о најтраженијим насловима, као и препоруке за читање које му достављамо на месечном нивоу. Овакви начини оглашавања показали су се dobrим како код читалаца тако и код публике која прати програме Библиотеке, што се одражава на посећеност и заинтересованост грађана.

Сарадња са другим актерима у култури и образовању

Библиотека је установа отворена за сарадњу са другим установама културе и образовања, бројним удружењима и свима онима који могу да допринесу бољитку културне сцене града. То се најбоље види кроз сарадњу са Позориштем за децу, које активно учествује у Дечијем дану манифестације Дани Крагујевачке културе, те библиотека узвраћа са неколико радионица. Такође, чланови ансамбла Књажевско-српског театра и ЦЗНТК Абрашевић често учествују у програмима од важности за Библиотеку. Треба споменути и изузетно добру сарадњу са Установом културе «Кораци» на пољу издаваштва и промоција, која се огледа у активном учешћу чланова колектива у жирирању пројеката за Издаваштво 2019. и

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

2020. године, али и у лекторисању, промовисању и уређивању часописа „Дечје искре“. Период лоше епидемиолошке ситуације изнедрио је још један заједнички подухват - КњиЖарење. У питању је циклус емисија у продукцији библиотеке (режија, монтажа, реализација) у којима се представљају издања поменуте Установе, а која се постављају на Јутјуб канал. С обзиром на то да се тежи популаризацији књиге и читања међу млађом популацијом ради се на интензивирању сарадње са основним и средњим школама. Од 2019. године у сарадњи са УК „Кораци“ започете су посете школама, где се одржавају радионице „Читам, дакле постојим“ у циљу промовисања „Дечјих искри“ и Дечје библиотеке. Изузетну сарадњу библиотека има и са Средњом стручном школом, у којој су држане трибине „Турбо-фолк у некултури“, али и били домаћини годишњих изложби и радионица ђака ове школе. Ту је и сарадња са Канцеларијом за младе и омладином ЈАЗАС-а, која сваке године организује у просторијама библиотеке тзв. Живу библиотеку, тј. програм намењен превенцији болести зависности и укидању различитих предрасуда. Што се тиче сарадње са удружењима, треба споменути Удружење писаца Крагујевца, Књижевна заједницу Крагујевца, Удружење Срба из Хрватске „Никола Тесла“, Удружење грађана Крајине „Зора“, Удружење пријатеља и сународника Русије „Мир“, Школа мира, Удружење српско-израелског пријатељства „Ахава“, Удружење „Егал“. Сви наведени субјекти остварују сарадњу са Установом кроз различите радионице, програме и пројекте. Посебно треба истаћи сарадњу са Центром за спорт и рехабилитацију особа са инвалидитетом „Искра“, што за резултат има отварање огранка Библиотеке у овом Центру.

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година

Назив пројекта: “Можда ће се једном видети колико сам волео своју земљу и свој народ” - Зарија Д. Вукићевић: професор, библиотекар, књижевник, преводилац и дипломата, Бордана Вучковић, Јасмина Марковић и Мирко Демић; Изложба, каталог и две штампане књиге из оставштине);

Донатор: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца;

Ниво Национални и локални;

Циљ: Упознавање стручне и шире јавности са богатом биографијом и оставштином недовољно познатог суграђанина;

Постигнути резултати: Пројекта потпун реализован; веома запажен у локалним и националним медијима; изложба још траје и преноси се у наредну годину;

Партнери: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца; Удружење Крагујевачна у Београду

Година реализације: децембар, 2020.

Вредност пројекта: 1.350.000 динара

Назив пројекта: Људи који су мењали Србију: професор Јован Ђ. Мирковић: музички педагог, библиотекар, космополита филантроп и задужбинар; Гордана Вучковић, Јасмина Марковић и Немања Бркић; Изложба, каталог и монографија

Донатор: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца;

Ниво Национални и локални;

Циљ: Упознавање стручне и шире јавности са богатом биографијом и оставштином недовољно познатог суграђанина;

Партнери: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца; Удружење Крагујевачна у Београду

Година реализације: 2019.

Вредност пројекта: 800.000 динара

Назив пројекта: Књажеско-србска печатња у Крагујевцу (1833-1835), Гордана Вучковић и Татјана Јанковић

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Донатор: Скупштина града Крагујевца;
Ниво Национални и локални;
Циљ: Упознавање стручне и шире јавности са коренима штампарства у Србији;
Постигнути резултати: Пројекта потпун реализован; веома запажен у локалним и националним медијима; изложба је гостовала у неколико градова;
Партнери: Скупштина града Крагујевца; Удружење Крагујевачна у Београду
Година реализације: 2018.
Вредност пројекта: 250.000 динара

Назив пројекта: Болница Стобарт, Крагујевац 1915, Татјана Јанковић
Донатор: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца;
Ниво Национални и локални;
Циљ: Упознавање стручне и шире јавности са војном болницом у Крагујевцу и страном хуманитарном мисијом Стобарт
Постигнути резултати: Пројекат потпун реализован; веома запажен у локалним и националним медијима; изложба је гостовала у више градова и у два града у Републици Српској и још гостује;
Партнери: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца;
Година реализације: 2018.
Вредност пројекта: 1.021.000 динара

Назив пројекта: Стоглав – хемијска заштита, фототипско издање рукописне књиге из фонда Библиотеке из 1743. године и студија мр Душице Грбић
Донатор: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца;
Ниво Национални;
Циљ: Упознавање стручне и шире јавности о значају рукописне књиге која је написана у манастиру Беочин
Постигнути резултати: Пројекат потпун реализован; веома запажен у локалним и националним медијима;
Партнери: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца;
Година реализације: 2017.
Вредност пројекта: 520.000 динара

Назив пројекта: Легати и библиотечке целине – Библионет 2016. – стручна конференција Заједнице матичних библиотека Србије ; публикација Легати и библиотечке целине
Донатор: Министарство културе и информисање и Заједница матичних библиотека Србије и Скупштина града Крагујевца;
Ниво Национални и међународни;
Циљ: Упознавање стручне и шире јавности о значају легата и библиотечких целина
Постигнути резултати: Пројекат потпун реализован; веома запажен у националним медијима и библиотекама широм Србије и неколико региона;
Партнери: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца;
Година реализације: 2016.
Вредност пројекта: 1.500.000

Назив пројекта: Станислав Краков; авангарда, маргина, наслеђе (зборник радова; приређивач Мирко Демић) и серија предавања о романескним, приповедачким, путописним и филмским приносима овог маргинализованог аутора, рођеног Крагујевчанина
Донатор: Министарство културе и информисање и Скупштина града Крагујевца;
Ниво Национални локални;
Циљ: Упознавање стручне и шире јавности о значају уметничке појаве Станислава Кракова
Постигнути резултати: Пројекат потпун реализован; веома запажен у локалним и националним медијима;

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Партнери: Скупштина града Крагујевца;
Година реализације: 2015.
Вредност пројекта: 200.000 динара

Начин финансирања

Највећи део средстава за функционисање Библиотеке обезбеђују оснивач – град Крагујевац. Остали извори прихода су они који долазе од наплате чланарине, од средстава која се добијају од пројекта Министарства културе и других министарстава Републике Србије, донација и поклона суграђана, издавача Народне библиотеке Србије, Универзитетске библиотеке “Светозар Марковић” и библиотека из Србије и региона.

Приступачност објекта

Објекти су приступачни за особе са инвалидитетом. У Галерију у Кући Ђуре Јакшића уграђен је специјални лифт, а за Одељење за одрасле пуштен је у рад лифт у Згради Градског дома.

НАБАВКА КЊИЖЕВНЕ ГРАЂЕ	8077	10024	8226	8431	7413	5768
куповина	2790	4064	2018	3330	2916	2207
поклон	5342	5960	6208	5101	4497	3561

Табела приказа Средства добијених за откуп и број откупљених књига, 2015-2020. година..

Година	Буџет	Бр. књига	Потрошени износ
2015	1,328,846.00	2257	1,328,804.29
2016	1.162.740,37	2084	1.161.160,65
2017	1.024.284,60	1462	1.024.13,37
2018	1.045.471,00	1923	1.043.959,59
2019	1.162.740,37	2084	1.161.160,65
2020	997.934,81	1471	996.426,41

Табела приказа броја корисника библиотечког материјала 2015-2020. године

ПРЕГЛЕД	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ЧЛАНОВИ	17 002	14496	12260	12302	13556	11426
ПОСЕТА	129849	10384	84300	85233	94388	82033

Табела сумарног приказа података за установу Народне библиотеке „Вук Караџић“ Крагујевац

Назив	2020* год.
Број запослених	31 неодређено, 7 одређено
Број програма	394
Број посетилаца програма	21675
Набавка књига	8994
Набавка остале грађе (аудио, видео, електронска, друштвене игре, ноте, графика,...)	1571 библиотечких јединица
Број чланова	11426

* 2020 подаци су закључно са септембарским извештајима (деветомесечни извештај)

Остали програми Народне библиотеке «Вук Караџић»:

Ликовне изложбе		
Кратак опис	Циљна група	Број

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

		посетилаца
Ови програми подразумевају изложбе ликовних радова, али и фотографија и радова ученика Средње стручне школе и полазника Школе цртања Срђана Стаменковића Срлета. Изложбе се организују у: Галерија Библиотеке, Огранку у Старој Колонији, Дечијој библиотеци, Огранак на Аеродрому и Америчком кутку У 2020. изложбе су одржане и у Кући Ђуре Јакшића а због епидемиолошке ситуације реализована је и једна виртуелна изложба «Читање у доба короне».	Изложбе су намењене широкој узрасној групи. Виртуелна изложба је била више испраћена од стране млађе популације.	42415
Укупно изложби		192

Радионице		
Кратак опис	Циљна група	Број учесника
У просторијама Дечје библиотеке, Америчког кутка, огранцима Аеродром, Грошница и одељењу Стране књиге одржане су радионице, и то: у оквиру школе цртања, поводом обележавања важних датума и оне које се тичу учења страних језика.	Радионице су биле намењене деци основношколског узраста.	26438
Укупно радионица		2610

Одељенске посете		
Кратак опис	Циљна група	Број посетилаца
Како би се промовисао значај књиге и читања наша Библиотека има сарадњу са школама, које организовано доводе ђаке у просторије Галерије, Дечијег одељења и огранке: Аеродром, Стара колонија, Грошница, Пивара, Драгобраћа, Страгарима, Станово и Чумић.	Одељенске посете подразумевају децу основношколског узраста и средњошколског узраста.	15034
Укупно посета		652

Конверзација		
Кратак опис	Циљна група	Број учесника
У Америчком кутку организују се часови конверзације на енглеском језику, које имају за циљ да допринесу ширењу знања у овом домену.	Часовима конверзације присуствовали су полазници различитих старосних доби.	2951
Укупно одржано конверзација		166
Пројекције филмова		
Кратак опис	Циљна група	Број посетилаца
У Америчком кутку се реализују пројекције играних, документарних и цртаних филмова.	Ове пројекције намењене су деци и младима.	3091
Укупно пројекција		224

Концерти		
Кратак опис	Циљна група	Број посетилаца
Концерти се одржавају на Галерији Библиотеке	Узраст од средњошколаца до старијих особа.	113
Укупно концерата		3

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Остало		
Кратак опис	Циљна група	Број посетилаца
Програми које сврставамо у ову категорију по својој комплексности и хетерогености не могу се сврстати само у једну групу. Одржавају се на Галерији библиотеке, Одељењу Стране књиге и у Америчком кутку. 2020. године је отворен Руски кутак, уз пригодан програм, док је у Галерији Куће Ђуре Јакшића одржан Ђурин етно дан.	Ови програми били су намењени различитим старосним групама.	19162
Укупно програма		1143

1.1.9. Установа културе „Кораци“ - Установа културе „Кораци“ је основана Одлуком Скупштине града Крагујевца 07.04.2017. године, као правни следбеник Привредног друштва Издавачка кућа „Кораци“ д.о.о. Крагујевац. Један од основних разлога оснивања је оживљавање и подршка издаваштву и то како у самом граду, тако и у ширем региону. Као правни следбеник Издавачке куће „Кораци“ д.о.о. Крагујевац, наставља се традиција Издавачког Друштвеног предузећа „Нова светлост“, Новинско издавачког и графичког предузећа „Светлост“ и осталих издавача у историјској вертикали града све до „Књажеско-сербске књигопечатње“, прве штампарије у модерној српској држави.

Основна делатност Установе је издаваштво и то пре свега белетристике, монографских публикација, часописа и осталих штампаних издања, као и израда визуелних идентификација штампаних публикација (од идеје до графичке припреме за штампу) за све установе којима је оснивач град Крагујевац. Поред књига и часописа, ту су каталози, брошуре и сва штампана галантерија. Такође, једна од основних идеја и циљева оснивања Установе културе „Кораци“ је да се поред издаваштва, Установа бави пословима координације, пружања специјализованих (дизајнерских, правних и финансијских) услуга, медијског представљања, комуникације и односа са јавношћу и то пре свега за градске установе културе.

Људски ресурси

Број запослених: 20 (13 неодређено, 7 одређено), распоређени на следећим пословима:

- директор;
- управно–правни и административно–технички послови – 6 запослених (помоћник директора, правно-кадровски аналитичар, правни сарадник, референт за јавне набавке, технички секретар, референт за заштиту, безбедност и здравље на раду);
- финансијско–рачуноводствени послови – 6 запослених (финансијско–рачуноводствени аналитичар, дипломирани економиста за финансијско–рачуноводствене послове, самостални финансијско–рачуноводствени сарадник, референт за финансијско–рачуноводствене послове);
- послови маркетинга и међународне сарадње – 5 запослених (службеник за односе са јавношћу и маркетинг, координатор послова за међународну сарадњу);
- послови издаваштва – 2 запослена (графички уредник, графички дизајнер).

Спољни сарадници:

- 3 сарадника за часопис "Дечје искре" (уредник, заменик уредника, ликовни уредник);

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- 3 члана Комисије и уредничког колегијума пројекта из области издаваштва изабраних по јавном конкурс ради финансирања, односно суфинансирања.

Установа је подељена на две службе:

- Службу заједничких послова установа културе (у којој се обављају правни, рачуноводствени и административни послови за све установе културе чији је оснивач Град Крагујевац) и
- Службу издавачке делатности.

Простор

Седиште Установе културе „Кораци“ налази се у Улици др Јована Ристића број 7. Међутим, овај простор је апсолутно неуслован за обављање било каквих активности, будући да је запуштен и руиниран, тако да га Установа никад није ни користила.

Установа од јула 2019. године користи просторије којима располаже Дом омладине, у Улици Саве Ковачевића број 5 (Градска дворана „Шумадија“). Ради се о пет канцеларија, укупне површине 137 м², које Установа користи без накнаде, на основу Одлуке Управног одбора Дома омладине.

Простор који Установа користи некада је био намењен за потребе ДП „Шумадија филм“ и то као канцеларије директора, секретара и административних и рачуноводствених радника, али и за припремање уметника који су наступали у ГД „Шумадија“.

Маркетинг

Установа има лого као препознатљиво визуелно решење промотивног материјала

Установа се труди да што више буде присутна у медијима. До сада, Установа је представљала своја издања на Радију Београд, Радио-телевизији Крагујевац, у штампаним медијима („Политика“, „Крагујевачке новине“) путем платформе YouTube и друштвених мрежа (Facebook).

Обраћање/представљање публици путем реклама у штампаним медијима, затим преко социјалних мрежа, плаката, реклама на радију, СМС порука, као и флајерима

Сарадња са другим актерима у култури.

Установа има развијену сарадњу са свим установама културе чији је оснивач Град Крагујевац, а нарочито са Народном библиотеком „Вук Караџић“. Након оснивања Установе, управо је Библиотека „отворила врата“ за помоћ у раду, тиме што је ставила на располагање кадровске капацитете, као и свој простор, до тренутка док Установа није отпочела рад у пуном обиму. Поред Библиотеке, иста сарадња остварена је и са Домом омладине.

Због природе посла у УК „Кораци“ (постојање Службе заједничких послова установа културе, која обавља административне, правне и рачуноводствене послове за све друге установе културе чији је оснивач Град), све установе културе су упућене на њу. Међутим, сарадња на културном плану тренутно је најразвијенија са Народном библиотеком „Вук Караџић“ (заједничке промоције издања), али постоје идеје за развој сарадње и са другим установама културе.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Треба напоменути да сарадња постоји и са Филолошко-уметничким факултетом Универзитета у Крагујевцу, која се односи на графичко и ликовно обликовање наших издања.

Установа културе „Кораци“ није имала реализоване пројекте у класичном смислу, али расписује Јавни конкурс за избор пројеката из области издаваштва (досад спроведена два: 2019. и 2020. године, а у припреми је конкурс за 2021. годину).

Поред наведеног, Установа је обновила издавање часописа Дечје искре, који реализује од 2018. године. планирано је издавање девет бројева годишње, што јесте реализовано у 2019, али не и у 2020. години, због пандемије.

Важно је напоменути да је Град Крагујевац и пре 2019. године подржавао издавачку делатност и то обезбеђивањем одговарајућих средстава за ову намену у финансијским плановима установа, али и путем пројеката. Од 2019. године, поред средстава која се у финансијским плановима предвиђају за реализовање издавачких делатности сваке од установа, Град обезбеђује и средства за реализовање издавања монографских публикација које су изабране на Јавном конкурс који расписује Установа културе „Кораци“.

Начин финансирања је из буџета Града.

Постоји и могућност финансирања из сопствених средстава, будући да је захваљујући откупу Министарства културе и информисања у 2020. години Установа приходовала 420.000 динара. Такође, отворен је простор и за пројектно финансирање.

Приступачност објекта

Просторије у којима Установа тренутно послује се налазе на доброј локацији, у строгом центру града. Међутим, не постоји прилаз за особе са инвалидитетом, као ни било какав вид помоћи за слабо покретне особе.

1.1.10. Позориште за децу Крагујевац - историја луткарства у Крагујевцу почиње 11. октобра 1994. године, када је одржан 1. Међународни луткарски фестивал малих форми. Квалитет фестивала је из године у годину растао, а самим тим се све више јављала заинтересованост и потреба деце за јединственим местом где би се стваралаштво за децу у Крагујевцу неговало.

Неопходност постојања професионалног Позоришта за децу препознаје и Скупштина града Крагујевца и коначно 27. јуна 2003. године доноси Одлуку о оснивању "Позоришта за децу Крагујевац". Од 01. јануара 2004. године Позориште има статус правног лица и уједно представља најмлађе Позориште те врсте у Србији.

Мисија „Позоришта за децу Крагујевац“ је да промишљеним одабиром представа за циљну групу којој се Позориште обраћа, деца продубљују своја знања, упознају себе и свет око себе. У установу, у којој ради стручан и креативан кадар, деца долазе задовољна и одлазе обogaћена новим искуствима и доживљајима. Осим што се са великом бригом и пажњом брине око репертоара, позоришна мисија је садржана такође и у томе што се рад уклапа у савремене друштвене токове.

Поред основне делатности, припреме и извођења представа из сопственог репертоара, "Позориште за децу Крагујевац" је сачувало традицију организовања Међународног луткарског фестивала "Златна искра" на коме из године у годину учешће узима све више водећих светских позоришта. Осим Међународног луткарског фестивала "Златна искра", Позориште организује "Фестивалчић", смотру драмско-луткарског стваралаштва предшколских установа и "Искрицу", фестивал драмско-луткарских радионица основних школа Крагујевца.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Иако је Позориште за децу препознатљиво по луткарским и драмским представама за децу, 5. новембра 2009. године добија и вечерњу сцену "Сцена 303".

„Позориште за децу Крагујевац“ заступа исте оне вредности које су наведене у Културној политици УНЕЦОа, а којима се захтева поштовање права деце и младих на учешће у културним активностима. Позориште подржава став Конвенције УНЕСЦО-а, донете 2005. године, који се тиче Културне разноликости, а који износи захтев да се деци и младима омогући право на културни идентитет и право на друштвену видљивост. Позориште заступа развијање позоришта за децу и младе, како у теорији тако и пракси.

Људски ресурси

„Позориште за децу“ је установа са малим бројем запослених (12 на неодређено време и 8 на одређено). Сви запослени образовно задовољавају критеријуме радног места. Позориште, осим управе, има две службе:

- Уметничку службу
- Службу сценских и оперативних послова

До сезоне 2020/21. Позориште је реализовало 43 премијере, углавном луткарских представа, а остало су драмске представе за децу предшколског и школског узраста.

Позориште на свом репертоару има технички захтевне представе, али се та захтевност односи и на број ангажованих глумаца у представи, којих је у позоришту недовољно.

Позориште је стекло велики углед у области луткарског позоришног стваралаштва, што се директно одразило и на све већи број заинтересованих професионалних позоришта за учешће на фестивалу „Златна искра“, као једној, од активности које спроводи позориште. У протеклим годинама учешће на фестивалу су узимала приватна и државна професионална позоришта из Мађарске, Русије, Украјине, Кине, Бугарске, Немачке, Пољске, Чешке, свих држава бивше Југославије и др.

Са позориштима из Љубљане, Ријеке и Шангаја Позориште за децу негује уску и константну сарадњу на пољу савременог луткарског стваралаштва (производ тога је и представа „Три кинеске приче“, коју је Шангајско луткарско позориште поклонило крагујевачком позоришту, а такође и представе „Тихи дечак“ и „Кроки и пријатељи“ које су настале из сарадње са управом Љубљанског лутковног гледалишта, Позориште за децу Крагујевац са уметницима из Ријеке негује дугогодишњу сарадњу у размени програма, искустава, нових аутора, контаката и др).

У претходне четири године позориште се представљало на следећим фестивалима:

- Интернационални луткарски фестивал „Златна Магнолија“, Шангај, Кина (2016, 2018).
- Међународни фестивал „КукАрт“, Санкт Петербург, Русија (2017)
- Ревииа луткарских казалишта, Ријека, Хрватска (2017, 2019)
- Међународни фестивал за децу Бургас, Бугарска (2016)
- Међународни фестивал за дјецу Подгорица, Црна Гора (2016, 2018)
- Међународни дјечији фестивал Бања Лука, Република Српска, БиХ (2016, 2017, 2019)
- Међународни дјечији фестивал ФЕДУ, Сарајево, БиХ (2018, 2019)
- Међународни фестивал „Лутке“, Кијев, Украјина (2018, 2019)
- Међународни фестивал „Корзак“, Варшава, Пољска (2018)
- Међународни фестивал ПИФ, Загреб, Хрватска (2020)

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- Међународни фестивал „Лутковни пристан“, Марибор, Словенија (2020)

Са свих фестивала Позориште се увек враћало са наградама, у претходне четири године освојено је преко тридесет награда. Осим званичног учешћа на фестивалима, Позориште за децу Крагујевац је гостовало у позориштима са којима негује сарадњу као што су: Вировитица, Мостар (казалиште и позориште), Осјек, Зеница и др.

У 2019. години Позориште за децу Крагујевац је освојило све главне награде на домаћим фестивалима као што су Мали Јоаким, Сусрети професионалних позоришта Србије и др.

Значајни Међународни луткарски фестивали:

- „Ревиија луткарских казалишта“ Ријека
- „Бабкарска бистрица“ Словачка
- „Интернационални луткарски фестивал“ Измир, Турска
- „Међународни луткарски фестивал ПИФ“ Загреб, Хрватска
- „Титримунди“, сеговиа, Шпанија
- Дјечији луткарски фестивал, Бања Лука
- „Међународни луткарски фестивал“ Суботица
- „Puppet festival“ Истамбул, Турска
- „Slimeborg“, Данска
- „International festival for puppet“, Osthafen, Немачка
- „Festival marionnete Charleville“, Француска
- „Puppet festival Copenhagen“, фестивал луткарских представа за одрасле
- „LA puppet festival“, Америка
- „Montreal festival castelires“, Канада
- Кукарт – Санкт Петербург, Русија
- Пупет – Кијев, Украјина
- Интенационални Аситеж Фестивал, Токио, Јапан
- Златна Магнолија, Шангај, НР Кина
- Корцзак, Варшава, Пољ

Простор:

„Позориште за децу“ Крагујевац је од самог почетка рада смештено у згради Дома Синдиката, што значи да зграда није наменски прављена. Са тим у вези у Позоришту постоји доста проблема што се тиче саме инфраструктуре.

Рецензије посетилаца су највише оцене за квалитет представа, а врло ниске када је простор у питању. Углавном се жале на мали нагиб седишта у гледалишту који утиче на слабу видљивост, затим седишта која су уска и мала, комплетан простор који је стар, неусловне тоалете.

На основу резултата које позориште годинама постиже, било би пожељно да се планира посебан објект који би позориште користило за своју делатност. Овај постојећи објект који је у власништву Града, могао би да се користи за програме установа које уопште немају зграду, или друге програме који се реализују уз подршку Града.

Маркетинг

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Позориште има свој лого, има налоге на Facebook-у и Instagram-у, који се редовно ажурирају, али такође треба отворити налоге на Flickr-у, Twitter-у, Pinterest-у и др.

Позориште има канал на YouTube-у. Трејлере и инсерте из представа на том је каналу је могуће наћи, али у малом броју (представе од последње три године). Позориште нема апликацију за паметне телефоне и таблете, који су нужни за иновацију Позоришта и његове публике.

1.1.11. Завод за заштиту споменика културе Крагујевац - Завод за заштиту споменика културе Крагујевац налази се у Ул. Крагујевачког октобра бр. 184 у Крагујевцу. Основан је одлуком Скупштине среза Крагујевац 25. новембра 1966. године. У почетку рада Завод је територијално покривао подручје тадашњег Среза Крагујевац.

По укидању срезова делатност Завода привремено је проширена на општине Велика Плана, Жабари, Петровац, Жагубица, М. Црниће, Кучево, Љиг, Мионица, Уб, Ваљево, Осечина, Крупањ, Љубовија, Мали Зворник, Лозница, Шабац, Владимирци, Богатић и Коцељева. Оснивањем завода за заштиту споменика културе Ваљево, 1986. године, територије општина Подриња и Колубаре прелази у надлежност тог завода. Коначно, оснивањем Завода за заштиту споменика културе у Смедереву 1995. Године, општине Велика Плана, Жабари, Петровац, Жагубица, М. Црниће и Кучево прелазе у надлежност овог завода.

Завод у Крагујевцу данас обавља делатност на територији градова Крагујевац и Јагодина и једанаест општина Шумадијског (Аранђеловац, Баточина, Топола, Рача, Кнић, Лапово) и Поморавског (Деспотовац, Свилајнац, Ћуприја, Параћин, Рековац) региона. На овој територији регистровано је 168 непокретних културних добара и то:

- 149 споменика културе (Крагујевац 43, Аранђеловац 12, Баточина 2, Топола 16, Кнић 11, Рача 5, Јагодина 20, Свилајнац 11, Деспотовац 5, Ћуприја 4, Параћин 15, Рековац 5),
- 9 археолошких налазишта (Крагујевац 2, Аранђеловац 1, Баточина 2, Јагодина 1, Деспотовац 1, Ћуприја 1, Параћин 1),
- 6 просторно културно-историјских целина (Крагујевац 3, Аранђеловац 1, Топола 1, Јагодина 1) и
- 4 знаменита места (Крагујевац 1, Аранђеловац 1, Деспотовац 1, Ћуприја 1).

Основна делатност Завода је спровођење система заштите споменика културе, просторних културно-историјских целина, археолошких налазишта и знаменитих места, као и свих осталих добара, која су у овој институцији евидентирана, уписана као добра која уживају предходну заштиту и имају одлике на основу којих заслужују да буду заштићени од стране државе.

Послови које врши Завод су:

- истраживање и евидентирање културних добара,

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- проучавање и заштита добара, предлагање проглашења споменика за културно добро, вођење посебних регистара и документације о одређеном културном добру,
- пружање помоћи и сарадње имаоцу културног добра,
- истраживање и презентовање културних добара
- израђивање студија, програма и пројеката за извођење радова на конзервацији, рестаурацији и заштити урбаних и руралних амбијената и целина,
- израђивање студија и пројеката делова просторних планова, који се односе на стање и валоризацију културних добара,
- вршење непосредног стручног надзора над извођењем конзерваторско-рестаураторских радова на споменицима културе,
- издавање услова за предузимање мера техничке заштите за културна добра, као и добра која уживају предходну заштиту,
- објављивање резултата истраживачких радова
- вршење разних других стручних послова у области заштите културних добара.

Рад у Заводу за заштиту споменика културе у Крагујевцу организован је у оквиру три организационе јединице и то:

- служба за заштиту, студије и документацију,
- служба за рад на техничкој заштити,
- служба општих послова.

Људски ресурси

У Заводу за заштиту споменика културе има 16 запослених (и стручних сарадника) на стручним пословима заштите непокретног културног наслеђа

Простор

Површина објекта у којем је смештен Завод је 320 m², чији је власник Република Србија, а корисник Град Крагујевац

Простор је намењен административним пословима (канцеларијски простор)

Маркетинг

Лого Завода постоји као јединствено визуелно решење које је већ дуго времена у функцији и јасно је препознатљиво, а налази се на сваком штампаном материјалу као и на материјалу који се дистрибуира електронским путем.

Завод има сопствени сајт, као и facebook страницу и youtube канал.

Сарадња са медијима са локалном и националном фреквенциом је изузетна на целој територији коју покрива Завод из Крагујевца

Програм који Завод за заштиту споменика културе организује у периоду од 2017. до 2020. године:

Назив програма	Кратак опис	Циљна група	Број учесника	Број посетилаца
VIII, XIX, XX, XI Ноћ Истраживача	Промоција науке	млади	600	29 000 У 2020. одржано on-line

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Најважнији пројекти који су реализовани у периоду 2017. – 2020. година:

Донатор: Министарство културе и информисања

Назив пројекта: Пројекат радова на санацији увала, опшивки, унутрашњих и спољашњих олучних цеви и хоризонталних олука на згради музеја Стара ливница у Војно-техничком заводу у Крагујевцу

Вредност пројекта: 2.500.000,00 динара

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско-рестаураторских радова на комплексу Собрашице у селу Лужнице код Крагујевца

Вредност пројекта: 3.000.000,00 динара

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско-рестаураторских радова на цркви Св Петра и Павла у даросави код Аранђеловца

Вредност пројекта: 3.470.000,00 динара

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско-рестаураторских радова на кући Петра Туцаковића у Честину код Кнића

Вредност пројекта: 3.000.000,00 динара);

Назив пројекта: Публиковање прве и друге књиге из едиције Наслеђе: М. Томић "Цркве народног градитељства" и Ј. Муњић "Воденице Шумадије"

Вредност пројекта: 1.200.000,00 динара

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско-рестаураторских (хитних интервенција) на бедему манастира Раваница код Ћуприје

Вредност пројекта 3.500.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат истраживања споменика крајпуташа на територији Шумадије
Вредност пројекта 700.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат археолошких истраживања на античком локалитету *Norreum Margi* код Ћуприје

Вредност пројекта 3.000.000,00 динара;

Назив пројекта: Публиковање прве и друге књиге из едиције Наслеђе: М. Томић "Цркве народног градитељства" и Ј. Муњић "Воденице Шумадије"

Вредност пројекта 1.200.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат израде пројектно техничке документација за конак Милутина Георгијевића у Горовичу, општина Топола

Вредност пројекта 500.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско-рестаураторских радова на Петровој воденици у Groшници

Вредност пројекта 4.2000.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат археолошких истраживања античког града *Norreum Margi*
Вредност пројекта 1.000.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат реконструкције Бубањ чесме у Крагујевцу

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Вредност пројекта 3.800.000,00 динара

Назив пројекта: Пројекат реконструкције конака Милутина Георгијевића у Горовичу, општина Топола

Вредност пројекта 10.000.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат израде недостајуће документација за Соколану Вредност пројекта 600.000,00 динара;

Донатор: Министарства рада и социјалне политике:

Министарства рада и социјалне политике је издвојило средства за радове на рестаурацији и конзервацији споменика везаних за ослободилачке ратове. Радови су завршени на следећим споменицима:

Назив пројекта: Конзерваторско-рестаураторски радови на Хумкама бр. 1, бр. 15 и бр. 16 у Спомен парку Крагујевачки октобар у Крагујевцу

Вредност пројекта 4.500.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско рестаураторских радова у Марићевића јарузи у Орашцу код Аранђеловца

Вредност пројекта 4.700.000,00 динара

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско-рестаураторских радови на споменику војводи Радомиру Путнику

Вредност пројекта: 500.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско-рестаураторских радова на Старом војничком гробљу у Шумарицама

Вредност пројекта: 2.500.000,00 динара

Назив пројекта: Конзерваторско-рестаураторски радови на споменику "Камени спавач" у Спомен парку Крагујевачки октобар у Крагујевцу

Вредност пројекта: 4.500.000,00 динара

Завод за заштиту споменика културе Крагујевац је од сопствених средстава извршило санацију следећих споменика:

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско-рестаураторских радова на Споменику стрељаним професорима и ђацима (V/3) у Спомен парку Крагујевачки октобар у Крагујевцу

Вредност радова 490.000,00

Назив пројекта: Пројекат конзерваторско-рестаураторских радова на Споменику бола и пркаоса (Нада Наумовић) у Спомен парку Крагујевачки октобар у Крагујевцу Вредност радова 80.000,00 динара

Назив пројекта: Истраживање на краку аутопута Е80 Ниш-Димитровграде, и то на следећем локалитету: Археолошка ископавања на локалитету Бегов Мост II у селу Станичење, општина Пирот (у склопу радова од националног интереса на трасама аутопута Е-80 и Е-75)

Вредност пројекта 3.500.000,00 динара.

У склопу радова на археолошким локалитетима дуж Коридоре 10, из штампе је изашла и први том публикације са резултатима истраживања:

Археолошка истраживања дуж трасе аутопута Е75 и Е80 (2015-2016)

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Назив пројекта: Ноћ истраживача.

Донатора: Европска комисија преко Европског пројекта Horizon2020 у склопу Фондације Марија Кири за промоцију науке.

У склопу активности на међународним пројектима, Завод за заштиту споменика културе Крагујевац у сарадњи са Институтом за биолошка истраживања Синиша Станковић из Београда, Центром за промоцију науке и Природно-математичким факултетом из Ниша.

Назив пројекта: пројекат истраживања неолитских локалитета Шумадије.

Партнер: Универзитет у Пистбургу (Пенсилванија, САД)

Резултат: извршена истраживања и проспекције археолошког локалитета Гривац и археолошких налазишта Тодорчево-стрна жита и Дивостин.

У току 2017. године представници Завода за заштиту споменика културе Крагујевац су одржали предавање и мултимедијалну презентацију са темом "Индустријализација Балкана" у организацију UNESCO-а у Бакуу, Азербејџан.

Завод за заштиту споменика културе Крагујевац је учествовао у прослави обележавања 200 година Крагујевца као престонице следећим пројектима који су финансирани из буџета града:

Назив пројекта: Публиковање треће књиге из едиције Наслеђе: А. Стефановић *"Милошев венац"*

Вредност пројекта 200.000,00 динара;

Назив пројекта: Пројекат постављања инфо табли на местима где су се налазили објекти престолног Крагујевца

Вредност радова 400.000,00 динара

У склопу заштитних радова на археолошким локалитетима у Шумадији и Поморављу, обављена су два истраживања:

Назив пројекта: Археолошка истраживања на средњовековном утврђењу Петрус код Параћина Параћин, финансирано од стране компаније CRH Serbia

Вредност пројекта 1.600.000 динара

Назив пројекта: Археолошка истраживања на Венчацу код Аранђеловца, финансирано од стране компаније Бекамент

Вредност радова 3.200.000 динара

У склопу радова од националног интереса на траси магистралног гасовода Граница са Бугарском-Граница са Мађарском (Гасовод Турски ток):

Назив пројекта: Археолошка ископавања на локалитету Кључ у селу Бошњане, општина Параћин

Вредност пројекта 6.500.000,00 динара

Назив пројекта: Археолошка ископавања на локалитету Краљево поље у Добричеву, општина Ћуприја

Вредност пројекта 12.500.000,00 динара

Заштитна археолошка истраживања обављена су и на следећим локалитетима:

Назив пројекта: Археолошка истраживања на локалитету Петрус код Параћина Вредност пројекта 1.500.000,00 динара;

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Назив пројекта: Археолошка истраживања на локалитету Венчац код Аранђеловца
Вредност пројекта 1.500.000,00 динара;

Начин финансирања

Завод за заштиту споменика културе Крагујевац је основан одлуком Скупштине Среза Крагујевац бр. 02-11795/2-66 од 25. новембра 1966. године. Убрзо затим срезови су укинати, али су права и дужности оснивача Завода пренета на републичке органе чланом 8. став 2. Закона о спровођењу Уставног закона о укидању срезова у СР Србији и Уставног закона о остваривању права и дужности општина и града Београда (Сл. Гласник СРС бр. 52/66).

Актом Владе Републике Србије и Министарства културе бр. 401-00-42/02-01 од 17. октобра 2002. године, Завод прелази на финансирање из буџета града Крагујевца. Средства за финансирање појединих установа културе које имају регионални карактер пренета су на општине и градове Законом о обиму средстава и учешћу општина и градова у порезу на зараде и порезу на промет 2003. године (Сл. Гласник РС бр. 87/02). На тај начин повећан је обим средстава са којима ће општине располагати у 2003. години за 160,1 милион динара. Стога, обавезе града Крагујевца према Заводу, у погледу финансирања зарада и материјалних трошкова, почињу да теку од 01. децембра 2002. године.

На тај начин, од 01.01.2003. године, Завод почиње да се финансира из градског буџета, осим код програмске делатности која се може финансирати из републичког, градског или општинског буџета.

Права и обавезе оснивача Завода, преузела је Скупштина града Крагујевца Одлуком о преузимању вршења оснивачких права над заводом за заштиту споменика културе Крагујевац бр. 022-12/09-I од 27.04.2009. године.

Приступачност објекта

Објекат је приступачан за све врсте посета

Сарадња са другим актерима у култури.

Сарадња са другим актерима у култури се одвија како на простору Града Крагујевца, тако и са осталим актерима који се баве заштитом културног наслеђа пре свега у региону, али и на националном нивоу. Такође, покренути су бројни међународни пројекти.

Међународна културна сарадња

Партнерски градови	
Град, установа	Копродукција
Универзитет у Питсбургу; Универзитет у Кардифу; Археолошки институт Београд	Археолошка истраживања неолитских налазишта на простору Шумадије; - Пројекат представља наставак вишегодишњих радова започетих 2016. године на истраживању и презентацији неолитског наслеђа; - Учесници на пројекту су: Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, Археолошки институт у Београду и Универзитет у Питсбургу - Број учесника: 10 учесника; - Пројекат је започет 2016. године
the Research Executive Agency (REA) ('the Agency'), under the powers delegated by the European Commission ('the Commission') / Research Executive Agency ,	Појекат „Ноћ истраживача“ - „Ноћ истраживача“ представља међународни пројекат промоције науке и наслеђа који се већ дуже од деценије одржава у преко 300 градова Европе -Завод за заштиту споменика културе Крагујевац; Центар за промоцију науке Београд; Природно математички факултет у Нишу; Институт за Биолошка истраживања „Синиша Станковић“ у Београду; и сарадници:

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Excellent Science, Marie Skłodowska - Curie COFUND, Researchers' Night and Individual Fellowships: Global, Fredrik OLSSON HECTOR,	Институт за физику ПМФ Крагујевац, Институт за хемију ПМФ Крагујевац, Институт за биологију ПМФ Крагујевац, Институт за информатику и математику ПМФ Крагујевац, Позориште за децу Крагујевац, Канцеларија за младе Крагујевац. - Број учесника: 150 Пројекат је започет 2016. године
Дани чешке културе у Крагујевцу 2017.	У сарадњи са крагујевачким, српским и чешким установама културе и науке, реализоване документарне и ликовне изложбе, предавања, научне конференције, концерти класичне музике, фолклорне представе и филмске пројекције.
Истраживање археолошких локалитета са Универзитетом у Питсбургу	У оквиру сарадње Завода за заштиту споменика културе са Универзитетом у Питсбургу реализована су истраживања археолошких локалитета на простору Шумадије уз коришћење најновијих технологија, која за циљ, поред научних резултата имају и квалитетнији рад на заштити и промоцији археолошког наслеђа. Кроз овај пројекат учешће на истраживањима су узели и професори из Велике Британије као и студенти из Европе и Америке.

Културна сарадња са другим градовима у Србији

Партнерски градови у Србији	
Град, установа	Друго
Београд - Центар за промоцију науке; Београд - Институт за Биолошка истраживања „Синиша Станковић“ Ниш - Природно математички факултет у Нишу;	Пројекат „Ноћ истраживача“ - „Ноћ истраживача“ представља међународни пројекат промоције науке и наслеђа који се већ дуже од деценије одржава у преко 300 градова Европе - Завод за заштиту споменика културе Крагујевац; Центар за промоцију науке Београд; Природно математички факултет у Нишу; Институт за Биолошка истраживања „Синиша Станковић“ у Београду; и сарадници: Институт за физику ПМФ Крагујевац, Институт за хемију ПМФ Крагујевац, Институт за биологију ПМФ Крагујевац, Институт за информатику и математику ПМФ Крагујевац, Позориште за децу Крагујевац, Канцеларија за младе Крагујевац... - Број учесника: 150 - Пројекат је започет 2016. године
Београд , Археолошки институт	Археолошка истраживања неолитских налазишта на простору Шумадије; - Пројекат представља наставак вишегодишњих радова започетих 2016. године на истраживању и презентацији неолитског наслеђа; - Учесници на пројекту су: Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, Археолошки институт у Београду и Универзитет у Питсбургу - Број учесника: 10 учесника; - Пројекат је започет 2016. године
Београд , Археолошки институт	Рекогносцирања јужних обронака планине Рудник; - Реализацијом пројекта ће се добити детаљни одаци о заступљености археолошких локалитета простору Рудника у циљу сагледавања дистрибуције археолошког материјала и формирање базе за даља истраживања и заштиту археолошког наслеђа - Учесници на пројекту су: Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, Археолошки институт у Београду - Број учесника: 9 учесника - Пројекат је започет 2021. године

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Ћуприја, Музеј <i>Horreum Margi</i> – Равно	Археолошка истраживања, заштита и презентација археолошког налазишта <i>Horreum Margi</i>; - Наставак истраживања античког града у циљу адекватне заштите и презентације налазишта - Учесници на пројекту су: Завод за заштиту споменика културе Крагујевац и Музеј <i>Horreum Margi</i> – Равно - Број учесника: 26 учесника - Пројекат је започет 2018. године
Кнић Културни центар	Пројекат ревитализације и пренамене Дома културе у Борчу; - Пројекат за циљ има презентацију и промоцију културног и природног наслеђа Борча кроз научно-истраживачки рад и промоцију - Учесници на пројекту су: Завод за заштиту споменика културе Крагујевац и Културни центар општине Кнић - Број учесника: 7 - Пројекат је започет 2020. године
Општина Рача	Археолошка истраживања и презентација локалитета Вишевац - Наставак истраживања археолошког локалитета Вишевац у циљу адекватне заштите и презентације - Учесници на пројекту су: Завод за заштиту споменика културе Крагујевац и Општина Рача - Број учесника: 24 учесника - Пројекат је започет 2019. године
Београд - Републички завод за заштиту споменика културе, Београд - Филозофски факултет, Аранђеловац - Народни музеј у Аранђеловцу,	Презентација археолошког локалитета Дворине - Израда пројекта заштите и презентације локалитета Дворине – Мађарско гробље у Аранђеловцу; - Учесници на пројекту су: Завод за заштиту споменика културе Крагујевац; Републички завод за заштиту споменика културе, Филозофски факултет Београд; Народни музеј у Аранђеловцу - Број учесника: 12 учесника - Пројекат је започет 2020. године

ИНСТИТУЦИЈЕ СА НАЦИОНАЛНОГ НИВОА

Филолошко-уметнички факултет – ФИЛУМ

Поред установа културе, представља драгоцен ресурс за културни развој града је у оквиру Универзитета у Крагујевцу.

Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу (ФИЛУМ) симболично баштини традицију Лицеума Књажевства Србског, прве високошколске установе модерне Србије, основане 1838. године у Крагујевцу настојањем кнеза Милоша

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Обреновића. Већ 1839/1840. године, уводе се у наставу први пут у Србији, између осталих предмета, и немачки и француски језик, вокална и инструментална музика и цртање.

Након пресељења Лицеума у Београд (1841.) настаје дуг период без универзитетског живота у Крагујевцу. Оснивањем Универзитета у Крагујевцу (1976.) стичу се услови за поновно заснивање хуманистичких и уметничких студија у Крагујевцу. Напором руководства Универзитета, града Крагујевца и Министарства просвете у академској 1996/1997. години у Крагујевцу се оснива Наставно одељење Филолошког факултета Универзитета у Београду, у оквиру кога се организује настава на студијским програмима Српски језик и књижевност и Енглески језик и књижевност. Академске 1998/1999. године покренути су студијски програми Француски језик и књижевност и Немачки језик и књижевност, а академске 1999/2000. године и студијски програм Шпански језик и хиспанске књижевности. Поновно заснивање уметничких студија у Крагујевцу може се везати за оснивање Наставног одељења Универзитета уметности у Београду академске 1998/1999. године. У овој години су покренути студијски програми Музичка педагогија, Хармоника и Гудачки инструменти, а 1999/2000. године и студијски програм Графички дизајн.

Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу (ФИЛУМ) основан је 23. априла 2002. године, као у том моменту најбољи вид трансформације тадашњих наставних одељења Филолошког факултета у Београду и Универзитета уметности у Београду. Самом чину оснивања претходила је вишемесечна напорна борба да се спасу од претећег затварања ове прве високе школе хуманистичко-уметничког усмерења у Крагујевцу, и то само неколико година пошто су оне Универзитету у Крагујевцу, граду и целом региону донеле нови квалитет и перспективе развоја.

У првим годинама након оснивања ФИЛУМ се развијао уводећи нове студијске програме на Одсеку за музичку уметност и Одсеку за примењену уметност. Академске 2004/2005. године заснивају се студијски програми Флаута и Соло певање, 2005/2006. студијски програм Музика у медијима, по својој структури јединствен у Србији, 2006/2007. године студијски програми Зидно сликарство и Унутрашња архитектура, а 2007/2008. године и студијски програм Клавир.

Наставни развој ФИЛУМ-а током самосталног постојања не би био могућ без континуираног напора на подизању квалитета научноистраживачког и уметничког рада, као и рада на успостављању и ширењу међународне сарадње са европским факултетима и универзитетима.

Одмах након оснивања ФИЛУМ-а, 2003. године, на иницијативу др Малише Станојевића, првог шефа Одсека за филологију, покренут је часопис за књижевност, језик, уметност и културу – Наслеђе (као водећи часопис националног значаја (М51). Посебну вредност часописа представља објављивање тематских свезака које приређују наставници и сарадници ФИЛУМ-а. Од 2008. године ФИЛУМ је суиздавач међународног часописа (категорија М24) Српски језик, а у годинама које долазе наставници ФИЛУМ-а преузимају уређивање и часописа Липар чији је издавач Универзитет у Крагујевцу и часописа Лицеум чији је издавач Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу.

Прави преокрет и унапређење научноистраживачког рада на Филолошко-уметничку факултету може се везати за оснивање научних пројеката.

Први научни пројекат основних истраживања стратешки и финансијски подржан од Министарства просвете и науке Републике Србије био је пројекат 148024: Српски језик и друштвена кретања (2006-2010). Пројекат је имао четрнаест истраживача од чега седам са ФИЛУМ-а. Овај пројекат је био један од научно најплоднијих пројеката у земљи, и, посебно, омогућио да се на факултету развију научни скупови, афирмише наставни кадар и унапреди рад научног подмлатка.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

У периоду 2009.–2010. заснован је и антрополошки оријентисан пројекат 159016: Теорија Милутина Миланковића и антропологија глобалног загревања: историјски узроци и друштвене последице.

У пројектном циклусу 2011–2017. на ФИЛУМ-у се реализују два нова пројекта: 178018 – Друштвене кризе и савремена српска књижевност и култура: национални, регионални, европски, глобални оквир, који има шеснаест истраживача од којих дванаест са ФИЛУМ-а, и, најбројнији у земљи из области језика и књижевности, пројекат 178014 – Динамика структура савременог српског језика, са тридесет и пет истраживача (осамнаест са ФИЛУМ-а).

Укупном развоју научноистраживачког рада на факултету посебно је допринело заснивање и континуирано вишегодишње организовање научног скупа Српски језик, књижевност, уметност. Формиран, пре свега, као научни скуп националног карактера, прерастао је у међународни научни скуп. Данас се он састоји од три дела: лингвистичког, књижевноантрополошког и уметничког. Скуп се организује у оквирима научних пројеката који се изводе на ФИЛУМ-у и финансијски га подржавају Министарство просвете и науке Републике Србије и Скупштина града Крагујевца. Скуп има међународни програмско-организациони одбор, и сваке године у просеку окупља око сто и педесет учесника, од којих сваке године трећина буде из иностранства (БИХ, Хрватска, Црна Гора, Македонија, Словенија, Бугарска, Чешка, Велика Британија, Немачка, Француска, Италија, Пољска, Аустрија, Русија, Украјина, Румунија).

Први научни скуп младих филолога Србије Савремена проучавања језика и књижевности, чији су оснивачи Колегијум за докторске студије и асистенти Катедре за српски језик, одржан је 14. фебруара 2009. године, а Филолошко-уметнички факултет и Универзитет у Крагујевцу понели су част да су организатори првог оваквог научног скупа у земљи и региону. До сада је одржано девет научних скупова, на којима је учествовало више стотина младих научника, а рецензирани реферати објављени су у двотомним зборницима радова. У систему реформисаног модела академског образовања, конференција младих филолога у Крагујевцу показала се као догађај од прворазредног значаја за факултет, Универзитет, али и целокупну академску јавност.

У оквиру популаризације науке и афирмације научних потенцијала ФИЛУМ-а, пажња је посвећена и организовању специфичних, тематски оријентисаних научних скупова и округлих столова, попут: (Пост)модерна, апокалипса, и књижевност, Егзил(анти): књижевност, култура, друштво, Српска језичка дијаспора: одржавање језика и идентитета говорника, Хиспанистика у српској култури и науци, Студије хиспанистике – традиција, изазови, иновације, *Dire, écrire, agir en français*. Посебно истицање заслужују научни округли столови посвећени оснивачима и утемељивачима ФИЛУМ-а: Малиша: људско-пријатељски округли сто, Научни округли сто Душан Иванић и Научни округли сто Радоје Симић.

Кад је музичка уметност у питању, незаобилазни на културној мапи окружења су бројни концерти и наступи студентског оркестра, хорова (мешовитог и камерног), камерних ансамбала и солиста – посебно оних посвећених делима домаћих композитора. Оркестар ФИЛУМ-а, такође, не само да припрема будуће чланове Градског камерног оркестра Шлезингер, већ учествује са њим у заједничким концертним пројектима.

Наставници и сарадници Одсека за музику несебично поклањају своја најбоља извођења крагујевачкој публици на концертима у организацији факултета, у оквиру музичке сезоне града или референтних музичких фестивала (Међународни фестивал камерних хорова и ОКТОХ) у просторима који су већ афирмисани као концертни (сала Прве крагујевачке гимназије, галерија Народног музеја) и, сада већ афирмисаном новом концерном простору – Универзитетској галерији.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Релевантно учествовање факултета у савременом музичком животу огледа се и у концертним активностима у свим најзначајнијим концертним и оперским просторима и у оквиру најзначајнијих уметничких манифестација у Србији, али и у великом броју истих изван њених граница. Поједини наставници су низ година придружени или стални чланови ансамбала камерне музике са изузетном интернационалном репутацијом (проф. Борислав Чичовачки, доцент мр Владимир Благојевић) или редовни гостујући музичари у реномираним оркестрима као што су Mahler Chamber Orchestra, Минхенска филхармонија, Минхенски камерни оркестар (проф. мр Горан Костић и други). У заједничком раду са композиторима на стварању нових дела или у премијерном извођењу дела (не само српских савремених композитора), најактивнији су наставници, сарадници и студенти Катедре за хармонику и флату и Катедре за камерну музику.

Студенти свих студијских програма на Одсеку за музичку уметност редовно учествују на скоро свим домаћим и међународним такмичењима у земљи и ближем окружењу, и, по правилу, освајају највише награде.

Од свог оснивања, Одсек за примењену и ликовну уметност ФИЛУМ-а значајно је обогатио излагачки програм Крагујевца и Србије. Почевши од „највеће изложбе у граду“, завршне изложбе студената у просторијама факултета која се одржава на крају сваке академске године, преко представљања наставника и сарадника факултета кроз индивидуалне или групне изложбе, Одсек за примењену и ликовну уметност перманентно учествује у највећим креацијама визулених уметности у Крагујевцу, Србији и региону. Скоро све изложбе, како националног, тако и међународног карактера у Србији, имају у свом излагачком саставу или жирију неког од наставника или сарадника са Одсека за примењену и ликовну уметност ФИЛУМ-а.

Одмах након оснивања, ФИЛУМ је предузео кораке на успостављању међународне академске сарадње са факултетима и универзитетима из бивше Југославије и Европе. Тако је већ 2004. године успостављена сарадња са Музичком академијом из Бидгошћа (Пољска), да би у наредним годинама међународна сарадња била успостављена и са факултетима у Загребу (Хрватска), Љубљани (Словенија), Бањалуци, Источно Сарајеву (БиХ), Пловдиву, Софији (Бугарска), Темишвару (Румунија), Лавову (Украјина), Триру, Јени, Лудвигсбургу, Берлину (Немачка), Барију, Риму (Италија), Гранади, Хаену (Шпанија), Монпељеу (Француска), Кракову, Вроцлаву, Катовицама (Пољска). Међународна сарадња се интензивно одвија кроз сарадњу са страним амбасада и културним центрима у Србији.

Посебан импулс у развоју међународне сарадње ФИЛУМ-а дало је укључивање српске академске заједнице у програм Европске уније Еразмус+. У оквиру овог програма ФИЛУМ је развио велики број интеринституционалних уговора о сарадњи, који студентима и наставницима омогућавају краће и дуже боравке на партнерским факултетима земаља Европске уније.

Музичка школа «Др Милоје Милојевић» Крагујевац - Корени музичке уметности у Крагујевцу зачети су још 1831. године, када у Крагујевац, прву престоницу Србије, долази Јосиф Шлезингер на позив Милоша Обреновића. Поред композиција које је компоновао за позоришне комаде Јоакима Вујића, успео је да врло брзо окупи и заинтересује младе за музику. Само три године након његовог доласка оснива се Прво певачко друштво у Србији сачињено од чланова Народног суда.

Музичка школа у Крагујевцу основана је 19. августа 1948. године решењем Министарства просвете Србије. Почела је рад са само неколико инструмената, три стручна учитеља. На првом пријемном испиту појавило се 405 кандидата од којих је положило 200 кандидата. Великим ентузијазмом, пропратне тешкоће биле су савладане, па ће Крагујевац 27. јула 1950. године поред основне, добити и Средњу музичку школу. Пресељењем у зграду старе

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Општине школа добија боље просторне услове за рад, а њихови професори и ученици са војним музичарима, отварају прво послератно концертно доба у граду.

Деценија афирмације и великог успона Музичке школе настаје у периоду од 1962 – 1973. године. У том периоду, школа је 7 пута узастопно освајала прва места на Републичким такмичењима и Фестивалима музичких школа и проглашавана најбољом у Србији. Музичка школа добила је своју сталну кућу, која је изграђена 1971. године средствима општине.

Педагошки успон настаје и са утемељивањем школе хармонике што ће изузетно допринети да се по звуку тог инструмента, достигнућима професора и њихових талентованих ученика, школа прочује по земљи и свету. Већ дуги низ година нема јој равне на том инструменту, а ученици одсека хармонике, донели су школи преко 1000 награда и признања међу којима и прва освојена места на најпрестижнијим европским и светским такмичењима.

Одсеци:

- хармоника,
- дувачки
- клавијирски
- гудачки,
- соло певање,
- гитара,
- харфа и тамбура
- традиционално народно певање,
- теотетски одсек,
- одсек за црквену музику,
- одсек за дизајн звука

Установа Студентски културни центар Крагујевац основан је 1984. године. Под окриљем је Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије као Установа ученичког и студентског стандарда. Настао на основама Омладинског културно-уметничког друштва при Универзитету 1977. године.

СКЦ је од самог почетка усмерен на сарадњу и подршку студентима и младим ствараоцима, као и на креирање услова у којима им је омогућено да изразе и реализују своје креативне идеје и замисли, и свој рад учине видљивим и препознатљивим за шири аудиторијум.

Мисија Студентског културног центра Крагујевац је унапређење делатности обогаћивањем програма, едукацијом, радом на задовољењу културних, образовних, уметничких потреба младих и подстицање пре свега студената, али и свих осталих суграђана на активно учествовање у креативном изражавању и стваралаштву.

Кроз своје програме и активности – књижевне, ликовне, филмске, музичке и позоришне – публици представља савремене тенденције свих видова уметничког стваралаштва, а кроз своје књижевно и музичко издаваштво, СКЦ подстиче и подржава креативне младе ствараоце из Крагујевца и региона и помаже њихову промоцију и афирмацију.

Своју едукативну функцију остварује и кроз бројне радионице и предавања. Паралелно, неговањем традиционалне културе кроз рад фолклорног ансамбла доприноси очувању нематеријалне културне баштине. Две галерије које се налазе у оквиру Студентског културног центра, Контакт галерија и Галерија СКЦ, намењене су како излагању дела већ признатих и познатих аутора савремене уметничке визуелне сцене, тако и пружању подршке млађим генерацијама аутора у њиховом позиционирању на уметничкој сцени, пре свега кроз представљање радова студената завршних година и дипломаца факултета и академија уметности.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Избором радова од стране уметничког савета галерија, ликовни програм СКЦ-а на један конзистентан начин упознаје публику са разноврсним феноменима, кретањима и продукцијом савремене ликовне сцене.

Музички програм Студентског културног центра карактерише стилска и жанровска разноврсност концерата које организује и отвореност за најактуелније правце савремене музичке сцене. Поред концерата џеза, музике света, поп, рок, експерименталне и електронске музике, организују се и концерти озбиљне музике, првенствено у сарадњи са студентима музичких академија и факултета. Музичке издавачке активности СКЦ-а постоје од 2011. године и одраз су подршке талентованим младим музичарима да своје прво издање представе стручној и широј јавности. СКЦ је својим музичким активностима, 2017. године, додао и неговање хорског певања кроз рад мешовитог хора – Крагујевачког певачког друштва.

Књижевним програмом и издавачком делатношћу СКЦ остварује сарадњу са познатим именима савремене књижевне сцене, али и отвара простор за представљање књижевних остварења још увек неафирмисаних аутора. Организују се књижевне вечери и говорне трибине са циљем представљања актуелних књижевних дела, књижевних и научних часописа. У оквиру издавачке делатности Установе, поред бројних издања, издваја се најнаграђиванија едиција Првенац, започета 2002. године као прилика за талентоване младе ауторе из читавог региона да објаве своје прве књижевне радове.

Позоришна продукција и рад Академског позоришта и Драмске секције Студентског културног центра Крагујевац представљају оквире унутар којих млади заљубљеници у позоришну уметност и креативци могу да искажу своју стваралачку енергију и пронађу и уобличи свој уметнички израз. Поред аматерског бављења позоришном уметношћу, СКЦ организује и гостовања професионалних позоришта, драмске радионице и остварује сарадњу са низом других аматерских позоришта, а све са циљем развоја и едукације позоришне публике. Развоју позоришног аматеризма од 2015. године доприноси и фестивал такмичарског карактера – Кулиса, који окупља академска и аматерска позоришта из земље и региона.

Такође, кроз вишедеценијско постојање и рад Академског фолклорног ансамбла „Светозар Марковић“, Народног оркестра и Певачке групе „Студенац“, СКЦ доприноси очувању културног наслеђа и неговању традиционалних форми игара и песама.

СКЦ својом делатношћу доприноси културном диверзитету, културном животу града, активно сарађујући са релевантним овдашњим и међународним институцијама културе, уметничким и образовним институцијама.

Популаризацијом културних активности, интелектуалних и креативних потенцијала и иновација Студентски културни центар настоји да буде препознат као модерна, динамична установа, отворена за нове идеје и нове тенденције у уметности и култури нашег времена.

Људски ресурси

У Студентском културном центру Крагујевац запослено је 22 и то:

Уредник програма (5) – музички програм, ликовни и филмски програм, књижевни и трибински програм и издавачка делатност, културно образовни програм, аматерске делатности; Организатор програма (1); Реализатор програма (2); Дизајнер (1); Техничка служба (5); Рачуноводствена служба (3); Служба општих и правних послова (4); Директор установе (1); Спољни сарадници су Уметнички руководиоци секција.

Простор

Студентски културни центар Крагујевац је корисник простора од 424 m² који је у власништву Републике и састоји се из програмског простора са канцеларијама.

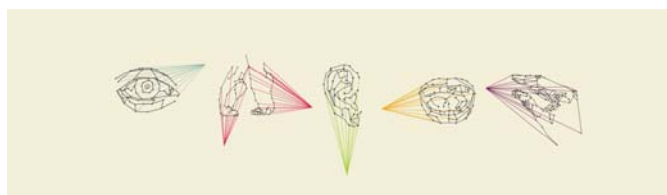
**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Омогућен је прилаз простору установе за особе са инвалидитетом. Прилаз и простор летње сцене СКЦ-а, која је једна од најактивнијих отворених културних сцена у граду, није прилагођен корисницима и неопходна је реконструкција пута и платоа на ком се реализују сви програми установе током летњих месеци.

Маркетинг

Студентски културни центар Крагујевац има свој лого, као препознатљиво визуелно решење промотивног материјала

Обраћање/представљање публици је путем:

www.skckg.com

<https://www.facebook.com/skckg>

<https://www.youtube.com/channel/UCyXih5szquYHuYoTt5v9lnw>

https://www.instagram.com/skck_kragujevac/

и свих расположивих промотивних средстава традиционалног и дигиталног маркетинга

Сарадња са медијима: РТК, *BRAINZ TV*, *Prva TV*, РТС, Радио Крагујевац, Радио Београд 202, Радио Београд трећи програм, Радио Браво, Радио Златоусти, портали који се баве културом.

**Реализовани програми Студентског културног центра Крагујевац у периоду од 2017.
до 2020. године**

ПРОГРАМИ АМАТЕРСКИХ ДЕЛАТНОСТИ	Одржано
Наступи АФА Светозар Марковић и ПГ Студенац Од укупно одржаног 10 програма је било Онлајн	130
Позоришне представе и Драмска секција СКЦ-а Од укупно одржаног 21 програма је било Онлајн	94
Наступи хора Крагујевачко певачко друштво Од укупно одржаног 1 програма је било Онлајн	20
ПРОМОЦИЈЕ, КЊИЖЕВНИ, ГОВОРНИ ПРОГРАМИ	217
Од укупно одржаног 10 програма је било Онлајн	
МУЗИЧКИ ПРОГРАМИ	234
Од укупно одржаног 44 програма је било Онлајн	
ИЗЛОЖБЕ	56
ФИЛМСКЕ ПРОЈЕКЦИЈЕ	141
ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМ	28
Од укупно одржаног 2 програма је било Онлајн	

Укупно:

Број програма и учешћа на програмима – 849

Онлајн програми – 88

Број посетилаца – 115870

Техничка реализација и сарадње – 71

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Фестивали и манифестације у иностранству – 8

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

- *Драган Пешић - Фотографије*, Мирослав Карић, Ђорђе Одановић и Иван Арсенијевић, 2019.
- *Књига цртежа Једноминутни танго*, Горан Димић, 2018.

Едиција *Првенац*

- Ненад Игњатовић - *Укопници (драма и поезија)*, 2020.
- Мирко Кекић - *Буги-вуги предграђа (поезија)*, 2020.
- Никола Лучић - *Модрине (поезија)*, 2020.
- *Песник, апаш и профет (Сан у екстази Раке Драинца)* – драма, Марија Пејин, 2019.
- *Изгледате ми срећни* – приче, Марко Јуришић, 2019.
- *Црна* – поезија, Ана Радуповић, 2019.
- *Алгоритам за мерење капацитета јавног простора*, Стефан Симић, 2018.
- *Деца су негде другде*, Јелена Палигорић Синкевић, 2018,
- *Песме страха и патетике*, Миломир Гавриловић, 2018,
- Слађана Бранислава Бушић – *У уху дух(а/у)*, песме, 2017.
- Марта Радовановић – *Деоба Бога*, песме, 2017.
- Милена Кулић – *Деоба бога*, 2017.

Едиција *Нови корен*

- Александра Павловић – *Лица*, кратке приче

Едиција *Ново Стабло*

- Ибер Гутјерес – *Аутопортрет*, 2020.

Образовни програм

- CLIL: амбијент и пројекат у настави српског/енглеског језика и књижевности – др Владимир Перић и ма Ана Штрбац

МУЗИЧКО ИЗДАВАШТВО

Пројекат *Конкурс за први CD*

- Норвешка шума – *Небо*, 2020.
- Огањ – *Три пут ти чукна*, 2020.
- Бас и стега - *Негде далеко*, 2019.
- Thrill Seeking Polymers – *Dusk of monorhythm*, 2019.
- COUCOU ABEL – албум *Coucou Abel*, 2018.
- YOKONO – албум *Bigz Live Studio Sessions*, 2018.
- Оркестар хармоника Крагујевац - албум *Пад Берлина*, 2017.
- Октава – албум *Прима*, 2017.
-

Самостално издаваштво СКЦ-а:

- Душан Јевтовић – албум *Live at home*, 2017.
- Павле Попов – *Daydreaming Rhodes*, 2020.
- Маниви – *Mirror*, 2020.

НАГРАДЕ:

Ђурђевдански венац, ЦЗНТК Абрашевић, Крагујевац, 2020.

- Награда за најбољу ангажовану песму – Олга Драгаш

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

На сусретима који су одржани под називом *Раскршћа* у Лапову које организује тамошња библиотека *Слово*, чланови Књижевне радионице СКЦ-а освојили су две награде:

- Награду за песму - Горан Кумрић
- Похвалу - Оливера Марковић

На Рајићевим песничким сусретима у Алексинцу, 2019. године, чланови Књижевне радионице СКЦ-а освојили су две награде:

- Прву награду у категоријама за најбољег младог песника, односно најбољу песму на савремене теме - Жељко Јовановић и Горан Кумрић

На манифестацији Ђурђевдански венац коју организује ЦЗНТК Абрашевић, 2019.

- Награду публике - Ивана Ђокић
- Похвалу жирија - Олга Драгаш

На Међународном конкурс за франкофони хаику у Белгији *Concours Haikus*, у организацији Удружења професора француског језика Фландрије чланови Књижевне радионице СКЦ-а освојили су 2 награде:

- Друга награда – Ања Лазић и Мартина Јовановић

На Рајићевим песничким сусретима у Алексинцу, 2018. године, чланови Књижевне радионице СКЦ-а освојили су две награде:

- Награда за песничку оригиналност – Жељко Јовановић, за најперспективнију младу ауторку – Ива Херц

На манифестацији Ђурђевдански венац, 2018.

- Награда Ђурђевдански венчић за најбољег крагујевачког аутора - Ива Херц, похвалу жирија- Жељко Јовановић
- *Златно слово*, награда за најбољу књигу кратких прича часописа *Акт* из Ваљева – Ненад Глишић за књигу *Езопиде*;
- Ђурђевдански венац поводом Дана Крагујевца
- Диплома *Марко Стаменковић* за најбољег младог песника – Марија Браловић
- Дипломе на основу гласова публике – Оливера Марковић и Мирјана Андрић Рајићеви дани, Алексинац
- Награда *Песник-весник* за најбољег младог песника – Богдан Цветковић Раскршћа, Лапово
- Прва награда за песму – Оливера Марковић
- Прву награда за кратку причу – Милан Петровић

Награде Академског позоришта Студентског културног центра Крагујевац

На Међународном студентском позоришном фестивалу УРБАН ФЕСТ, Ниш

- Награда Наиса за најбољу главну мушку улогу – Илија Ивановић за улогу господина Тота
- Награда Наиса за најбољу епизодну женску улогу – Јулија Вучковић за улогу Агике Тот

На Интернационалном театарском фестивалу ИНТЕФ, Мишар, Шабац

- Награда Ана Милановић, за најбољу епизодну женску улогу, према одлуци Стручног жирија – Јулија Вучковић за улогу Агике Тот
- Награда за најбољу епизодну женску улогу, према одлуци Жирија учесника – Јулија Вучковић за улогу Агике Тот

На XV глумачким свечаностима Миливојев штап и шешир, Пожаревац

- Награда за глумца вечери, реплика штапа Миливоја Живановића – Илија Ивановић за улогу Едуарда Сама
- Награда за сликовито приказан лик – Алекса Свиларов за улогу фирера

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

На Фестивалу академских позоришта Србије (ФАПС), у Новом Саду, Академско позориште Студентског културног центра Крагујевац извело је представу Пешчаник и освојило укупно 6 награда:

- II Награда за најбољу представу у целини
- II Награда за најбољу режију – Костадин Стојадинов
- I Награда за најбољу мушку улогу – Илија Ивановић
- Награда за најбољу женску епизодну улогу – Јулија Вучковић
- Награда за најбољу сценографију – Костадин Стојадинов
- Награда *Веља Маџут* за несебичан допринос аматерском позоришном стваралаштву – Академско позориште СКЦ-а

XIII Аматерске глумачке свечаности Миливојев штап и шешир, Пожаревац

- Награда за глумца вечери, Миливојев штап – Стефан Павловић
- Награда за сликовито креирање лика – Петар Петровић

Награде Академског фолклорног ансамбла Светозар Марковић и Певачке групе Студенац

Друга награда на Међународном фестивалу фолклора Вечери поред Требишњице – Други извођачки ансамбл

На Међународном фестивалу фолклора Џивџан фест, АФА Светозар Марковић освојио је: Специјалну награду за извођење најближе изворном Фестивал фолклора Златни опанак, Ваљево

- Трећа награда за најбољу женску певачку групу – Женска певачка група *Студенац*
- Друга награда за најбољег солисту – Лазар Лаловић

Награда за издаваштво

Награда *Матићев шал* за књигу из Едиције *Првенац У уху дух(а/у)*, Слађана Бранислава Бушић

Награде Академског позоришта Студентског културног центра Крагујевац

Први хуманитарни позоришни фестивал Даске хуманости, JCI Niš

- Друга награда за најбољу представу
- Награда за најбољу режију – Костадин Стојадинов
- Награда за најбољу споредну женску улогу – Јулија Вучковић
- Награда за најбољи костим – Костадин Стојадинов

Глумачке свечаности Миливојев штап и шешир, КЦ Пожаревац

- Награда за најбољег глумца вечери – Илија Ивановић,
- Награда за најбоље креиран лик – Алекса Свилов

Фестивал академских позоришта Србије, АКУД Универзитета у Новом Саду Соња Маринковић

- Прва награда за најбољу режију – Костадин Стојадинов
- Трећа награда за најбољу женску улогу – Анастасија Ђорђевић

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

- Трећа награда за најбољу мушку улогу — Илија Ивановић

На Међународном студентском позоришном фестивалу УРБАН ФЕСТ, Ниш

- Награда Наиса за најбољу главну мушку улогу – Илија Ивановић за улогу господина Тота
- Награда Наиса за најбољу епизодну женску улогу – Јулија Вучковић за улогу Агике Тот

На Интернационалном театарском фестивалу ИНТЕФ, Мишар, Шабац

- Награда Ана Милановић, за најбољу епизодну женску улогу, према одлуци Стручног жирија – Јулија Вучковић за улогу Агике Тот
- Награда за најбољу епизодну женску улогу, према одлуци Жирија учесника – Јулија Вучковић за улогу Агике Тот

На XV глумачким свечаностима Миливојев штап и шешир, Пожаревац

- Награда за глумца вечери, реплика штапа Миливоја Живановића – Илија Ивановић за улогу Едуарда Сама
- Награда за сликовито приказан лик – Алекса Свиларов за улогу фирера

На Фестивалу академских позоришта Србије (ФАПС), у Новом Саду, Академско позориште Студентског културног центра Крагујевац извело је представу Пешчаник и освојило укупно 6 награда:

- II Награда за најбољу представу у целини
- II Награда за најбољу режију – Костадин Стојадинов
- I Награда за најбољу мушку улогу – Илија Ивановић
- Награда за најбољу женску епизодну улогу – Јулија Вучковић
- Награда за најбољу сценографију – Костадин Стојадинов
- Награда *Веља Маџут* за несебичан допринос аматерском позоришном стваралаштву – Академско позориште СКЦ-а

XIII Аматерске глумачке свечаности Миливојев штап и шешир, Пожаревац

- Награда за глумца вечери, Миливојев штап – Стефан Павловић
- Награда за сликовито креирање лика – Петар Петровић

Позоришна ревија креативног осмишљавања света Пркос, Књажевац

- Награда за глумицу вечери – Јана Мијаиловић,
- Награда за оригиналну музику – ансамбл представе
- Специјална награда за сценски говор – ансамбл представе

XIII Међународни студентски позоришни фестивал УРБАН ФЕСТ, Ниш

- *Наиса*, награда за најбољу женску епизодну улогу – Јана Мијаиловић
- Специјална награда за иновативан приступ калсичном делу и модерном сценском изразу – ансамбл представе.

Награде Академског фолклорног ансамбла Светозар Марковић и Певачке групе Студенац

Друга награда на Међународном фестивалу фолклора Вечери поред Требишњице – Други извођачки ансамбл

На Међународном фестивалу фолклора Џивџан фест, АФА Светозар Марковић освојио је: Специјалну награду за извођење најближе изворном

Фестивал фолклора Златни опанак, Ваљево

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

- Трећа награда за најбољу женску певачку групу – Женска певачка група *Студенац*
- Друга награда за најбољег солисту – Лазар Лаловић

Сарадња са другим актерима у култури

Сарадња са сродним установама културе, културним центрима, културно образовним институцијама, Универзитетом, ФИЛУМОМ, студентским организацијама, галеријама, библиотекама, амбасадама и страним културним центрима, јавним и невладиним сектором, самосталним уметницима и појединцима

1.2. Културна добра

Споменици културе			
Назив	Локација	Кратак опис	Степен заштите

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Стара црква-Крагујевац	Уз саму, десну обалу реке Лепенице, као део старог Милошевог двора.	Изграђена 1818. год, као задужбина Милоша Обреновића.	Велики значај „Сл. гласник” бр.14/79 Р 1410 од 26.09.58. ЗЗНП СК Б
Кнез Михаилов конак – Крагујевац	Смештен на левој обали реке, као део некадашњег Милошевог двора.	Зграда је подигнута половином деветнаестог века, са одликама грађанске архитектуре тога доба.	Велики значај „Сл. гласник” бр.14/79 - Р.447 од 28.10.47 ЗЗНП СК БГ
Стара ливница са великим димњаком и ковачницом – Крагујевац	У простору фабрике оружја и аутомобила, на платоу	Индустријска архитектура из 1882. године.	Велики значај „Сл. гласник” бр.14/79 - Р 309/53 од 29.04.53 ЗЗНПСК БГ
Зграда звана „Амицин конак” – Крагујевац	Смештен на левој обали реке, као део некадашњег Милошевог двора.	Саграђен 1818. године, рађен у балканско-оријенталном стилу.	Велики значај „Сл. гласник” бр.14/79 - Р 446/47 од 28.10.47 ЗЗНПСК БГ
Зграда Туцаковића у ул. Кнеза Михаила бр.11 –Крагујевац	Смештена је непосредно уз улицу данас Кнеза Михаила.	Настала у првој половини деветнаестог века и у њој је живео војвода Петар Туцаковић.	Утврђено културно добро-споменик културе Р 107/1 од 26.04.71 ЗЗСК КГ
Кућа Светозара Марковића	Кућа се налази у ул. Светозара Марковића бр.23 - Крагујевац	Подигнута у првој половини деветнаестог века, као кућа проте Милоја Барјактаревића, а утврђена за културно добро.	Изузетан значај „Сл. гласник” Бр. 14/79 Р 69/48 од 17.01.48. ЗЗНПСК БГ
Кућа у ул. Светозара Марковића бр.5 – Крагујевац	Кућа је смештена на овој адреси и служи за породично становање	Зграда је подигнута у првој четвртини 19. Века.	Утврђено културно добро-споменик културе Р 66/48 од 17.01.48 ЗЗНПСК БГ
Кућа у ул. Светозара Марковића бр.19 – Крагујевац	Кућа је смештена на овој адреси	Подигнута је у првој половини XIX века. Сврстава се у ред највреднијих грађевина подигнутих у време кнеза Милоша.	Утврђено културно добро-споменик културе Р 67/48 од 17.01.48 ЗЗНПСК БГ
Кућа у ул. Светозара Марковића бр.17 – Крагујевац	Кућа је смештена на овој адреси и служи за породично становање	Грађевина припада типу симетричних зграда за становање из прве половине деветнаестог века	Утврђено културно добро-споменик културе Р 68/48 од 17.01.48 ЗЗНПСК БГ
Гимназија – Крагујевац	Смештена је на Ђачком тргу	Подигнута је у другој половини XIX века, од 1885. до 1887. године. Једна од најстаријих школских зграда у Србији.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” бр.14/79 - велики значај Р 209/1 од 19.05.70. ЗЗСК КГ
Зграда у ул. Главна бр.121 – Крагујевац	Смештена је у центру града	У овој згради је била смештена Крагујевачка друштвена штампарија, од	Утврђено културно добро-споменик културе Р 956/49 од 11.06.49

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

		1873–1875, где је Светозар Марковић штампао „Јавност” и „Ослобођење”.	ЗЗНПСК БГ
Зграда окружног суда и начелства-Крагујевац	Смештена на тргу у центру града	Подигнута у периоду од 1902/04, у духу еклектичког академизма.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” бр.14/79 - изузетан значај Р 125/1 од 5.05.69. ЗЗСК
Зграда у ул. Светозара Марковића бр.9 – Крагујевац	Кућа је смештена на овој адреси и служи за породично становање	Типична грађевина српске чаршије са почетка деветнаестог века.	Утврђено културно добро-споменик културе Р 106/1 од 5.03.71 ЗЗСК КГ
Стара школа у Крагујевцу – задужбина Милована Гушића	Смештена у улици Милована Гушића број 12	Подигнута као задужбина Милована Гушића, трговца, 1893. године у стилу грађанске архитектуре.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 21.04.97 О 633–1167/97–14 Од 9.04.97 Влада РС
Бетонски пешачки мост преко Лепенице	Повезује две обале, које спајају Стару цркву и део око Народног музеја	Подигнут је 1927. године, на месту старог дрвеног моста, који је повезивао двор кнеза Милоша. На средини моста је уклесана година градње.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 26.06.97 О 633–2231/97–002 Влада РС Од 18.06.97
„Бубањ чесма” у Крагујевцу	Смештена је у непосредној близини Бубањ језера	Чесма је служила за напајање водом још у турско доба. Данашњи изглед је добила 1922. године.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 26.06.97 О 633–2231/97–002 Влада РС Од 18.06.97
Лучни мост бр.1 преко Лепенице у Крагујевцу	Налази се испред управне зграде „Застава”	Изграђен је 1923. године по нацрту инж. Васе Новичића. Лучног је облика.	Утврђено културно добро -споменик културе „Сл. гласник” Бр. 26.06.97 О 633–2231/97–014 Влада РС Од 18.06.97
Лучни мост бр.2 преко Лепенице у Крагујевцу	Смештен у центру града, на тргу Народног фронта и спаја две обале	Изграђен је 1923. године по нацрту инж. Васе Новичића. Лучног је облика.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 26.06.97 О 633–2231/97–015 Влада РС Од 18.06.97
Кућа у ул. Крагујевачког октобра бр.116 – Крагујевац	Налази се у центру града, у непосредној близини Саборне цркве.	Потиче са почетка XX века. Угаона је зграда са подрумом и приземљем.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 26.06.97 О 633–2231/97–026

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

			Влада РС Од 18.06.97
Водоторањ-Крагујевац	Налази се поред надвожњака који спаја центар града са насељем Бресница.	Редак је пример индустријске архитектуре са краја деветнаестог века.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 05.09.97 О 633–3153/97–22 Влада РС Од 08.08.97
Зграда у ул. Светозара Марковића бр.69 – Крагујевац	Налази се на поменутој адреси и у њој је смештен Медицински факултет.	Саграђена после Првог светског рата као интернат.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 05.09.97 О 633–3153/97–23 Влада РС Од 08.08.97
Управна зграда болнице – Крагујевац	Поред главног улаза у болнички круг	Подигнута је између два рата, са фасадом без украса.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 05.09.97 О 633–3153/97–11 Влада РС Од 08.08.97
Зграда железничке станице – Крагујевац	Налази се на железничкој станици	Саграђена је 1886. године, када је овај крак пруге отворе.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 05.09.97 О 633–3153/97–9 Влада РС Од 08.08.97
Споменик палим Шумадинцима – Крагујевац	У близини Лучног моста број 1 и пијаце	Дело је вајара Антуна Аугустинчића из 1932. године.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 27.07.01 О 633–6872/2001 Влада РС Од 17.07.2001.
Кућа легат сликарке Љубице Филиповић - Крагујевац	У улици Танаска Рајића у близини Великог парка	Зграда подигнута између два рата као простор за становање.	„Сл. гласник” Бр. 17.07.01 О 633–6872/2001–2 Влада РС Од 27.07.2001.
Ватрогасни дом – Крагујевац	У самом центру града у оквиру „Старог градског језгра”	Саграђена је 1933. године, као задужбина породице Радојковић.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 27.07.01 О 633–6872/2001–3 Влада РС Од 17.07.2001.
Зграда Дечије библиотеке – Крагујевац	У улици Милована Глишића	Зграда је подигнута 1935/36. године, као породична кућа и легат професора музике Јована Ђ. Мирковића.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник” Бр. 17.07.01 О 633–6872/2001–4

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

			Влада РС Од 27.07.2001.
Црква Успења Богородице – Крагујевац	У самом центру града, на месту некадашњег гробља	Подигнута по пројекту Андреје Андрејевића у периоду од 1869/84. године.	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. гласник“ Бр. 108/16 од 6.12.2005.
Манастир Драча – Драча, Крагујевац –	Налази се у истоименом селу	Црква је добила данашњи изглед у XVIII веку, захваљујући Станиши Млатишуми.	„Сл. гласник“ бр.14/79 - велики значај Р 700/55 од 11.06.1955. ЗЗНПСК БГ
Манастир Благовештење Рудничко – Страгари, Крагујевац	Смештен недалеко од Страгара, на обронцима Рудника и густе шуме	Саграђен крајем XIV века, у доба кнеза Лазара.	„Сл. гласник“ бр.14/79 - велики значај ЗЗНПСК БГ Р 1191/49 од 9.07.1949
Манастир Вољавча – Страгари	Смештен недалеко од Страгара, на обронцима Рудника и густе шуме	Почетком XV века је подигао властелин Михајло Кончиновић.	„Сл. гласник“ бр.14/79 - велики значај ЗЗНПСК БГ Р 453/49 од 18.03.1949
Рушевине зване „Црквине“ – Петковица, Страгари	Налази се на 4 километара од Страгара	Данашња црква је потпуно реконструисана	„Сл. гласник“ Бр. 21/83-велики значај Р 962/3 од 18.12.49 ЗЗНПСК БГ
Црква Светог Николе – Рамаћа, Крагујевац	У селу Рамаћа на десетак километара од Страгара	Датира са краја XIV века.	„Сл. Гласник“ Бр. 14/79-велики значај Р 699/55 од 11.06.55 ЗЗНПСК БГ
Собрашице – Лужнице, Крагујевац	У центру села Лужнице, у црквеној порти	Реч је о родопским трпезама постављеним у порти	„Сл. гласник“ Бр. 14/79-изузетан значај Р 54/1 од 20.03.1968.
Кућа В. и М. Павловића – Дулене, Крагујевац	У селу Дулене	У овим зградама браће Павловић, 1941. године су били смештени штабови левачког и крагујевачког одреда	Утврђено културно добро-споменик културе „Сл. Гл. НРС бр. 54/4
Етно двориште у Драчи – Грошница у Крагујевац	У селу Драча Налази се на потезу Грошница	Потиче са почетка XX века. Саграђена је крајем XVIII века.	Утврђено културно добро-споменик културе Опш. Сл. Гл. РС бр. 13/92 од 8.09.92 Р 97/1 од 10.01.72
Црква Светог Илије у Доњим Грбицама – Крагујевац	Налази се у поменутом селу	Подигнут је 1890. године, на темељима старе цркве.	Утврђено културно добро-споменик културе О 633–4693/99 25.01.2000. Вл. РС СЛ. ГЛ. РС ОД 17.02.2000.
Спомен чесма у селу Дивостин – Крагујевац	У порти манастира Дивостин	Подигнута је 1.6.1901. у славу преминулом краљу Милану.	Утврђено културно добро-споменик културе О 633–6872/2001–8 Од 17.07.2001. Влада РС СЛ. ГЛ. РС од 27.07.2001.
Црква Св. Петра и Павла	Налази се у самом центру села	Саграђена је 1857. године.	Утврђено културно добро-споменик културе

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

у Грошници – Крагујевац			О 633–16771/2002 Од 13.12.2002. год.
----------------------------	--	--	---

Просторно културно – историјске целине			
Назив	Локација	Кратак опис	Степен заштите
Старо градско језгро – Крагујевац	Градско језгро Крагујевца	У деветнаестом веку су саграђени први објекти, па кроз цео двадесети.	„Сл. гласник” бр.14/79 - велики значај; Р 28 од 14.7.1977.
Знаменито место Спомен парк „Крагујевачки октобар” Шумарице	На ободу града Крагујевца	У част стрељаним ђацима 21.10.1941. године.	„Сл. гласник” бр.18/79 - изузетан значај; Од 27.12.1979.
ПКИЦ Комплекса „Соколана” у Старој радничкој колонији у Крагујевцу	Налази се у истоименом градском насељу	Јединствена целина архитектонско - урбанистичког обликовања индустријског пејсажа у овом делу Европе (1924–1930.)	„Службени гласник РС”, бр. 102/2013 05 број 633–9867/2013 Од 22. новембра 2013. године
ПКИЦ Комплекс Војно- техничког завода у Крагујевцу	Налази се на широком простору који се граничи са Старим градским језгром и Милошевим венцом, пружајући се до старог јагодинског друма	Комплекс наменских и административних зграда из 19. и 20. века.	„Службени гласник РС”, бр. 36/2014. 05 број 633–2365/2014 Од 25. марта 2014. године
Зграда „Уреда” у Крагујевцу	У централној градској зони	Саграђена је 1931. године и представља веома значајно архитектонско дело градитељских токова	„Службени гласник РС”, бр. 84/2014. Од 08.08.2014

Археолошка налазишта			
Назив	Локација	Кратак опис	Степен заштите
Праисторијско насеље у Дивостину	У селу Дивостин	Праисторијско насеље откривено пуким случајем	Р 227/1–68 од 18. 3.69.
Тодорчево	На ободу града Крагујевца	Вишеслојни потез из старијег неолита (Старчевачка култура), старијег гвозденог доба и римске цивилизације.	„Сл. гласник” Бр 51/1119 од 13.11.97

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

2. Подручја деловања културе и уметности

2.1. Позоришна и плесна делатност

Назив организације/установе	Облик регистрације, организовања	Опис делатности	Број чланова	Година оснивања
Књажевско-српски театар	установа	Извођачка уметност		1835. године
Центар за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ Крагујевац	Установа културе	Извођачка уметност	500	2006.
Академско позориште СКЦ Крагујевац	Установа културе ученичког и студентског стандарда, Министарства просвете, науке и технолошког развоја	Културно-уметнички и образовни програми	35	1984.
Позориште за децу Крагујевац	установа	Извођачка уметност		2003. године

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Дом омладине „Крагујевац“	Извођачка уметност	1997. године		
Балетска школа «Лујо Давичо»	установа	Основно балетско образовање и васпитање	45 ученика	1993.
Школа балета "Аплауз"	Удружење грађана	Промоција и развој класичног балета	200	2013. године
УГ „Крагујевачки отворени театар“ (Драмски студио "Петар пан")	Удружење грађана	Развој драмске уметности код деце и младих		2015. године
Дечији културни развојни центар "Супермама"	Удружење грађана	Позоришна и плесна делатност, ликовна делатност и културно- уметнички аматеризам	5	2015. године

Књажевско-српски театар

Преглед реализованог програма Књажевско-српског театра Крагујевац (од 2017-2020)

2020.			
Назив програма и кратак опис	Циљна група	Број учесника	Број посетилаца
Премијера камерна представе <i>Блитва и кромпир</i> , Золтан Егреши Режија: Марко Мисирача	+11	Ансамбл КСТ-а	80
Премијера представе <i>Бриши од своје жене</i> , Реј Куни Режија: Ферид Карајица	+15	Ансамбл КСТ-а	263
12 различитих репризних представа: *Женидба и удадба *Отац *Ко нема у вугла, гугла *Негри *Цаст мерид *Блитва и кромпир *Пицама за шесторо *Башта слезове боје *Бриши од своје жене	+15		

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

*Врапчић *Дневник једног лудака *Моје бивше, моји бивши			
15. Међународни позоришни фестивал <i>Јоакимфест</i> . Фестивал је трајао од 8 -13. октобра, а у такмичарском програму учествовале су 4 представа из Бугарске (1) и Србије (3).	+15		400
<i>Јоакимови дани 2020</i> - ревија позоришних представа у част домаћег писца Због тренутне ситуације и забране јавног окупљања, Јоакимови дани су реализовани путем емитовања представа на Радио-телевизији Крагујевац. *„Сумњиво лице“ (Народно позориште Сомбор), *„Радничка хроника“ (Народно позориште Републике Српске), *„Не играј на Енглеze“ (Београдско драмско позориште), *„Професионалац“ (Краљевачко позориште), *„Деветстопетнаеста (НП Ниш , Крушевачко позориште и ЦЗК „Вук Караџић“ Лозница) и *„Женидба и удадба“ (Књажевско-српски театар).	+15	Ансамбли наведених позоришта	
Укупан број посетилаца за 2020. годину (број који се односи искључиво на представе Књажевско-српског театра).	око 4500		

2019.			
Назив програма и кратак опис	Циљна група	Број учесника	Број посетилаца
Премијера представе <i>Негри или љубов ко сочеловеком својим</i> по тексту Јоакима Вујића, у режији Анђелке Николић	+15	Ансамбл КСТ-а	263
Премијера представе <i>Женидба и удадба</i> , Јован Стерија Поповић Режија: Јана Маричић	+15	Ансамбл КСТ-а	263
Премијера представе <i>Воћни дан</i> , Велимир Стојановић Режија: Драган Јаковљевић	+15	Ансамбл КСТ-а	263
Премијера представе <i>Отац</i> , Аугуст Стриндберг Режија: Марко Мисирача	+15	Ансамбл КСТ-а	263
Репризни програм од 20 различитих репризних представа са укупно 115 репризних извођења: *Женидба и удадба *Отац *Воћни дан *Негри *Двеста *Четири брата *Дневник једног лудака *Башта слезове боје *Опет плаче, ал сад од среће *Јелисаветини љубавни јади због молера *Сан летње ноћи - извођења *Моје бивше, моји бивши *Уахоо *Бајка о мртвој царевој кћери *Боинг, боинг *Пицама за шесторо *Госпођа министарка *Џаст мерид *Врапчић			

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

*Ко нема у вугла, гугла			
14. <i>ЈоакимИнтерФест</i> Фестивал је трајао од 8-13. октобра, а у такмичарском програму учествовало је 6 представа из Словеније, Бугарске, Хрватске, Румуније и Србије(2).	+15		1500
<i>Јоакимови дани</i> 2019 - ревија позоришних представа у част домаћег писца Седам представа КСТ-а и четири гостујућих представа	+15	Ансамбл КСТ-а и 4 ансамбла гостујућих представа	1700
Укупан број посетилаца за 2019. годину (број који се односи искључиво на представе Књажевско-српског театра)		преко 15000	

2018.			
Назив програма и кратак опис	Циљна група	Број учесника	Број посетилаца
Премијера представе Боинг боинг , Марк Камолети Представа је рађена у копродукцији са Краљевачким позориштем Режија: Ненад Гвозденовић	+18	Копродукција КСТ-а и Краљевачког позоришта	263
Премијера представе Двеста по тексту Петра Михајловића и у режији Јовице Павића	+15	Ансамбл КСТ-а	263
Премијера представе Ко нема у вугла, гугла , Петра Цицварић Режија: Слађана Килибарда	+10	Ансамбл КСТ-а	263
Репризни програм од 21 различите репризне представе са укупно 135 репризних извођења: *Двеста *Четири брата *Ујка Вања *Кир Јања *Дневник једног лудака *Башта слезове боје *Опет плаче, ал сад од среће *Јелисаветини љубавни јади због молера *Преваранти у сукњи *Сан летње ноћи - извођења *Моје бивше, моји бивши *Јахоо *Бајка о мртој царевој кћери *Боинг, боинг *До голе коже *Пицама за шесторо *Госпођа министарка *Цаст мерид *Врапчић *Ко нема у вугла, гугла *Гусари	+15	Ансамбл КСТ-а	
13. <i>ЈоакимИнтерФест</i> - у такмичарском програму учествовало је 6 представа из Словеније, САД, Русије, Хрватске, БиХ и Србије.	+15		1600
<i>Јоакимови дани</i> 2018. - ревија позоришних представа у част домаћег писца	+15		660
<i>Галерија Јоаким</i> Изложба Љубомир Убавкић Пендула – Свака лудост беше ми играчка			200
Укупан број посетилаца за 2018. годину			

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

(број који се односи искључиво на представе Књажевско-српског театра)	преко 17000
--	-------------

2017.			
Назив програма и кратак опис	Циљна група	Број учесника	Број посетилаца
Премијера представе Врапчић , Наташа Илић Праизведба, копродукција са Првим Приградским позориштем ПУЛС ТЕАТАР из Лазареваца Режија: Милош Јагодић	+15	Ансамбли КСТ-а И Пулс театра	263
Премијера представе Ујка Вања , А. П. Чехов Режија: Јован Грујић	+ 15	Ансамбл КСТ-а	263
Премијера камерне представе Трезнилиште Копродукција са установама из пет градова; Београд- Установе културе „Вук“ , Кикинда- Народно позориште из Кикинде, Ужице - Народно позориште из Ужица, Лазаревац - Пулс театар, Обрениовац- Центар за културу Обреновца.	+15	21	120
Премијера камерне представе Четири брата , Радован Тишма Режија: Драган Јаковљевић	+18	Ансамбл КСТ-а	120
Премијера представе Цаст мерид Аутор и редитељ представе су млади крагујевачки уметници Дуња Петровић и Војин Васовић	+15	Ансамбл КСТ-а	263
17 различитих репризних представа са укупно 83 репризна извођења: *Четири брата *Цаст мерид *Кир Јања *Дневник једног лудака *Башта слезове боје *Опет плаче, ал сад од среће *Јелисаветини љубавни јади због молера *Преваранти у сукњи *Сан летње ноћи *Врапчић *Трезнилиште *Моје бивше, моји бивши *Уаһоо *Бајка о мртвој царевој кћери *До голе коже *Пицама за шесторо *Госпођа министарка	+15	Ансамбл КСТ-а	
Галерија Јоаким: - Изложба сценографија и слика Миливоја Штуловића -Изложба „Мирко Бабић- то сам ја“. Изложба је организована поводом одласка у пензију Миливоја Штуловића - Свечаност и изложба у част Мирка Бабића, поводом 45 година уметничког рада			150 200
12. Међународни позоришни фестивал ЈоакимИнтерФест Фестивал је трајао од 7-15. октобра, а у такмичарском програму учествовало је 7 представа из Бугарске, Хрватске, Румуније, Пољске, Русије и Србије (2).			1300
Јоакимови дани 2017 - ревија позоришних представа у част домаћег писца			675

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Током Јоакимових дана изведено је 5 представа			
Укупан број посетилаца за 2017. годину (број који се односи искључиво на представе Књажевско-српског театра)	преко 14000		

Позориште младих Центра за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ Крагујевац

Године 2007. обновљен је рад позоришне сцене у „Абрашевићу“, некадашњег „Адут“ театра, под именом „Позориште младих“, настављајући дугу и успешну традицију драмске делатности у Абрашевићу. До 2020. године изведено је преко педесет успешних премијера (драмске представе, представе за децу и сценски прикази). У оквиру „Позоришта младих“ активне су: драмска сцена, театар поезије, реч театар и театар монодраме. Представе са ове сцене извођене су како на домаћим, тако и на међународним фестивалима, и понеле су значајне награде и признања за уметнички рад на пољу драмске делатности. Данас, Позориште младих Центра, окупља преко педесеторо младих и талентованих студената, средњошколаца и основаца. Евидентна је и успешном реализацијом програма, када је реч о делатности: „Реч театра“, „Театра поезије“ и „Театра монодраме“. Представе се припремају у простору Центра. Актери представа пролазе кроз својеврсни програм Школе глуме, у оквиру Драмског студија (старији узрасти) и Креативне позоришне радионице (млађи узрасти), где усвајају основна знања која је потребно да има свако ко жели да се бави драмском уметношћу.

Представе се играју на Малој сцени „Малиша Протић“ уз гостовања на сценама широм земље као и на домаћим и међународним фестивалима. Глумци учествују и у програмима Центра који се реализују у оквиру осталих делатности.

Број запослених 16

Преглед драмско-сценског програма у периоду од 2016. до 2020. године:

Драмско - сценски програм	
Број представа:	14
Број посетилаца:	10000
Број извођења:	94

Дом омладине

На годишњем нивоу програм се састоји из позоришних представа; дебатно-промотивног програма (са дебатама на теме из области популарне културе – рок музика), припреми пријемних испита и организовање специјалних летњих радионица.

Преглед драмско-сценског програма у периоду од 2016. до 2020. године

Драмско - сценски програм у 2016. години	
Број представа:	4 (2 представе Драмског студија и 2 представе Дечије позоришне радионице)
Број извођења:	28

Премијере представа:

„Књига о џунгли“, Радјард Киплинг (Дечија позоришна радионица) и
„Гребање или како се убила моја бака“, Тања Шљивар (Драмски студио)

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Учешће на фестивалима:

„Глумијада”, Београд, представа „Књига о џунгли“
„А.Н.Ф.И. Театар”, Краљево, представа „Гребање или како се убила моја бака“
„Урбан Фест”, Ниш, представа „Гребање или како се убила моја бака“ (награда за најбољу женску улогу)
„ФАПОР“, Лесковац, представа „Гребање или како се убила моја бака“ (награда за најбољу женску улогу)
„ОПС“, Обреновац, представа „Гребање или како се убила моја бака“ (награда за најбољу женску улогу и друго место за представу у целини).

Припрема пријемних испита – (једна чланица драмског студија уписала је студије глуме).

Организоване специјалне летње радионице које су водили инструкторка Јелена Ракочевић и глумац Никола Ракочевић.

Започет рад на новим представама:

- „Алиса у земљи чуда”, Луис Керол
- „Дон Жуан се враћа из рата”, Еден фон Хорват

Драмско - сценски програм у 2017. години	
Број представа:	3 (2 представе Драмског студија и 1 представа Дечије позоришне радионице)
Број извођења:	24

Премијере представа:

- „Алиса у земљи чуда”, Луис Керол (Дечија позоришна радионица) и
- „Дон Жуан се враћа из рата”, Еден фон Хорват (Драмски студио)

Награде на фестивалима:

- „Мајске игре“, Бечеј, представа „Гребање или како се убила моја бака“ (најбоља представа у целини, најбоља режија-Ђорђе Ђоковић, најбоља главна женска улога-Сара Симовић, награда за најбољу колективну глумачку игру)

Драмско - сценски програм у 2018. години	
Број представа:	7 (5 представе Драмског студија и 1 представа Дечије позоришне радионице)
Број извођења:	45

У 2018. години покренут је „Фестивал професионалних позоришних трупа и независних продукција-БАШТеАтар“, који се одржавао од 01.08. до 05.08.2018. године на сцени Књажевско-српског театра и у Првој крагујевачкој гимназији. Укупно је изведено 5 представа, којима је присуствовало 1050 посетилаца:

Зором (кад је сасвим тихо), самостална продукција, Ријека, Хрватска,
Смрт фашизму! О рибарима и слободи, Рефлектор театар, Београд,
Епске игрице: Зидане Скадра, Уметничка група „Хоп.Ла!“, Београд,
Праћка, Public P, Бачка Паланка,
Бетон мехала, Трупа „Јој, ево их ови“, Нови Пазар.

Премијере представа:

- „Ружно паче”, Игор Бојовић (Дечија позоришна радионица) и
- „Сгеерс“, Лутз Хубнер (Драмски студио)

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Награде на фестивалима:

- „Мајске игре“, Бечеј, представа „Creeps“
(специјална награда за друштвено-ангажовану представу)

„Академфест“, КУД Крсманец, Београд, представа „Creeps“
(награда за најбољу представу, најбоља женска улога Милица Вранеш, Милица Јововић и Јелена Анђелковић)

Започет рад на два новим представама, чије се премијере очекују јуна 2019. године.

Основана Професионална сцена Дома омладине - Савремено позориште и започет рад на представи „Нација“.

Драмско - сценски програм у 2019. години	
Број представа:	9 (5 представа „БАШТеАтар“, 1 представа Драмског студија и представа Дечије позоришне радионице и 2 представе Савременог позоришта)
Број извођења:	41

У 2019. години одржан је 2. „Фестивал професионалних позоришних трупа и независних продукција-БАШТеАтар“, који се одржавао од 01.08. до 05.08.2019. године на сцени Књажевско-српског театра и у Првој крагујевачкој гимназији. Укупно је изведено 5 представа, којима је присуствовало 500 посетилаца:

- „Лаура, молим те“. Продукција „Лаура 2000, Београд
- „Шума мог дрвета“. Продукција Северно од Импакта, Северна Македонија
- „Not the right leg“, Продукција Циркусфера и Три гроша
- „Овде је лепо, сечем дрво, једем пасуљ. Продукција ФДУ и ФИСТ, Београд
- „Епске игрице-женидба Душанова“ Продукција Хоп-ла, Београд

Током 2019. године, извођене су 4 представе из редовног репертоара и то 1 представа Дечије позоришне радионице (Немушти језик) и 1 представа Драмског студија (Моћни ренцери не плачу) и 2.: „Нација“ и „Човече ти си млад“, Савременог позоришта.

Премијере представа:

- „Немушти језик,
- „Моћни ренцери не плачу“
- „Нација“
- „Човече ти си млад“

Драмско - сценски програм у 2020. години	
Број представа:	10 (6 представа „БАШТеАтар“, 1 представа Драмског студија и представа Дечије позоришне радионице и 3 представе Савременог позоришта)
Број извођења:	41

Дом омладине је у 2020. години свој програм прилагодио епидемиолошкој ситуацији, па је знатно смањен број реализованих програма у односу на планове.

У 2020. години одржан је 2. „Фестивал професионалних позоришних трупа и независних продукција-БАШТеАтар“, који се одржао од 21.10. до 28.10.2020. године на сцени Књажевско-српског театра и у Галерији Дома омладине. Укупно је изведено 5 такмичарких представа и премијера представе Савременог позоришта Крагујевац.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Позориште за децу Крагујевац

До сезоне 2020/21, Позориште је реализовало 43 премијере, углавном луткарских представа, а остало су драмске представе за децу предшколског и школског узраста.

Најзначајније активности за период од 2016. до 2020. године на годишњем нивоу:

- Продукција нових представа (на годишњем нивоу у просеку око 3 премијере);
- Обнова старих представа (на годишњем нивоу у просеку око 27 обнова);
- Број одиграних представа, редовни репертоар + организоване посете (на годишњем нивоу у просеку око 120 представа);
- Међународни луткарски фестивал „Златна искра“ (у просеку 16 представа)
- Гостовања (на годишњем нивоу у просеку око 12 гостовања, од чега у земљи 8 и иностранству 4);
- Конференције (на годишњем нивоу око 6);
- Едукативне радионице (на годишњем нивоу око 20)

Што се продукција тиче, најзначајнија је представа „Тихи дечак“ у режији Тина Грабнара, са побројаним бројним успесима у земљи и иностранству.

Такође, најпопуларнија представа на репертоару Позоришта за децу Крагујевац у последњих неколико година, је „Голи краљ“, у режији Бисерке Колевске.

Премијере у периоду од 2016. до 2020. године:

- „Басне из сенке“, режија Бисерка Колевска (2016)
- „Кроки и пријатељи“, режија Силван Омерзу (2016)
- „Принцезин рођендан“, режија Тодор Валов (2016)
- „Петар Пан“, режија Милош Миловановић (2017)
- „Јан Бибијан“ режија Бисерка Колевска (2017)
- „Шарено дрво“, режија Анђелка Николић (2017)
- „Вања“, режија Емилија Мрдаковић (2018)
- „Трнова Ружица“, режија Милош Миловановић (2018)
- „Јежић Жожо“, режија Емилија Мрдаковић (2018)
- „Тихи дечак“, режија Тин Грабнар (2019)
- „Желим да будем нормалан“, режија Милош Миловановић (2019)
- „Голи краљ“, режија Бисерка Колевска (2019)
- „Царев заточник“, режија Милош Јагодић (2020)
- „Бамби“, режија Јакуб Максимов (2020)

Репризна играња:

- Игор Бојовић „Лепотица и звер“, режија Југ Радивојевић.
- Ханс Кристијан Андерсен „Храбри оловни војник“, режија Тодор Валов.
- Мирослав Настасијевић „Хилперик“, режија Драган Јаковљевић.
- Шарл Перо „Пепељуга“, режија Живомир Јоковић.
- Тоде Николетић „Пут по свету на тротинету“, режија Милић Јовановић.
- Ева Пержинова „Ах, тај змај“, режија Тодор Валов.
- Раде Павелкић „Црвенкапа и збуњени вук“, режија Милић Јовановић.
- Езоп „Цврчак и мрави“, режија Милош Миловановић
- „Краљевић Марко“, режија Веселка Кунчева
- „На белу недељу“, режија Веселин Бојдев
- „Лабудово језеро“, режија Тодор Валов

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

**Удружење грађана Дечији културно развојни центар „Супермама“ / ДКРЦ
„Супермама“**

Удружење је основано 2015. године ради остваривања следећих циљева: развој програма из области културе, образовања и васпитања и информисања који ће бити подршка креативном и психосоцијалном развоју деце и младих, са посебним акцентом на припаднике маргинализованих група.

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година:

Пројекат: „Модни атеље по узору на српску престоницу деветнаестог века – едукативна радионица примењене уметности“ (2018)

Донатор: Град Крагујевац

Пројекат је реализован на локалном нивоу.

Циљ пројекта: „Модни атеље“ је радионица примењене уметности и за циљ је имала да полазнике оспособи у креирању и изради савременог, носивог костима инспирисаног ношњом са почетка деветнаестог века, прецизније из доба Милошеве Србије. Процес је подразумевао: тражење инспирације, скицирање модела, дизајн, одабир материјала, кројење, шивење, вез и стилизацију.

Модни атеље је имао за циљ унапређење савременог уметничког стваралаштва полазника који су били укључени у целокупан процес стварања визуелне уметности.

Партнери: Осим града Крагујевца као донатора, није било других партнера на овом пројекту.

Вредност пројекта: 250 000 динара

Пројекат: „Модни атеље - костим савременог балета, едукативна радионица примењене уметности“

Донатор: Град Крагујевац

Пројекат је реализован на локалном нивоу.

Циљ пројекта: Након реализованог пројекта полазнице су биле оспособљене за израду костима и савладале су солидан ниво ликовне и опште културе, балета и позоришта, као и костимографије уопште, што је и био један од циљева пројекта.

Циљ пројекта је био утицај на развој културног стваралаштва у граду и укључење што већег броја полазника као директних учесника.

Донатор: Град Крагујевац

Партнер: УГ Балетска школа „Аплауз“

Вредност пројекта: 332 500 динара

Пројекат: „Да се ја питам“ позоришна представа „БардТеатар“

Донатор: Град Крагујевац

Пројекат је реализован на локалном нивоу.

Циљ пројекта: Програм „БардТеатра“ је имао за циљ да укључи ђаке средњих школа и омладину у ширем смислу, без обзира на њихов глумачки израз и таленат, као и подстицање омладинског драмског стваралаштва и њихово ангажовање у припреми и извођењу представе кроз све њене фазе. То имплицира и развој слободног креативног мишљења, подстицање маште и ослобађање свих креативних потенцијала.

Подршка пројекту добијена је од следећих институција и организација: Књажевско-српског театра, Канцеларије за младе, Градске туристичке организације, Удружења „Форма културе“, Удружења „Уммус“, Универзитет у Крагујевцу (Економски факултет и Правни факултет, Филолошко – уметнички факултет, Факултет медицинских наука, Природно-математички факултет, Факултет инжењерских наука и Центар за развој каријере и саветовање студената), Бизнис иновациони центар Крагујевац, Саветовалиште за брак и

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

породицу, Удружење тумача знаковног језика Србије – „Једро“, „Iz glave radio talk show“, Портал „Pressek“ – Gerila Media Outlet d.o.o., „Tide up“ и „Raika“
Вредност пројекта: 651 500,00

**Удружење грађана „Крагујевачки отворени театар“
(Драмски студио "Петар пан")**

Удружење грађана „Крагујевачки отворени театар“ основано је 2015. године са циљем да афирмише развој драмске уметности код деце и младих, а и школског, наставног кадра са акцентом на увођење драмских активности у вртиће и школе.

Председник удружења је Петар Лукић, дипломирани глумац и мастер на одсеку за Примењено позориште АУ у Новом Саду, стално запослен у Позоришту за децу Крагујевац.

У оквиру Крагујевачког отвореног театра функционише и драмски студио „Петар Пан“ који има више полазника различитих узраста. Радионице се обављају у просторијама драмског студија „Петар Пан“ у улици Краља Петра I 31.

У претходних шест година, колико Удружење постоји, удружење није аплицирало на конкурсе за Пројекте суфинансирања и финансирања пројекта у култури града Крагујевца, већ су премијере представа и остале активности финансирани искључиво од сопствених средстава (чланарине и донације).

Удружење је реализовало преко 25 представа које су имале извођења на матичној сцени и у Позоришту за децу Крагујевац, али и на фестивалима дечјег и омладинског стваралства где су и освојене неке од награда.

Чланови студија су учествовали и у професионалним представама КСТ-а, ПЗДКГ-а, обележавању Великог школског часа...

У протекле две године Крагујевачки отворени театар је био партнер Позоришту за децу у реализацији фестивала „Златна искра“.

Само Удружење је учествовало као техничка и организациона подршка у формирању програма „Сеоски културни центар Марковац“ који је реализован лета 2020. године. У протекле три године у сарадњи са удружењем ЦЕООР организоване радионице за васпитаче и учитеље, у склопу припрема за фестивал еколошких представа. Успешну сарадњу остварена је са удружењем „Хоп. Ла!“ из Београда и „Опера Нова“ из Крагујевца. У 2020. години је остварена сарадња са Заводом за заштиту споменика у оквиру пројекта „Ноћ истраживача 2020.“

Удружење „КОТ“ поред својих редовних активности у будућности планира и да се бави развојем „Камишибај театра“, древног јапанског, приповедачког позоришта.

Удружење грађана „Крагујевачки отворени театар“

Удружење је основано је 2015. године са циљем да афирмише развој драмске уметности код деце и младих, а и школског, наставног кадра са акцентом на увођење драмских активности у вртиће и школе.

Председник удружења је Петар Лукић, дипломирани глумац и мастер на одсеку за Примењено позориште АУ у Новом Саду, стално запослен у Позоришту за децу Крагујевац.

У оквиру КОТ-а функционише и драмски студио „Петар Пан“ који има више полазника различитих узраста.

У претходних шест година, колико Удружење није аплицирало на конкурсе за Пројекте суфинансирања и финансирања пројекта у култури града Крагујевца, већ су се премијере представа и остале активности финансирале искључиво из сопствених средстава (чланарине и донације).

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Удружење је реализовало преко 25 представа које су имале извођења на матичној сцени и у Позоришту за децу Крагујевац, али и на фестивалима дечјег и омладинског стваралаштва где су и освојене неке од награда. Чланови студија су учествовали и у професионалним представама КСТ-а, ПЗДКГ-а, обележавању Великог школског часа. У протекле две године били смо партнери Позоришта за децу у реализацији фестивала „Златна искра“. Само Удружење је учествовало као техничка и организациона подршка у формирању програма „Сеоски културни центар Марковац“ који је реализован лета 2020. године. У протекле три године у сарадњи са удружењем ЦЕООР организоване су радионице за васпитаче и учитеље, у склопу припрема за фестивал еколошких представа. Успешна сарадња остварена је са удружењем „Хоп. Ла!“ из Београда и „Опера Нова“ из Крагујевца. У 2020. години је остварена сарадња са Заводом за заштиту споменика у оквиру пројекта „Ноћ истраживача 2020.“

Удружење „КОТ“ поред својих редовних активности у будућности планира и да се бави развојем „Камишибај театра“, древног јапанског, приповедачког позоришта.

Академско позориште СКЦ Крагујевац

Позоришна продукција и рад Академског позоришта и Драмске секције Студентског културног центра Крагујевац представљају оквире унутар којих млади заљубљеници у позоришну уметност и креативци могу да искажу своју стваралачку енергију и пронађу и уобличи свој уметнички израз. Поред аматерског бављења позоришном уметношћу, СКЦ организује и гостовања професионалних позоришта, драмске радионице и остварује сарадњу са низом других аматерских позоришта, а све са циљем развоја едукације позоришне публике.

Активности Академског позоришта СКЦ:

- Продукција нових представа;
- Редовна играња, гостовања и учешћана на фестивалима (Миливојев штап и шешир – Пожаревац, Урбан Фест – Ниш, ФАПС – Нови Сад, Шабац ИНТЕФ, Фестивал аматерских позоришта Књажевац, Хуманитарни позоришни фестивал ЈЦИ – Ниш, Кестенбург – Бања Лука и други);
- Фестивал аматерских позоришта КУЛИСА
- Гостујуће представе;
- Рад Драмске секције и Отворене пробе;
- Едукативне радионице са гостујућим предавачима и онлајн радионице
- Емитовање представа из архиве Академског позоришта на каналу СКЦ-а
- Учешће чланова позоришта у међународном пројекту Crossborder 19 у Инголштату и Мурској Соботи

Развоју позоришног аматеризма од 2015. године доприноси и фестивал такмичарског карактера - Кулиса, који окупља академска и аматерска позоришта из земље и региона. Чланови академског позоришта добитници су бројних награда на значајним фестивалима широм Србије и региона, а учесници су и у међународним пројектима и копродукцијама позоришта које окупљају младе и студенте.

Најважнији пројекат који је реализован у претходних 5 година:

Фестивал такмичарског карактера – Кулиса, који окупља академска и аматерска позоришта из земље и региона.

Организатор: СКЦ Крагујевац

Донатор: једним делом подржан од Града Крагујевца

Ниво реализације је Регионални

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Циљ пројекта - примарни циљ фестивала је приближавање позоришне уметности студентима, средњошколцима, али и широј крагујевачкој публици, и то кроз представљање најновијих и најквалитетнијих остварења аматерских позоришта из земље и региона, али и повезивање актера аматерске позоришне сцене са циљем афирмације и промоције позоришне уметности.

Партнери – Град Крагујевац

Вредност пројекта: 680.000,00

Балетска школа «Лујо Давичо»

Издвојено одељење београдске Основне балетске школе „Лујо Давичо“ у Крагујевцу, почело је са континуираним радом 1975. године и данас броји око 40 ученика.

Дугогодишњи успешан рад и интересовање деце за похађање часова балета, разлози су због којих град Крагујевац дуги низ година подржава школу.

Раде према стандардном годишњем програму прописаном за балетске школе. Балетска школа „Лујо Давичо“, основана је у Београду 2. октобра 1947. године, као прва државна балетска школа у тадашњој Југославији, са циљем да се направи установа за школовање играча и обнову балетског ансамбла Београдског позоришта.

Школа балета Аплауз

Балетска школа «АПЛАУЗ» ради са децом од 3 до 11 година. Деца су подељена у групе по узрастима и свака од њих има прилагођен програм за сваку групу. Школа броји око 150 балерина и балетана. У школи са децом раде дипломирани балетски играчи и професори музике. Стручни тим Аплауза чине учитељице, корепетитор, професор солфеђа и клавира.

2.2. Музичка делатност

Музичка сцена важан је део крагујевачке културе и један од културних фактора идентитета Града. У музичкој делатности града издвајају се следеће институције, организације, друштва:

Назив организације/установе	Облик регистрације, организовања	Опис делатности	Број чланова	Година оснивања
Музички центар	Установа	Дел. уметничких установа	9	2009. године
Центар за неговање традиционалне културе „Абрашевић“	Установа	Извођачка уметност	500	2006. године
Дом омладине „Крагујевац“	Установа	Извођачка уметност		1997. године
ОКТАВА СР Милосављевић Милан Школа модерне музике	Приватни предузетник	Извођачка уметност	70	2005. година
Друштво са ограниченом	Друштво са	Извођачка уметност	2	2006. година

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

одговорношћу "АД Либитум"	ограниченом одговорношћу			
Удрижење грађана "Convivim musicum"	Удружење грађана	Организација културних активности	16	2015. година
Музичка омладина Крагујевац	Удружење грађана	остваривање циљева у области културе и уметности	10	2012. година
Удружење грађана "Опера нова Крагујевац"	Удружење грађана	Култура, уметности, образовање	27	2018. година
Удружење "Крагујевачки оркестар"	Удружење грађана	Развој културно – уметничке музичке сцене	100	2010. година
Удружење Оркестар хармоника	Удружење грађана	Извођачка уметност	20	2018. година
Удружење естрадних уметника и извођача Шумадије "Крагујевац- концерт"	Удружење грађана	Организовање естрадно музичких уметника и извођача	400	1989. година
Студентски културни центар Крагујевац	Установа културе ученичког и студентског стандарда, Министарства просвете, науке и технолошког развоја	Културно-уметнички и образовни програми	70	1984.

Најзначајнији ауторски рок бендови

Назив	Број чланова	Година оснивања
Ларска	6	2015. година.
Епилог	5	2011. година.
Даршајнс	5	2003. година.
Лудак у развоју	4	1998. година.
Попечитељи	3	1994. година.
Човек без слуха	4	1994. година.
Освајачи	6	1990. године.
КБО	3	1982. године.

Музички центар Крагујевац

Промовише пре свега уметничку музику, али су такође и други жанрови попут симфо - рока, џеза, етно музике заступљени на репертоару ансамбала који наступају у организацији

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Музичког центра. Програм је намењен љубитељима и познаваоцима музике као и професионалним музичарима.

Преглед реализованог музичког програма у оквиру Музичког центра Крагујевац (од 2015-2020)

Концертне сезоне 2019. и 2020. година				
	Број програма	Циљне групе	Број учесника	Број посетилаца
	51	Сви	705	75535 + он лајн публика

Најзначајнији музички програми у оквиру Концертних сезона од 2015. до 2020. године Музичког центра Крагујевац:

- Новогодишњи концерти
- Божићни Гала концерт
- Концерт Абрашевића и хора Мали лицеум
- Хорски Театар Востани сербије
- У оквиру програма за Дан града
- Краљевски гудачи Св. Ђорђа
- Солистички концерти следећих уметника: Милош Јањић гитара, фрулаша Милинка Ивановића, Зорице Белоице, Марије Туршијан, Антонине Тее Сале, Младен Милошевић хармоника, Далиде Грмуша клавир, Ренцо Руђери, Јури Шишкин хармоника, Лукаш Крупински пијаниста, пијанисте Тамаш Ердија, флаутисткиње Анђеле Братић, акордеонисте Ренца Руђерија, флаутисткиње Стане Крстајић, пијанисте Дмитра Чонија, пијанисте Марјана Собуле, пијанисте Лешека Можџера, пијанисткиње Наде Кулунџије, пијанисте Александра Синчука, Данице Спасојевић (сопран), чембалисткиње Смиљке Исаковић, виолинисте Стефана Миленковића, пијанисте Дмитрија Шишкина, флаутисте Јаноша Балинта, виолинисте Роберта Лакатоша, гитаристе Александра Стојића, пијанисткиње Мине Мијовић, пијанисте Стефана Ивковића, пијанисте Кемала Гекића, Саша Несторовић Цаја - „Фламенко“ – гитара, Александар Маџар клавир, Јован Колунџија виолина, гитаристе Маестро Богион Гитаристикум
- Концерт Ксеније Миленковић и Наталије Петровић
- Концерт вече руских романси
- Концерт поводом дана руске културе
- Концерт Крагујевачког академског оркестра акордеоиниста
- Концерт ансамбла Solisti di sud
- Концерт Вече Италијанске опере
- Концерт групе Партизант
- Крагујевачки академски оркестар акордеоиниста
- Концерт Египатског оркестра Al Nour Wal Amal
- Крагујевачки академски оркестар акордеоиниста и Влатко Стефановски
- Вече ауторске музике Далибор Ђукић
- Алмир Месковић Даниел Лазар дуо
- Камерни концерт поводом дана писмености
- Мушкалица бенд
- Опера Фигарова женидба
- Ансамбл песме и плеса ВДВ Русија
- 11., 12. и 13. међународни фестивали камерних хорова и вокалних ансамбала
- Концерт пијанисте и акоредонисте Дуо Нејц,
- Концерт Нишког симфонијског оркестра,
- Концерт Словачког дувачког оркестра,

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

- Концерт дечјег хора Културног центра Београд,
- Концерт пијанисткиње Мине Мијовић и гитаристе Александра Стојића,
- Концерт оркестра Камерна банда
- Концерт у форми хорског театра "Новогодишња бајка",
- Концерт Градског камерног оркестра Шлезингер, солиста Сања Луковац
- Концерт Пожаревачки симфонијски оркестар Гвардија
- Концерт Крагујевачког симфонијског оркестра поводом дана града „Симфонија Смака“
- Концерт Симфонијског оркестра РТС-а Филмска Чаролија
- Трио Сенсартика
- Дуо Акордиано
- Поетски концерт „Лишће, ветар и ја„ Петар Божовић
- Концерт квинтета Београдске филхармоније „Пећа и Вук“
- концерт Хор Сингидунум
- Балети барока
- Клавирски трио *Мојих 40 година са музиком и пријатељима* – Зорица Ћетковић
- Ладислав Мезеи виолончело и Михал Будински виолина,
- Концерт Трио *ФИН* – Наталија Мијовић клавир, Филип Орловић саксофон и Иван Суботин виолина
- Одјеци Мокрањчевих дана 2016. Академски хор *Ангел Манолов* Софија-Бугарска.
- Концерт гудачког квартета *Wonder strings*
- Одјеци београдског Шопен- феста.
- *Осам годишњих доба* концерт Гудача Светог Ђорђа.
- *Шекспирови сонети и музика његовог доба*, концерт градског камерног хора *Лицеум*
- *Јесења елегија* - Концерт сопрана Милице Стојадиновић и пијанисткиње Маје Грујић
- Драган Ђорђевић виолончело и Владимир Милошевић клавир.
- Камерни оркестар Факултета уметности у Нишу и Ансамбл дувача Факултета уметности у Нишу
- Концерт градског камерног оркестра *Шлезингер*
- Концерт Оркестра *Метаморфозис* и виолисте Саше Мирковића.
- Заједнички концерт гкх *Лицеум* и гко *Шлезингер* поводом прославе 25. година од оснивања *Лицеума*.

Реализовани наступи и гостовања Градског дечијег хора Мали Лицеум ван оквира Концертне сезоне 2017. године и 2018. године:

- Отварање Креативног дечијег парка, Велики парк
- Дан града, Ђурђевдан
- Дан словенске писмености
- Годишњи концерт издвојеног одељења балетске школе "Лујо Давичо" у Крагујевцу,
- Концерт поводом Светског дана музике
- Први рођендан обданишта „Другарство“.
- Дечији сајам "Новогодишњи базар - Зимска чаролија"
- Концерт популарне и евергрин музике "Лавиринт у ноћи"
- „Дочек Православне Нове године
- Музичко-сценски програм "Духовна разгледница"; за кориснике Црвеног крста (Концерт малог Лицеума у сарадњи са ЦЗНТК Абрашевић),
- Концерт одабраних песама за Дан деце оболеле од рака (у организацији НУРДОР-а)
- Снимање песме за дечији фудбалски клуб "Арена",
- Учешће у емисији "Јикина Шареница",
- Свечана академија поводом Дана општине Баточина,
- Учешће на Интернационалном фестивалу камерне музике *Convivium Musicum*,

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

- Учешће на академији поводом Откривања споменика Теодору Живковићу у Бадњевицу,
- Учешће у представи "Шетали су Милошевом престоницом" Књажевско-сербског театра

Реализовани наступи и гостовања Градског камерног хора Лицеум ван оквира Концертних сезона 2017. и 2015. године:

- Наступ хора Лицеум на новогодишњем концерту
- Наступи хора Лицеум на 28 Међународном фестивалу камерних хорова Мишколц (Мађарска)
- Дана Града Крагујевца
- Отварање 12. Међународног фестивала камерних хорова и вокалних ансамбала
- Концерт у оквиру Бденија
- Наступ хора Лицеум на Светосавској Академији.
- Наступи хора Лицеум на Међународном хорском фестивалу Брашов (Румунија)

Реализовани наступи и гостовања оркестара и хора Музичког центра

- Концерт Градског камерног оркестра Шлезингер, солиста Даница Крстић,
- Концерт Крагујевачког академског оркестра акордеониста,
- Пула 43. Фестивал хармонике, Крагујевачки академски оркестар акордеониста,
- Дан града, Градски симфонијски оркестар,
- Концерт Градског симфонијског оркестра, солиста Дамјан Сарамандић,
- Летња променада Тиват, Концерт камерног оркестра Шлезингер,
- Дан Врњачке бање Концерт Симфонијски оркестар,
- Концерт Лицеума у оквиру Бденија,
- Задужбина Илије Коларца, Концерт Крагујевачки академски оркестар акордеониста,
- Хол Друге Крагујевачке гимназије: Концерт крагујевачког симфонијског оркестра,
- Хол Друге крагујевачке гимназије: Концерт Лицеума,
- Концерт Лицеума у Краљеву (позориште).

Дом омладине

У свом музичком делу програма Дом омладине на годишњем нивоу реализује:

- индивидуалне музичке програме,
- фестивалске/специјалне музичке догађаје и
- јавне часове и „jam session“ са извођачима/ауторима (из Крагујевца, Србије, региона ех-YU и иностранства);

Музички програм у 2016. години	
Број програма:	Укупно 98 од тога: 67 (индивидуални), 4 (специјални/фестивалски), 27 (јавни часови и јам сесион)
Број извођача:	147

Избор најбољих индивидуалних програма:

- Концерт, Галерија Дома, Casket (death metal, Немачка), Nadimac (thrash/crossover, Београд) и Zbedem (metal/punk, Чачак), 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, ДЕЦА ИЗ ВОДЕ (ЕКВ Tribute band, Београд), 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, ВАМПИРИ (Београд), 200 посетилаца.

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

- Концерт, Галерија Дома, Pokerface (Москва) и Madvgo (Смедерево), 200 посетилаца.
- Концерт, Башта Дома, РИТАМ НЕРЕДА (Нови Сад), 250 посетилаца.
- Концерт, Башта Дома, СОПОТ (dub/reggae/drum'n'bass/ethno, Бања Лука) – “Дани Републике Српске”, 200 посетилаца.
- Концерт, Башта Дома, Marčelo & Napeti Quintet (хип-хоп, Београд), 250 посетилаца.
- Башта Дома, Концерт и дегустација кулинарских специјалитета “ЂЕЛЕМ ФЕСТ 02.”: Forte piano (world music, Крагујевац), 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, АРТАН ЛИЛИ (Београд), 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, ЕЛЕКТРИЧНИ ОРГАЗАМ (Београд), 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, ЧБС (Крагујевац), 200 посетилаца.

Избор најбољих фестивалских и специјалних програма:

- Концерти у оквиру програма "Арсенализација", Галерија Дома, крагујевачки самостални извођачи и састави (Lur, Попечитељи, Епилог и Веселе 80-те),
- Концерти у оквиру Програма обележавања Дана Града Крагујевца, Ђачки трг (Крагујевачки симфонијски оркестар), Трг "Код Крста" (Неверне бебе) и испред Дома омладине (полазници Школе рок музике "Октава"),
- Концерт, Башта Дома, Alitor (progressive trash metal, Инђија), Mysterious eclipse (death/black metal, Словачка), Abstract (atmospheric/experimental/progressive metal, Словачка), Chaosium (death/trash metal, Јагодина).

Музички програм у 2017. години	
Број програма:	Укупно 94 од тога: 66 (индивидуални), 2 (специјални/фестивалски), 26 (јавни часови и <i>јам сесион</i>)
Број извођача:	109

Избор најбољих индивидуалних програма:

- Концерт, Галерија Дома, ЏА ИЛИ БУ (Београд), 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, *РНСП – Tribute* (Београд), 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, ПАРАНОИД (Рудо) – “Дани Републике Српске”, 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, ДЕЦА ИЗ ВОДЕ – Трибуте ЕКВ (Београд), 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, Канда, Коџа и Небојша (Београд), 200 посетилаца.
- Концерт, Галерија Дома, ВЕСЕЛЕ 80-те (Крагујевац), 200 посетилаца.

Фестивалски и специјални програми:

- Концерти у оквиру програма "Арсенализација", Галерија Дома, *jam session* и састави (Фитнес, Vinil Sorga, Ларска, КБО, Исказ и Irish Stew),
- Концерти у оквиру Програма обележавања Дана Града Крагујевца, Ђачки трг (Влатко Стефановски Трио).

Музички програм у 2018. години	
Број програма:	Укупно 64 од тога: 35 (индивидуални), 3 (специјални/фестивалски), 26 (јавни часови и <i>јам сесион</i>)
Број извођача:	87

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Избор најбољих програма:

- Концерти у оквиру програма "Арсенализација", Галерија Дома, *jam session* и састави (Репетитор, Звонцекова биљежница, Moon, Dingospodali, Atheist rap, DJ Skalar, Кера and Free spirits, CD Ministar), 1500 посетилаца.
- „Крагујевачки фестивал уличних свирача“ у оквиру Програма обележавања Дана Града Крагујевца, на пет локација у Крагујевцу (испред Дома омладине, Пешачка зона, Ђачки трг, испред Хотела „Зеленгора“ и Велики Парк), извођачи: Вања Марковић (виолина), бенд „Квартет“, Драгослав Танасковић (хармоника), „Pile jazz trio“, бенд „Шпајз“, Тамара Грашиловић (гитара), Џаја Несторовић (гитара), Гудачки квартет, бенд „Армуши“, Школа гитаре „Октава“, „DJ Shoomadisco“, 1000 посетилаца.
- „Шумадијски блуз и џез фестивал“, Башта Дома омладине, извођачи: „The Cockblockers“ (Крагујевац), „The Highlanders“ (Ужице), „Zona B and Pera Joe“ (Београд), Катарина Кочетова трио (Београд), „Thrill Seeking Polymers“ (Крагујевац), Макс Кочетов квартет (Београд), 700 посетилаца.

Музички програм у 2019. години	
Број програма:	Укупно 64 од тога: 52 (индивидуални), 4 (специјални/фестивалски), 31 (јавни часови и <i>jam сесион</i>)
Број извођача:	116

Избор најбољих програма:

Концерти у оквиру програма "Арсенализација", Галерија Дома, *jam session* и састави (КВО!, Е-play, Пропаганда 117, Болесна штенад, ЗАА, Гужва у шеснестерцу)), 1500 посетилаца.

„Крагујевачки фестивал уличних свирача“ у оквиру Програма обележавања Дана Града Крагујевца, на пет локација у Крагујевцу (испред Дома омладине, Пешачка зона, Ђачки трг, испред Хотела „Зеленгора“ и Велики Парк), извођачи: Ива пауновић, Алекса раденковић, Јован комненић, Милица Хорват, Никола Цветковић, Аца пејчић, Иван Ћириловић, Бенд Tribe, The doors tribute band, бенд Rumble, Школа гитаре „Октава“, Dj Goranche „DJ Shoomadisco“, 1000 посетилаца.

„Шумадијски блуз и џез фестивал“, Башта Дома омладине, извођачи: „Октава“ (Крагујевац), „Блуз машина“ (Београд), „Point blank“ (Београд), Драган Ђалина квартет (Београд), „Yako trio“ (Грчка), Минг секстет (Београд), 700 посетилаца.

Трибјут фест, башта Дома омладине. Извођачи: „ABBA real tribute“, „Red hot chili peppers real tribute“, „azra-el tribute bend“, „Bend x-tribute ACDC“, „Black metallica-Metallica tribute“ и „Дино Дворникexperience“. 800 посетилаца.

Музички програм у 2020. години	
Број програма:	Укупно 57 од тога: 55 (индивидуални), 2 (специјални/фестивалски)

Дом омладине је у 2020. години свој програм прилагодио епидемиолошкој ситуацији, па је знатно смањен број реализованих програма у односу на планове.

Избор најбољих програма:

Концерти у оквиру програма "Арсенализација", Галерија Дома, (Allitor i Quasarborn и Centurion, Shoomadisco), 400 посетилаца.

„Шумадијски блуз и џез фестивал“, Велики парк, Дом омладине, 300 посетилаца.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Организација музичких програма и концерата, музичких фестивала и семинара, музичких такмичења за младе, продукција носача звука и слике, музичких програма за радио и ТВ, промоција младих музичара и сл. Година оснивања 2006.

Најважнији пројекти који су реализовани од 2016. до 2019. године:

Назив пројекта: Учешћа на 13, 14, 15. и 16. међународном такмичењу младих хармоникаша ЗВЕЗДАНЕ СТАЗЕ

Донатор: Град Крагујевац, Министарство културе и информисања

Ниво реализације: Међународни

Циљ пројекта: Да се нашим младим хармоникашима омогући да са малим финансијским издацима стекну искуства које се могу стећи само на великим међународним такмичењима у иностранству

Партнери: Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Музичка школа „Милоје Милојевић“

Укупна вредност пројекта: 2 183 226.58 динара

Назив пројекта: Учешћа на 25, 26, 27. и 28. Интернационалном фестивалу уметника хармонике

Донатор: Град Крагујевац

Ниво реализације: Међународни

Циљ пројекта: Овај пројекат представља наставак већ установљене традиције да Крагујевац током Фестивала постаје СВЕТСКИ ЦЕНТАР хармонике.

Партнери: Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Музичка школа „Милоје Милојевић“

Укупна вредност пројекта: 4 038 588.40 динара

УГ “Опера Нова Крагујевац”

Удружење је основано 2018. године са циљем постављања камерне оперске сцене у Крагујевцу и окупљање локалних уметника ради стварања сталног ансамбла који би уз традиционалан, али и савремен и свеж приступ неговао најпре оперску музику али и мјузикле и комаде са певањем. Броји 27 чланова

Реализовани пројекти у својству носиоца пројекта:

ПРОЈЕКАТ Оперска представа “Imeneo” - G.F.Händel, новембар 2019. године (организован у склопу пројекта “Classical Sounds 2019”)

Донатори: Генерални покровитељ пројекта Град Крагујевац, Артиум, ЈДМ, ДОО “Комшија”, “Сан Марко”, Rotary Klub Крагујевац, Златна књига.

Циљ пројекта је утемељење оперске сцене у Крагујевцу са жељом “стављања” нашег града на мапу културних центара. Важни циљеви су промоција културе и уметности, стварање нове публике као и омогућавање даљег развоја уметника који живе, раде и бораве у нашем граду.

Партнери на пројекту: “Крагујевачки оркестар” и Књажевско-српски театар

Висина добијених финансијских средстава путем конкурса: 1 300 000 динара

ПРОЈЕКАТ “Развој оперске сцене у Крагујевцу” - Орфеј 2020”, новембар 2020. године

Донатори: Генерални покровитељ пројекта - Град Крагујевац, Призма Крагујевац, Dak music shop, Rotary Klub Крагујевац

Циљ пројекта креирање новог културног бренда града Крагујевца кроз развој оперске сцене.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Партнери на пројекту: “Крагујевачки оркестар”, Књажевско-српски театар и Музички центар Крагујевац

Висина добијених финансијских средстава путем конкурса: 1 500 000 динара

УГ “Опера Нова Крагујевац” је учествовала у осмишљавању и организацији пројекта “Classical Sounds 2019” у чијем склопу су поред оперске представе “Imeneo” одржана још два велика пројекта чији је носилац било УГ “Крагујевачки оркестар”:

септембар 2019. године - J.S. Bach - Brandenburg concerto No 3 - Cantatas BWV 4, BWV 12,
decembar 2019. године - Scumann - Piano concerto, L. Beethoven - 5. Symphony

Удружење Музичка омладина – Крагујевац

Удружење је основано 2012. године и броји 10 чланова. Удружење је у претходном периоду реализовало велики број појединачних концерата студената музичких академија из земље и региона, као и неколико значајнијих пројеката са великим бројем учесника. Основан је Фестивал Музичке омладине-Крагујевац, који се одржава сваке друге године и који је већ од свог другог издања добио међународни карактер, организована је и изведена прва опера у Крагујевцу и остварена сарадња са значајним институцијама културе како у Граду, тако и ван граница наше земље.

Циљеви наших пројеката су првенствено обогаћивање културног живота Града, кроз презентовање младих уметника крагујевачкој публици, промоцију младих талената, упознавање културних достигнућа младих који су своје образовање почели да стичу у Крагујевцу, а усавршавање наставили на престижним академијама по целом свету, развијање љубави према уметности и уопште према лепом од најранијег детињства.

Најбитнији пројекти реализовани у претходном периоду:

Назив пројекта: Први фестивал Музичке омладине-Крагујевац;

Донатор: Град Крагујевац, Музичка школа „Др Милоје Милојевић“;

Ниво реализације: Национални;

Циљ пројекта: Обогаћивање културног живота Града кроз представљање младих и успешних ђака крагујевачке школе који су своје усавршавање наставили на престижним академијама у земљи и иностранству, као и стицање нових знања кроз радионице које су организоване;

Партнери: Град Крагујевац, Музичка школа „Др Милоје Милојевић“;

Године реализације: 2017. година;

Вредност пројекта: 770.000,00 динара.

Назив пројекта: Опера „Дидона и Енеј“;

Донатор: Град Крагујевац, Књажевско-српски театар, Музичка школа „Др Милоје Милојевић“;

Ниво реализације: Национални;

Циљ пројекта: Обогаћивање културног живота Града кроз покретање оперске сцене;

Партнери: Град Крагујевац, Књажевско-српски театар; Музичка школа „Др Милоје Милојевић“;

Године реализације: 2018. година;

Вредност пројекта: 1.000.000,00 динара.

Назив пројекта: Други фестивал Музичке омладине-Крагујевац;

Донатор: Град Крагујевац, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Факултет музичке едукације Универзитета Казимира Великог у Бидгошчу (Пољска), личне донације;

Ниво реализације: Међународни;

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Циљ пројекта: Обогаћивање културног живота Града кроз концерте младих уметника које професионално усавршавање одређеним делом везује и за Град Крагујевац, јачање побратимских односа Крагујевца и Бидгошча, као и стицање нових знања кроз радионице;
Партнери: Град Крагујевац, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Факултет музичке едукације Универзитета Казимира Великог у Бидгошчу, Прва крагујевачка гимназија, Музичка школа „Др Милоје Милојевић“, Народни музеј у Крагујевцу, Удружење грађана „Convivium Musicum“, Студентска конференција универзитета Србије;
Године реализације: 2019;
Вредност пројекта: 650.000,00 динара.

Назив пројекта: Циклус концерата за најмлађе и оне старије;
Донатор: Град Крагујевац,
Ниво реализације: Национални;
Циљ пројекта: Оживљавање музичке сцене Града и пружање могућности младим уметницима да искажу свој таленат и у времену када је скоро цео свет стао, услед пандемије новог вируса, као и помоћ у прикупљању новчаних средстава за лечење болесне деце из Крагујевца;
Партнери: Град Крагујевац, Филолошко-уметнички факултета Универзитета у Крагујевцу, Прва крагујевачка гимназија, Музичка школа „Др Милоје Милојевић“, Студентски парламент Филолошко-уметничког факултета, Студентски парламент Факултета за машинство и грађевинарство у Краљеву;
Године реализације: 2020;
Вредност пројекта: 450.000,00 динара

Студентски културни центар Крагујевац

Музички програм Студентског културног центра карактерише стилска и жанровска разноврсност концерата које организује и отвореност за најактуелније правце савремене музичке сцене. Поред концерата џеза, музике света, поп, рок, експерименталне и електронске музике, организују се и концерти класичне музике, првенствено у сарадњи са студентима музичких академија и факултета.

У оквиру редовног програма у периоду од 2016. до 2020. одржано је 302 концерта. Музичке издавачке активности СКЦ-а постоје од 2011. године и одраз су подршке талентованим младим музичарима да свој материјал представе стручној и широј јавности. У оквиру издаваштва издваја се пројекат ПРВИ ЦД који по конкурс бира два извођача годишње и поред физичког издања материјала промовише и афирмише њихов рад.

Пројекат Конкурс за први CD

- Норвешка шума – Небо, 2020.
- Огањ – Три пут ти чукна, 2020.
- Бас и стега - Негде далеко, 2019.
- Thrill Seeking Polymers – Dusk of monorhythm, 2019.
- COUCOU ABEL – албум Coucou Abel, 2018.
- YOKONO – албум Bigz Live Studio Sessions, 2018.
- Оркестар хармоника Крагујевца - албум Пад Берлина, 2017.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- Октава – албум Прима, 2017.

Самостално издаваштво СКЦ-а:

- Душан Јевтовић – албум Live at home, 2017.
- Павле Попов – Daydreaming Rhodes, 2020.
- Маниви – Mirror, 2020.

СКЦ је својим музичким активностима 2017. године додао и неговање хорског певања, кроз рад мешовитог хора, Крагујевачког певачког друштва. У протеклом периоду одржано је 20 концерата, тематски конципираних, као и гостујућих наступа и наступа на значајним свечаностима града.

2018. основан је и џез ансамбл Еклектик Оркестра који чине, како студенти музичког одсека Филолошко уметничког факултета, тако и већ афирмисани музичари локалне сцене. Њихов репертоар чине ауторске композиције које у сржи носе традицију Балкана, попут народних мелодија и ритмова, а све то кроз хармонију џеза.

Ослушкујући потребе своје, али и шире публике, СКЦ је 2017. године реализовао први крагујевачки „World music festival – ESTAM“, који данас окупља и представља најзначајније, актуелне представнике овог жанра из читавог света као и домаће музичке великане (*Naked, Oratnitza, Fatima Spar Quintet, Syrinx, Shira U'tfila*, Марко Марковић и Јован Павловић, *Elina Duni Trio, Boris Kovač New Ritual Orchestra, Chemirani Trio, Mandala, Damir Imamović i Sevdah Takht, Barcelona Gipsy Balkan Orchestra...*)

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година:

ПРВИ ЦД

Циљ пројекта: Промоција и подршка младим ауторима у афирмацији њиховог музичког стваралаштва

Партнери: Град Крагујевац

Вредност пројекта: 450.000,00

World music festival – ESTAM

Ниво реализације је међународни

Циљ пројекта:

- o да представи, привуче и повеже интернационалне уметнике и све учеснике world music сцене, због презентације, размене искустава и пракси
- o да представи актуелности са регионалне и светске world music сцене, да афирмише и популаризује музику и ауторе овог жанра
- o едукација и развој публике
- o формирање музичког укуса и културних потреба младих
- o обогаћивање културне понуде града Крагујевца али и овог дела земље
- o промоција Крагујевца, развој културног туризма

Партнери: Град Крагујевац

Вредност пројекта: 3.600.000,00

Street Art Festival

Циљ пројекта: Промоција мултимедијалности у уметности као и субкултура, представљање најзначајнијих графити артиста, музичара, извођача савременог и традиционалног плеса и перформера.

Ниво реализације је међународни

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

2.3. Музејска делатност

Назив организације/установе	Облик регистрације, организовања	Опис делатности	Број чланова	Година оснивања
Народни музеј	установа културе	Делатност музеја, галерија и збирки		1949. године
Музеј „21. Октобар“ Спомен парк „Крагујевачки октобар“	установа културе	Делатност музеја, галерија и збирки		1953. године

Народни музеј Крагујевац

Изложбе које се организују у Народном музеју у Крагујевцу представљају важан сегмент делатности Музеја који јавности презентује не само музејски материјал, већ и области које су резултати широке међумузејске и међународне сарадње и, посебно, област савремене уметности.

Подаци о броју програма и посетилаца у периоду од 2016 до 2020

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Музејска делатност

Назив установе	Народни музеј
Број запослених	28
Број музејских програма	197
Број посетилаца музејских програма	53137

Ликовна делатност

Назив установе	Модерна галерија (Мали ликовни салон)	Галерија Народног музеја
Број програма	65	71
Број аутора	65	73
Број посетилаца	12542	19093

Активности и програми Народног музеја за период од 2015-2020. године

2020.			
Назив програма	Кратак опис	Циљна група	Број посетилаца
Изложба „Фреске Косова и Метохије“	У сарадњи са Галеријом фресака Народног музеја у Београду изложба отворена у оквиру обележавања Дана државности 14. фебруара	Програм за Дан државности	200
„Пејзажи – урбани и рурални, цртежи и акварели“	Изложба у мултифункционалној сали Галерије НКЈ У складу са актуелно епидемиолошком ситуацијом није било званичног отварања, већ је на Радио телевизији Крагујевац приказано стручно вођење.	Музејска публика и шира јавност, Програмски везано за обележавање дана града.	100 (преко медија 1500)
„Трајање“	Годишња изложба Удружења ликовних уметника Крагујевца		250
„Друго стање дисања – ритам и природни процеси“	Изложба Милице Антонијевић и Душана Новаковић, графике и фотографије		250
Фигуративно у збиркама Одељења за историју уметности	Изложба Одељења за историју уметности		Преко 500
«Пут стварања модерне српске државности» и ВР апликација реконструкције Кнежевог конака	Презентација нове сталне мултимедијалне поставке у Старој скупштини и ВР апликације, пројеката које је подржало Министарство културе и информисања	Музејска публика, туристички посетиоци и гости града, млади	Преко 500
In Continuum, Зоран Игњатовић	изложба поводом 30 година Уметничког рада – слике, скулптуре, цртежи, објекти		Преко 300

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

„Академици у делима Николе Коке Јанковића“	Изложба скулптура Прва годишњица рада Галерије обележена је изложбом 11 портрета, биста, фигурина чланова Српске академије наука и уметности изведених у гипсу, теракоти и бронзи.		Преко 200
--	---	--	-----------

«Подаци за 2020 годину не могу бити релевантни због пандемије и околности изазваних Ковидом-19.

Сталне поставке:

Нове сталне поставке које су посетиоци имали прилике да виде у 2020. години су:
Никола Кока Јанковић – Живети уметност, аутор поставке Катарина Бабић у Галерији Николе Коке Јанковића и «Пут стварања модерне српске државности», аутори Роксанда Алексић и Милош Јуришић у Старој скупштини

Друге поставке:

Сталне поставке у Уметничкој галерији, Старој скупштини и Кући Светозара Марковића.

Други догађаји:

Изложба цртежа «Пејзажи» Николе Коке Јанковића, као први културни догађај након укидања ванредног стања у мају 2020. године.

Презентација ВР апликације реконструкције Кнежевог конака – 26.09.2020.

Вирутелно отварање изложбе која је доступна и из екстеријера «Академици у делима Николе Коке Јанковића» 12.12.2020.

У сарадњи са Спомен-парком *Крагујевачки октобар* – Градском галеријом *Мостови Балкана*, у три музејска објекта је реализован и програм међународног бијенала радова од папира и на папиру «А ртија»

Пратећи програми: књижевне вечери, изложбе, предавања и радионице, у периоду 2015-2020. године

Изложбе Одељења за етнологију 2015 – 2020. године

- Бојацијски занат у Крагујевцу и околини, 2015. – аутор Наташа Николић
- Предмети од метала из збирке покућства, 2016. – аутор Наташа Николић
- Јастуци из Збирке Одељења за етнологију 2016. – аутор Светлана Радојковић
- Деца, сеоска ношња и текстил, из Збирке Одељења за етнологију 2017 – аутор Светлана Радојковић
- Фотографије детињства – 16 прича, 2017. – аутор изложбе и каталога Наташа Николић
- Торбе из Збирке Одељења за етнологију аутор Светлана Радојковић
- Трпезно посуђе – свакодневни живот и обредна пракса, 2018. – аутор Наташа Николић
- Запис – свето дрво Шумадије“ 2019. – аутор Наташа Николић

Изложбе одељења за историју 2015. – 2020. Године

- Шумадијска дивизија 1914 – 1918.

Време одржавања: 13.02.2015 – 30.03. 2015.

Аутори изложбе: Драган Драшковић, Милољуб Арсић, Бојана Топаловић, Мирослав Бановић

Изложба Шумадијска дивизија 1914 – 1918. је реализована у оквиру државног програма обележавања 100 година од Великог рата средствима Министарства културе и информисања Републике Србије и заједнички је пројекат Народног музеја Крагујевац, Народног музеја Краљево и Историјског архива Краљево.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- Из ризнице Старе крагујевачке цркве
Време одржавања: 02.10.2018 – 11.01. 2019.
Аутор изложбе: Бојана Топаловић

Изложба из ризнице Старе крагујевачке цркве је реализована у оквиру програма обележавања два века Старе цркве у Крагујевцу (1818-2018) средствима Града Крагујевца и Српске православне Епархије шумадијске.

- Обреновићи и њихово доба
Време одржавања: 14.02.2019 – 07.03. 2019.
Аутори изложбе: Александар Марушић, Бојана Топаловић, Зорица Петровић
Изложба Обреновићи и њихово доба је реализована у оквиру програма обележавања Дана државности Републике Србије и заједнички је пројекат Музеја рудничко-таковског краја, Народног музеја у Крагујевцу и Народног музеја Аранђеловац.

Изложбе Одељења за историју уметности 2015 – 2020. године

- „Реконструкције“ Владимира Ранковића
- Изложба Нових аквизиција Одељења за историју уметности
- Јелена Шалинић Терзић Слике и цртежи – “Дом за незбринуте лутке”
- Збирка графике Одељења за историју уметности
- ZOOM IN - крагујевачки уметници у збиркама Народног музеја Крагујевац – аутор Татјана Милосављевић, музејски саветник
- Нове аквизиције 2016-17. Одељења за историју уметности
- Весна Ристовски – Скулпуре
- Српско сликарство 19. века – Портрети из Збирке Одељења за историју уметности
- Нове аквизиције 2018-19. Одељења за историју уметности
- „Трајање“ Годишња изложба Удружења ликовних уметника Крагујевца
- „Друго стање дисања – ритам и природни процеси“
- Милица Антонијевић и Душан Новаковић, графике и фотографије
- Фигуративно у збиркама Одељења за историју уметности (слике, скулптуре, графике, објекти...)
- In Continuum, Зоран Игњатовић – изложба поводом 30 година Уметничког рада – слике, скулптуре, цртежи, објекти
- Посета – током отварања изложби од 50 до 70 посетилаца, током трајања изложби до 100 посетилаца

Одељење за археологију изложбе – 2015. – 2020. године

- 2015. Јануар, фебруар – „Између неба и земље“ – винчанска култура, аутор Бранка Зорбић,
- 2017. „Римски новац Шумадије из Збирке Народног музеја Крагујевац“, аутор Марија Сарић
- 13. јануар 2017. Порекло музичких инструмената код Срба, аутор Игор Ђуровић
Промоција књиге «Порекло музичких инструмената код Срба» аутора Игора Ђуровића са концертом

Значајне гостујуће изложбе у сарадњи са другим институцијама и музејима 2015-2019. године:

- Јеврејско друштво, изложба „Портрети и сећања“, број посетилаца 700
- Народни музеј Ваљево, изложба „Ваљевска болница од 1914-1918.“, број посетилаца 1000
- Изложба графика Салвадор Дали, број посетилаца 1300
- Природњачки музеј из Београда, изложба „Шумови мора“, број посетилаца 2100
- Музеј науке и технике, Етнографски музеј и Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет, изложба „Прича о авану“, број посетилаца 1100

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- Природњачки музеј у Београду, изложба „Небески ловци“, број посетилаца 1200
- Народна банка Србије, изложба „Српски новац од 13-21. века“, број посетилаца 700

У музејском простору се одржавају редовни музички концерти класичне музике пре свега у организацији ФИЛУМА, Музичке школе и др.

Одржано је неколико пројекција документарних филмова који су реализовани у сарадњи са стручњацима Музеја,

Неколико промоција и предавања у сарадњи са Центром САНУ и Универзитета у Крагујевцу посвећених академицима Д. Срејовићу, М. Алексићу и сл., документарне изложбе у сарадњи са Аустријским културним форумом и др.

Редовна сарадња са Градском туристичком организацијом на промоцији културног наслеђа Крагујевца и објекта Народног музеја.

Садржаји посебно организовани и намењени деци и младима

Музеј је у претходном периоду кроз рад музејског педагога повећао број радионица намењених деци и младима, као претећег сегмента за гостујуће изложбе Природњачког музеја и др.

Коришћење савремених технологија, посебно у виду ВР апликација, таблет рачунара и сл. позитивно утиче на развој музејске публике у млађој популацији.

Музеј „21. Октобар“

На улазу у меморијални парк 1976. године подигнут је монументални музеј "21. октобар", посвећен жртвама стрељања у Крагујевцу из 1941. године. До сада је споменицима уметнички обликовано 10 хумки, а међу њима је и "Споменик стрељаним ђацима и професорима", који је постао симбол крагујевачке трагедије и града Крагујевца.

Од оснивања Спомен-музеј и меморијални парк посетило је преко пет милиона људи. Посете се организују тако што почињу у Спомен-музеју, а завршавају се у Меморијалном простору. У складу са захтевима новог времена 2003. године приступило изради нове поставке. Конципирана је тако да хол доњег нивоа Музеја буде намењем различитим уметничким и документарним изложбама и другим уметничким садржајима. У пространијем, галеријском делу доњег нивоа "Петар Лубарда", стално је изложен циклус - легат од 27 великог слика „Крагујевац 1941“, које је уметник 1969. године поклатио Установи.

На горњем нивоу је стална, мултимедијална поставка „Крагујевачка трагедија 1941.“

У оквиру сталне музејске поставке налазе се три скулптуре. Две, изведене у поцинкованом лиму, представљају поларизоване целине. Прва, "Продор ка истоку" (Ото Лого, вајар, 1975.), симболизује моћног орла, односно, фашизам на почетку рата као велику, злосутну птицу, а друга постављена на супротној страни, "Смрт мастодонта" (Ото Лого, вајар, 1975.), је моћна птица на крају рата, претворена у безобличну масу поломљеног метала.

Инсталација "Крагујевачки октобар" (Нандор Глид, вајар, 1975.) је у самом центру горњег дела музејског простора и састоји се од две различите целине. Једна, начињена од оригиналног немачког оружја и шлемова, представља наоружане, деперсонализоване војнике са митраљеским цевима упереним ка жртвама.

Свечани портал на горњем нивоу музејске зграде уоквирен је бронзаним фризом "Мајке" (Никола-Кока Јанковић, вајар, 1975.).

Покретна изложба "Крагујевачки октобар" је дигитално штампана на пластичној фолији. Састоји се од 33 панора. Изложба се и веома лако транспортује, Пратећи текст и легенде су двојезични, на српском и енглеском језику.

Број запослених у музеју «21. октобар» је 20.

Најзначајнији Програми музеја у последњих 5 година:

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Назив програма	Кратак опис	Циљна група	Број учесника	Број посетилаца
Обележавања Међународног дана сећања на жртве Холокауста	Традиционално обележава "Дан сећања на жртве Холокауста" у Спомен - парку	Све циљне групе	16	70
Октобру хододарје - ОКТОХ	Традиционална манифестација, одржава се од 1975. Одржано је укупно 33 концерата	Све циљне групе	386	5050
Концерт са ОКТОХ-а за Дан победе над фашизмом	Концерт Симфонијског оркестра „Санкт Петербург“	Све циљне групе		
"Доста су свету једне Шумарице"	Конкурс и изложба награђених и најбољих радова се сваке године реализује од новембра до децембра	Деца и млади	5364	5597
Научна конференција и изложба „Јасеновац право на незаборав“	Изложба премијерно приказана у Уједињеним нацијама 2018. Због епидемије ковида 19 одржана на платоу испред Музеја "21. октобар"	Млади и старији	17	50
Велики школски час	Традиционална манифестација, одржава се од 1963. године сваког 21. октобра	Све циљне групе	110	25514
Бдење	Манифестација колажног типа-одржава се сваког 20. октобра	Све циљне групе	469	5320
Ноћ музеја	Јединствени културни спектакл у више од 120 градова широм света, међу којима су музеји на скоро 200 локација у више од 60 градова и места широм Србије	Све циљне групе	37	40800
Документарна изложба „Писање страдања“	Изложба Народне библиотеке Србије у оквиру обележавања Међународног дана сећања на жртве Холокауста у Музеју "21. октобар"	Све циљне групе	2	334
Изложба карикатура "FLOWER POWER" Југослава Влаховића	У оквиру Мајских свечаности града Крагујевца, изложба и промоција књиге реномираног уметника	Све циљне групе	1	6700
Документарна изложба "Раул Валенберг као инспирација"	У оквиру сарадње са Амбасадом Шведске	Све циљне групе	4	170
Емитовање документарног филма Милоша Шкундрића, „Дуго путовање у рат“	Дугометражни документарни филм и разговор са аутором	Све циљне групе	3	68
Међународни салон антиратне карикатуре	од 2015. године, организаца је поверена Спомен-парку „Крагујевачки октобар“ јер читав програм Спомен-парка је посвећен чувању успомене на	Све циљне групе	874	6300

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

	жртве крагујевачког страдања 1941. године на чему је заснована и мисија Салона			
Изложба „Писма Хилде Дајч“ илустрована у форми стрипа аутора Александра Зографа	У оквиру "Дана израелске културе у Крагујевцу." Изложбу отворила Алона Фишер Кам, амбасадорка Израела у Србији.	Све циљне групе	41	500
Изложба "Огледало историје"	Изложба снимака београдских фоторепортера реализована је у оквиру сарадње Спомен - парка са Музејом града Београда	Све циљне групе	1	3400
Уметничко-историјска изложба "Че у Крагујевцу"	Мултимедијална поставка о посети легендарног револуционара Ернеста Че Геваре Крагујевцу 1959. године Спомен - парку у сарадњи са Музејом ливнице	Све циљне групе	3	3000
Изложба "Суседи којих више нема - страдање Рома октобра 1941. године у Крагујевцу"	Документарна изложба	Све циљне групе	1	4000
Изложба „Октобар 1941“.	у сарадњи са Архивом града Београда, а у оквиру пројекта „Ескалација у Холокауст“ подржаног од стране Образовне, аудиовизуелне и културно извршне агенције (ЕАСЕА) Европске комисије кроз програм „Европа за грађане - Активно сећање у Европи"	Све циљне групе	4	350
Изложба "Punctum saliens" у простору Бањичког логора, Београд током септембра месеца	Тематска изложба са најупечатљивијим порукама посетиоца Музеја "21. октобар"	Све циљне групе	1	1100
Отворена изложба графика "Црвена поема" уметника Лазара Вујаклије	Уприличена је поводом 40 година од отварања Музеја "21. октобар" из музејске уметничке збирке	Све циљне групе	2	2800
Изложба Николе Коке Јанковића	Изложба скулптура и цртежа једног од наших највећих вајара, из уметникове личне колекције	Све циљне групе	2	11 000
Позоришна представа "Између неба и земље" аутора Видосава Стевановића	У оквиру "Ноћи музеја" одржана у музејском простору	Све циљне групе	10	1500
Изложба 27 принтова на платну слика Петра Лубарде, у Легату Петра	Слике верне оригиналима циклуса "Крагујевац 1941", легата великог уметника Спомен - парку "Крагујевачки октобар"	Све циљне групе	2	300

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Лубарде, Београд				
Изложба Божидара Болета Милорадовића	Плакати, акварели и цртежи нашег познатог графичког дизајнера, везани за Спомен – парк "Крагујевачки октобар"	Све циљне групе	1	6000
Изложба академског сликара Зорана Игњатовића	скулптуре и објекти	Све циљне групе	1	5346
Изложба скулптура вајара, Нандора Глида	Дела су из личне заоставштине уметника, аутора инсталације у централном делу Музеја "21. октобар" и споменика "Сто за једног" у Меморијалном простору. Дела, скулптуре и графике, са изложбе су први пут представљена јавности.	Све циљне групе	4	6000
Промоција монографије о Нандору Глиду ауторке Ирине Суботић	У оквиру отварања изложбе била је промоција монографије за коју је ауторка 2012. године добила престижну награду "Лазар Трифунковић"	Све циљне групе	1	100

Број посетилаца у периоду 2015-2020. године

Година	Број посетилаца Музеја
2015.	23.977
2016.	27.125
2017.	30.247
2018.	35.372
2019.	33.252
2020.	3.523

2.4. Ликовна делатност

У оквиру ликовних делатности подржани су програми и садржаји самосталних изложби, групне изложбе домаћих и страних уметника, програми / пројекти који укључују различите облике мултимедијалног изражавања и повезивање са примењеном уметношћу, уметничким манифестацијама које указују на континуитет уметничког стварања и креативни потенцијал уметности

Назив организације / установе	Облик регистрације, организовања	Опис делатности	Број чланова	Година оснивања
Дом омладине „Крагујевац“	Извођачка уметност	1997. године		
Градска галерија «Мостови Балкана»	У оквиру установе Спомен – парк «Крагујевачки октобар»	Савремено ликовно стваралаштво	2	2005.
Галерија РИМА	Александар Милојевић ПР Уметничко стваралаштво РИМА Крагујевац	Уметничко стваралаштво		2008. године
АРТ ГАЛЕРИЈА	Дарко Гавриловић ПР Уметничко стваралаштво АРТ ГАЛЕРИЈА	Уметничко стваралаштво	два запослена лица	1994. године

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Удружење ликовних уметника Крагујевца "КУЛТ"	Удружење грађана	ликовно стваралаштво	30	2018. године
Студентски културни центар Галерија СКЦ и Контакт галерија СКЦ	Остало образовање	Културно-уметнички и образовни програми		1984. године
Удружење српско румунског пријатељства „Ризница“, Лужнице	Удружење грађана	Сарадња на програмима у области културе, стваралаштва, образовања, науке, спорта између Србије и Румуније.		2007.
CELUS Крагујевац – Центар за ликовно усавршавање				

Дом омладине

На годишњем нивоу реализује следеће ликовно - примењене програме (изложбе, презентације и поставке модерних форми, од фотографије, дизајна и стрипа, до слика у техници уље на платну, претежно локалних и регионалних аутора, као и оних из осталих делова Србије).

Преглед програма у периоду 2016. – 2020. година

Ликовно – примењени програм у 2016. години	
Број програма:	6
Број аутора	20

Избор најбољих програма:

Галерија Дома, "НОЋ МУЗЕЈА У ДОМУ", Изложба фотографија "Грађански живот Рома у Крагујевцу почетком друге половине 20. века, Изложба фотографија "Мистичне локација Крагујевца као инспирација прозе Александра Стаменковића", 800 посетилаца.

Галерија Дома, Годишња изложба Ликовног студија Дома омладине, 200 посетилаца.

Галерија Дома, "РОК МУЗЕЈ" (изложба фотографија, књига, часописа и артефаката популарне културе), 500 посетилаца.

Галерија Дома, Изложба "Девојка из града" посвећена Соњи Савић у сарадњи са Галеријом "Надежда Петровић" из Чачка, 500 посетилаца.

Ликовно – примењени програм у 2017. години	
Број програма:	4
Број аутора	17

Избор најбољих програма:

Галерија Дома, "НОЋ МУЗЕЈА У ДОМУ", Изложба принтова "Неподобни медији Крагујевца" (забрањени студентски стрип, књига новинских текстова коју нико није смео да штампа,

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

први југословенски фанзин који је представљао „извртну слику“ – претеча „Њузнета“...), 900 посетилаца.

Галерија Дома, Годишња изложба Ликовног студија Дома омладине, 250 посетилаца.

Ликовно – примењени програм у 2018. години	
Број програма:	6
Број аутора	25

Избор најбољих програма:

Галерија Дома, Изложба “12 плаката 12 бендова” Горан Димић, 100 посетилаца.

Галерија Дома, Годишња изложба Ликовног студија Дома омладине, 150 посетилаца.

Ликовно – примењени програм у 2019. години	
Број програма:	11
Број аутора	53

Избор најбољих програма:

Галерија Дома, Изложба “Познати крагујевачки музичари” Горан соргић у Ноћи музеја, 300 посетилаца.

Галерија Дома, Годишња изложба Ликовног студија Дома омладине, 200 посетилаца.

Ликовно – примењени програм у 2020. години	
Број програма:	3
Број посетилаца	750

Галерија Дома, Отварање Изложбе фотографија Зорана Лазаревића Лакија, 300 посетилаца

Галерија Дома, Отварање изложбе фотографије године Фото клуба Крагујевац, 250 посетилаца

Галерија Дома, Отварање аудио-визуелне изложбе фотографија Milli2nd, 200 посетилаца

Градска галерија «Мостови Балкана»

У оквиру Установе Спомен-парк Крагујевачки октобар, од 7. априла 2005. године у Крагујевцу ради Градска галерија Мостови Балкана, као један сегмент више у широком спектру делатности ове Установе. Ову иницијативу подржали су USAID-а, америчке невладине организације ACDI/VOCA, и Управа града Крагујевца. У оквиру делатности Галерије посебна пажња се поклања изложбеној и издавачкој делатности као специфичном виду научно-истраживачког, информативног и пропагандног рада, који чини значајан, обиман, разноврстан и репрезентативан сегмент рада Музеја 21.октобар.

Програмска концепција Галерије орјентисана је превасходно ка томе да представи савремену ликовну уметност и најактуелније тенденције, како на домаћој, тако и на међународној уметничкој сцени уз поштовање културних разноликости. У овој Галерији од оснивања до данас организовано је преко 180 ликовних изложби: слика, скулптура, радова на папиру, фотографија, икона, мултимедијалне и концептуалне, као и примењене уметности. Излагачка делатност праћена је различитим публикацијама: каталозима, позивницама, плакатима, флајерима.

Установа је била коорганизатор бројних самосталних, камерних, ретроспективних, тематских и групних изложби. Приређен је велики број међународних изложби, међу којима су изложбе: Јулије Новоселове из Русије, Џенифер Гарет и Милоша Милидрага из Канаде, Мартине Куталкове, Ленке Штукхејлове, Јакуба Конвица из Републике Чешке, Ђорђа Петровића из Карловаца из Хрватске, Милије Белића из Француске, Сретена Петра

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Милатовића, Сретена Никчевића, Мирка Тољића, Марка Мусовића, Сретена Милатовића, Веље Станишића из Црне Горе, Метода Фрлица из Словеније, Мустафе Скопљака из БиХ, Ђуле Хадика из Мађарске, Кајуса Ротаруа из Румуније, Николе Смилкова и Трајчета Блажевског из Македоније, Стефана Костандинова Тодорова из Бугарске, Сари Наканиши из Јапана, Еве Есмае из Естоније, Гордона Пикена из Велике Британије, Роберта Ђанинетија из Италије.

Комплетан годишњи програм галерије доноси се на организовање изложби слика, цртежа и графика, ретежно савременог стваралаштва. Број посетилаца евидентира се на годишњем нивоу.

Изложбе графике следећих уметника:

Ева Есме (Естонија), Јелена Јованчов (Подгорица, Црна Гора), Марија Сибиновић (Београд), Кенџи Наџима (Јапан), Иван Миладиновић (Лесковац), Ранка Лучић (Београд), Марта Божик (Краков, Пољска), Биљана Миљковић (Београд), Лепосава Милошевић (Београд) – „Графичке визије 3“ (Мексико), Илија Костов (Београд), Ана Садовска (Пољска), Томаша Вињарског (Краков, Пољска), Виктор Уго Риос Олмос (Мексико), Јована Миловановић (Крагујевац), три професора Филума (Б.Оташевић, В.Ранковић, М.Антонијевић, графика из збирке ФЛУ Београд, Драгана Бојић (Белгија), Лукаш Бутковски (Пољска), Изложба графика „Иза појавног“, Збирка уметничких дела Спомен-парка „Крагујевачки октобар“ (под-збирка „Мостови Балкана“).

Изложбе слика следећих уметника:

Анђела Мујчић (Ниш), Оливера Симић (Ужице), Пројекат Urban District (Нови Сад, Крагујевац), Бојан Живић (Ниш), Здравко Вучинић (Београд), Гордон Пикен (Велика Британија), Мила Пралица (Београд), Митја Фицко (Словенија), Георг Реџек (Нови Сад), Коуки Тсуритами (Јапан), Ирена Пашић (Београд), Никола Говедарица (Крагујевац), Душан Тодоровић (Нови Сад), Јордан Ерчевић (Крагујевац), Ђурђа Сивачки (Београд), Петар Ђорђевић (Београд), Изложба слика „Гужва“ Срђана Ђилета Марковића, Весне Кнежевић, Симонида Филипова Китановска (Македонија), Душице Пејић, Милена Павловић Барили (Галерија–Пожеревац-сарадња), Душан Ђокић (Београд), Вељко Вучковић (Горњи Милановац), Недељко Гвозденовић (САНУ-сарадња), Дарија Драгојловић (Краљево), Илија Пауновић, (Београд)

Изложбе цртежа следећих уметника:

Бојана Алексијевић (Београд), Невена Костић (Крагујевац), Матија Рајковић (Крушевац), Јелена Китић Ранчић (Ниш), Тамара Ждерић (Београд), Антанасије Пуношевац (Крушевац), Томислав Бунтак (Загреб, Хрватска), Мехмед Слезовић (Нови Пазар), Срђан Шаровић (Нови Сад), Изложба цртежа „Први потези дужег трајања“ Веселина Рајовића, изложба цртежа и инсталација Радомир Кнежевић, Викторија Здравковић (Краљево),

Изложбе плаката:

Студенти ФИЛУМ-а; Дејан Петровић (Крагујевац) – Изложба позоришних плаката

Изложбе скулптура:

Маша Пауновић (Београд), Милорад Тепавац Тепа (Београд), Ђорђе Аралица (Београд), „Трагови“ Драган Ђорђевић

Изложба фотографија:

Изложба „Ров / Trench“ Ђорђа Одановића; „Словенски круг / The Slavic Circle“ Марко Стаматовић, Иван Арсенијевић (Крагујевац), Миљан Недељковић (Ниш).

Остале изложбе:

Изложба Мексичке уметности

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Лепосава Милошевић Сибиновић (Београд) – Групна изложба радова на пергаменту
Групна изложба: др Ивона Шпак-Павловска, др Јустина Жебиеновска, др Ана Висоцка, др Ана Војчицка, др Пјотр Запорович (Торуњ, Пољска) – Изложба „Пентаполис“ (слике, рељефи, дигитална графика)

Међународна изложба мозаика „Via Diagonalis“

Изложба калиграфија „Писмо и орнаменти“ Виолете Марковић

Међународно бијенале АРТИЈА, радови на папиру и од папира

Изложба „Аквизиција 2017-2018“

Пролећни Салон - Горњи Милановац

Збирка СУЛУЈ а

Годишња изложба цртежа Удружења ликовних уметника Крагујевца ЛУК

Културни центар Горњи Милановац, Награђени радови из збирке Бијенала уметности минијатуре

2. Међународно бијенале уметности радова на папиру и од папира АРТИЈА

Годишњи програми од 2015. до 2020. године	
Број програма	Број посетилаца
78	41159

Модерна галерија (Мали ликовни салон)

Намењена је за изложбе из текућег уметничког стваралаштва. На површини од око 60 метара квадратних, од отварања 1980. године па до данас, организовано је преко 500 изложби младих и афирмисаних уметника из земље и иностранства. Најпосећенији је изложбени простор Народног музеја са годишњом посетом од више хиљада посетилаца.

Галерија Народног музеја

Галерија је највећи изложбени простор Народног музеја намењен тематским музејским изложбама, изложбама савремене уметности и сталној поставци српског сликарства и скулптуре XX века. У Галерији су смештене и управа, фотолабораторија и препараторска радионица.

Изложбени простор Галерије Народног музеја је површине 432 метара квадратних.

СКЦ Крагујевац – Галерија СКЦ и Контакт галерија СКЦ

Две галерије које се налазе у оквиру Студентског културног центра, Контакт галерија и Галерија СКЦ, намењене су излагању дела, како већ признатих и познатих аутора савремене уметничке визуелне сцене, тако и пружању подршке млађим генерацијама аутора у њиховом позиционирању на уметничкој сцени, пре свега кроз представљање радова студента завршних година и дипломаца факултета и академија уметности. Избором радова од стране уметничког савета галерије, ликовни програм СКЦ-а на један конзистентан начин упознаје публику са разноврсним феноменима, кретањима и продукцијом савремене ликовне сцене.

Главни фокус галерије СКЦ је усмерен на истраживање и промоцију савремених визуелних уметничких пракси. Одабрани пројекти аутора на годишњем конкурс дају увид у разноликост уметничких приступа како аутора млађе генерације, тако и уметника који се дуги низ година на један критички начин баве, истраживањем и пропитивањем значајних

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

друштвених, културних, социјалних феномена и проблема наше средине. Изабрани пројекти даће увид у разноликост уметничких пракси како у односу на теме које пропитују, тако и на медије у којима се уметници изражавају. Одабрани пројекти аутора су у јасном дијалогу са профилисаним галеријским концептом који доприноси подстицању разумевања идеја и језика савремене уметности, различитих иновативних и експерименталних приступа које успостављају уметници на нашој савременој визуелној сцени.

Традиционална пракса Галерије СКЦ која настоји да истакне идеје младих уметника, прикаже њихова истраживања у домену уметности биће настављена кроз програм Прва изложба којим се пружа велики допринос њиховом активном укључивању у савремене галеријске токове. Такође, редовни програм галерије СКЦ чине и пројекти Маил Арт – Међународна изложба и Годишња изложба студената ФИЛУМ-а.

Број реализованих програма у протеклом периоду: 87 изложби.

Галерија „Арт”

Најстарија приватна галерија у Крагујевцу, основана 1994. године. Акценат поставке је на савременом српском сликарству, а у последње време честе су и међународне изложбе.

Реализовани пројекти у периоду од 2015. до 2020. године:

Пројекат: Организовање IV, V, VI, VII, VIII и XIX Новогодишње изложбе крагујевачких уметника

Донатор и партнер град Крагујевац

Ниво пројекта је локални.

Циљ пројекта представити јавности најновије радове крагујевачких уметника насталих у току године.

Вредност пројекта за сваку годину реализације: 350 000 динара

Пројекат: Учешће на Ликовној колонији БУЉАРИЦА Центар за културу Младеновац и учешће на Ликовној колонији БУЉАРИЦА Културни центар Инђија галерија Куће Војновића
Ниво пројекта је национални.

Циљ пројекта представити и промовисати радове високог квалитета међународних уметника локалној заједници.

Пројекат: Учешће на манифестацији - НОЋ МУЗЕЈА

Ниво пројекта је међународни и јавности представљамо радове настале на ликовној колонији у месту Буљарица (Црна Гора) где углавном уметници са простора Балкана размењују лична искуства.

Вредност пројекта по учешћу: 500 000 динара

Пројекат: Бесплатна летња школа сликања и цртања за децу од 7 до 14 година

Ниво реализације је локални

Циљ пројекта је едукација деце као и квалитетно проведено време у галерији у периоду лета уз бесплатну стручну помоћ академских уметника и бесплатни материјал.

Вредност пројекта за сваку годину реализације: 350 000 динара.

Пројекти: Организација самосталних изложби следећих уметника:

КЕМАЛ РАМУЉКИЋ, професор академије уметности у Новом Пазару.

ВИДАН ПАПИЋ, професор ФИЛУМа Крагујевац

ВАСИЛИЈЕ ДОЛОВАЏКИ, професор сликарства лепих уметности универзитета Едуконс (Нови Сад)

СЛАВКО КРУНИЋ

КОЈЧИЧ МИЛИЦА, професор сликарства Ликовне Академије (Нови Сад) и члан удружења уметника Француске

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

ДЕЈАН УЛАРДЗИЋ уметник члана УЛУСА
ЗОРАН ИГЊАТОВИЋ, академски сликар и педагог из Крагујевца
ЗОРАН КРУЉ, члан УЛУСА
ДУСАН РАЈСИЋ, српски вајар скулптор члан УЛУСА
ДАМЈАН ЂАКОВ
МИЛАН МИЛЕТИЋ
СНЕЖАНА ПЕТРОВИЋ, професор сликарства Ликовне Академије (Нови Сад)
АЦАЈИ ЂЕРЋИ самостална изложба професора сликарства Средње уметничке школе
"Богдан Супут" (Нови Сад)
МИЛОШ САРИЋ, крагујевачки уметник члан УЛУСа
Донатор и партнер на пројектима организовања самосталних изложби је град Крагујевац.
Ниво пројекта је локални са циљем да се градској заједници представе значајна имена
ликовне и скулпторске сцене Србије, али и Крагујевца
Укупна вредност пројекта: 1 340 000 динара

Пројекат: Учесће на Међународној изложби "SERBIA MEETS BELGIUM "
Циљ пројекта: Белгијској јавности представити најзначајније савремене Српске уметнике
фигуративног израза.
Вредност пројекта 600 000 дин

Пројекат Међународна изложба ПЕТАР ХРАНУЕЛИ И НИКОЛИНА ИВЕЗИЋ, хрватски
уметници скулптори
Циљ пројекта је међународна сарадња два уметника из Хрватске и могућност излагања
наших аутора у Хрватској
Вредност пројекта 90 000 дин

Пројекат: ОСНИВАЧИ ЛУКА - Групна изложба крагујевачких уметника који су 1968. године
основали завичајно удружење ликовних уметника Крагујевца.
Донатор град Крагујевац
Вредност пројекта 80 000 дин

Удружење српско румунског пријатељства „Ризница“, Лужнице

Удружење од оснивања 2007. године до сада активно ради на сталном унапређењу
сарадње, пријатељства и искустава на програмима у области културе, стваралаштва,
образовања, науке, спорта и других области, између две суседне и пријатељске земље
Србије и Румуније. Једна од таквих активности која траје деценију и по, је традиционална
Српско румунска сликарска колонија „Ђурђевдански видици“, која се организује сваке
године у присуству сликара Крагујевца и једног града из Румуније. Броји укупно 150
чланова.

Најважнији пројекти:

Назив пројекта: Српско – румунска сликарска колонија ЂУРЂЕВДАНСКИ ВИДИЦИ.

Донатори: Град Крагујевац и Амбасада Румуније

Ниво реализације: Међународни

Циљ пројекта: Повезивање сликара две земље, унапређење пријатељства, размена
искустава, израда квалитетних слика, приређивање изложби и сусрети и разговори на
посебним сликарским радионицама у обе земље.

Партнери: Град Крагујевац и Амбасада Румуније

Године реализације: Ова Српско румунска сликарска колонија „Ђурђевдански видици“, као
манифестација сликарског стваралаштва, у истом обиму одржава се у континуитету 15
година, и циљ је да се и у будуће сваке године организује, што даје снажан подстицај
сликарском стваралаштву Крагујевца и градова у Румунији.

Вредност пројекта: 200.000,00 динара, од којих сваке године кроз суфинансирање учествују
Град Крагујевац и Амбасада Румуније са по 100.000,00 динара, док Удружење „Ризница“

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

организује ове сусрете у Дому пријатељства Србије и Румуније у Лужницама, и организује изложбе широм Србије и Румуније, као и сликарске радионице и сусрете.

Галерија „Рима“

По својој основној делатности изложбена галерија и њен рад се базира на представљању врхунских дела модерног и савременог сликарства. У својој збирци поседује радове значајних српских сликара и сликарских праваца прве половине XX века (импресионизам, кубизам, конструктивизам, експресионизам, интимизам...), а важан сегмент деловања везан је и за токове савремене уметничке продукције, односно представљање стваралаштва савремених уметника путем изложби и каталога.

Удружење ликовних уметника Крагујевца КУЛТ

Невладино и непрофитно удружење, основано 2018. године на неодређено време ради остваривања циљева у области ликовног стваралаштва. Циљеви удружења су афирмација ликовног стваралаштва из области примењених уметности и дизајна, неговање ликовне културе, ликовног изражавања и развијање личних склоности чланова удружења. УЛУК КУЛТ има велики број чланова (око 30), како уметника тако и љубитеља уметности као и почасних чланова из региона те велику и разгранату мрежу на територији Србије и шире. Поседује свој простор којим обезбеђује несметано спровођење активности и чланове који имају велико искуство у раду организација цивилног друштва.

Од најзначајнијих пројеката издвајамо:

Изложба слика чланова удружења у Галерији факултета медицинских наука поводом славе факултета - 2018. године

Изложба слика и рукотворина чланова удружења у Владичином двору Епархије темишварске, Темишвар - 2018. године

Прва међународна сликарска колонија „Искра сунца у децембру“ на којој је учествовало 19 сликара а одржана је у просторијама СЦ „Искра“ - 2019. године

Годишња изложба слика чланова удружења и пријатеља удружења у Галерији Народне библиотеке „Вук Крацић“ под називом „Ликовна Културна тура“ - 2020. године

Друга међународна сликарска колонија „Искра сунца у децембру“ на којој је учествовало 22 уметника а делимично је финансирана средствима Града Крагујевца (150.000,00 динара) - 2020. године

Сви пројекти осим последњег где је делом учествовао и Град су финансирани и реализовани уз помоћ чланова удружења, волонтера као и донатора. Од најзначајнијих донатора издвајамо Vega food store, Дунав осигурање.

У 2020. години Удружење због епидемиолошке ситуације није остварило 80% својих предвиђених активности које су имале међународни карактер.

CELUS Крагујевац – Центар за ликовно усавршавање

CELUS Крагујевац је настао као Пројекат ЦеЛУС и има за циљ да едукује све заинтересоване за ликовну и визуелну уметност, начине њихове примене у савременим визуелним комуникацијама и животу.

Осмишљен као место и простор у коме би се полазници активирали на пољу визуелне и ликовне креативности и тиме обогатили претерано индустријализовани живот у Крагујевцу, али и шире.

Временом су се дефинисале три групе полазника: млађи ЦеЛУС, средњи ЦеЛУС и велики ЦеЛУС. Групе полазника су оформљене старосном методом која није чврсто дефинисана, већ у складу са индивидуалним потребама могућа је комбинација група полазника.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Настава у групи велики ЦеЛУС група се временом профилисала као професионална припремна настава кандидата за пријемне испите на уметничким факултетима и средњим школама. Захваљујући великом броју уписаних кандидата током година, у групу велики ЦеЛУС долазе у зачајном броју и кандидати из градова и места у окружењу Крагујевца (Краљево, Чачак, Горњи Милановац итд). Овој групи се често придружују и старији полазници, аутодидакти, који желе да унапреде своје знање из области ликовних и примењених уметности и даље развијају своју креативност.

Групе млађи ЦеЛУС и средњи ЦеЛУС своје активности базирају на едуковању деце, млађег и средњег узраста. Уз квалитетно дружење и креативну атмосферу деца се усмеравају на праве технике и материјале за ликовно изражавање уз индивидуализовани рад, али и на појмове из историје и теорије уметности који ће им значити у развоју ликовно-креативног напредовања. Поред наведеног полазници уче и о историји уметности у складу са узрастом и интересовањима, посећују музеје и галерије те учествују на домаћим и међународним ликовним конкурсима на којима су до сада постигли запажене резултате.

Пројекат ЦеЛУС су осмислили и воде:

- др Војислав Илић, доцент на предметима Методика наставе ликовне културе
- др ум. Бојан Оташевић, редовни професор на предметима Цртање и сликање са својим сарадницима

Сви сарадници који су до сада били ангажовани у ЦеЛУС-у и данас су врло активни ликовни и примењени уметници и данас сарађују са ЦеЛУС-ом.

2.5. Културно-уметнички аматеризам

Удружења културног и уметничког аматеризма резултат су слободног и организованог удружења грађана с циљем остваривања одређених заједничких интереса и програма. Функција таквих удружења у култури је најчешће креативна употреба слободног времена чланова аматерске уметности уз помоћ професионалних лидера у пољу: фолклора, драмске, плесне и уметничке активности, очување културног наслеђа, програма за осетљиве групе, посебни програми удружења пензионера и др.

Преглед Културно-уметничких друштава

Назив КУД-а	Година оснивања	Број чланова
КУД „Лепеница“	2002. године	Преко 50
КУД „Шљивовац“	1988. године	30
КУД „Свилен конач“ Багремар	2005. године	120
КУД „Илићево“	2006. године	50
КУД „Рамаћанка“	2005. године	30
Српски ансамбл „Смиље“	2005. године	100+

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

КУД „Дукати“	2009. године	200
Академски фолклорни ансамбл „Светозар Марковић“ СКЦ Крагујевац	1945. године Основан 1977. године као ОКУД Светозар Марковић (омладинско културно уметничко друштво)	120
КУД Шумадијски вез	2018. године	80

Академски фолклорни ансамбл «Светозар Марковић» СКЦ Крагујевац

Кроз вишедеценијско постојање и рад Академског фолклорног ансамбла „Светозар Марковић“, Народног оркестра и Певачке групе „Студенац“, СКЦ доприноси очувању културног наслеђа и неговању традиционалних форми игара и песама. Броји око 120 чланова и састоји се од фолклорног ансамбла првог извођачког, другог извођачког, припремног и дечијег, народног оркестра и мушке и женске певачке групе Студенац. Репертоарски су покривене скоро све етно-кореолошке области Србије, Црне горе, Македоније и друге области где живи српски народ и чува своју традицију. При постављању кореографија, води се рачуна о избору игара, њиховој изворности и оригиналности, динамици, атрактивности, избору музике, избору и оригиналности инструмената, оригиналности ношње, избору и начину изведбе песама. Плод оваквог рада је оригиналан и атрактиван програм, интересантан домаћој и страној публици.

Ансамбл је гостовао у свим значајнијим градовима бивше Југославије, у великом броју европских земаља. Извођачима ансамбла је аплаудирала публика широм Немачке, Пољске, Франсуске, Белгије, Луксембурга, Италије, Румуније, Мађарске, Летоније, Естоније, Турске, Грчке, Канаде, Чешке. Већ дванаест година ансамбл, осим на интернационалним фолклорним фестивалима, представља Србију игром и песмом на међународном филмском фестивалу Кустендорф. СКЦ је и члан мреже међународних фолклорних фестивала и ансамбала - CIOFF, која има свој огранак у Србији и који је под покровитељством УНЕСКО-а. У оквиру активности ансамбла као члана ове мреже, је и летњи концерт фолклора на ком су гостовали неки од престижних интернационалних ансамбала као што су грузијски Фолкарт Дидгори, индонежански универзитетски ансамбл Крида Будаја, порторикански Гибаро де Порторико.

Активности ансамбла:

- Концерти фолклорног ансамбла и Певачке групе Студенац на матичној сцени
- Учешћа ансамбала на манифестацијама у граду
- Гостовања и учешћа на манифестацијама и фестивалима у Србији
- Гостовања на фестивалима у региону и иностранству
- Одржавање отворених проба
- Онлајн курсеви
- Радионице за чланове ансамбла
- Представљање гостујућих ансамбала из Србије и света

Број реализованих програма: 165.

Српски ансамбл "Смиље"

Основан 2005. године, под руководством Славице Михаиловић, најпре као певачка група, а убрзо и као играчки ансамбл. Данас "Смиље" броји више од 100 чланова распоређених у неколико узрастних група и секција.

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

КУД „Свилен конац” Багрмар

КУД „Свилен конац” је основан 2005. године у Крагујевцу и броји много чланова. Подељено је на 4 ансамбла - почетничка група, дечији ансамбл, омладински ансамбл и први тим. Друштво је гостовало на бројним фестивалима у Србији, као и на бројним међународним фестивалима, међу којима треба издвојити гостовања у Бијелско Бијали (Пољска), Бидгошћу (Пољска) и Тренчину (Словачка), где је КУД „Свилен конац” представљао град Крагујевац и Србију.

Репертоар КУД-а обухвата следеће кореографије:

- Игре из Баната
- Игре из Шумадије
- Игре из Груже
- Игре из Левча
- Сплет игара „Лепеница”
- Игре из околине Ниша
- Игре из околине Лесковца
- Влашке игре
- Игре из Босилеградског Крајишта
- Шопске игре
- Игре из Врања
- Игре из Врањског поља
- Игре из околине Ђилана
- Игре из Македоније
- Шаљива игра

Седиште Друштва се налази у МЗ Багрмар, где се и одржавају пробе понедељком, средом и петком у вечерњим часовима.

2.4. Књижевна и библиотечко-информациона делатност

Назив организације/установе	Облик регистрације, организовања	Опис делатности	Број чланова	Година оснивања
Народна библиотека „Вук Караџић”	Делатност библиотека и архива	Делатност библиотека и архива		1866. година
Удружење писаца Крагујевца	Удружење грађана	афирмисање књижевног стваралаштва	70	1953. године
Удружење књижевника Србије Књижевна заједница Крагујевац	Удружење грађана			2017. године
Удружење «Где су књиге нема бриге»	Удружење грађана	рад са децом предшколског и школског узраста	8	2018. године
Центар за неговање традиционалне	Установа културе	9003 Извођачка уметност	500	(1905.) 2006.

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

културе „Абрашевић“ Крагујевац				
Фондација Видосав	Удружење грађана	Култура, образовање, уметност и информисање		2019.
СКЦ Крагујевац		Културно-уметнички и образовни програми		1984.

Народна библиотека «Вук Караџић»

Преглед програма библиотеке у периоду од 2015. до 2020. године

Догађаји посвећени очувању нематеријалне културне баштине		
Кратак опис	Циљна група	Број посетилаца
У групу ових догађаја спадају они, који се реализују овани у оквиру Дана крагујевачке књиге, а који имају за циљ да промовишу завичајно стваралаштво кроз промовисање књига и аутора. Догађаји су организовани у: Галерија Библиотеке, Огранак у Старој Колонији и Дечјем одељењу.	Припадници различитих старосних доби.	5154
Укупно програма		88 програма од којих је 6 за децу.

Књижевни сусрети		
Кратак опис	Циљна група	Број посетилаца
Књижевни сусрети организују се на Галерији библиотеке и у Кући Ђуре Јакшића	Програми су били намењени како млађој, тако и старијој популацији.	262
Укупно сусрета		6

Пројекције		
Кратак опис	Циљна група	Број посетилаца
Због прописаних мера и немогућности да се програми реализују пред публиком Библиотека је у својој продукцији режирала, монтирала и емитовала циклус емисија под називом «КњиЖарење», које имају за циљ да прикажу издавачку делатност УК „Кораци“, те кратке видео форме „Ослушкивања“, у којима су аутори који објављују у Часопису за културу и уметност „Кораци“ читали своја дела, као и краткометражни филм посвећен лику и делу Ђуре Јакшића. Све наведено емитовано је на Јутјуб каналу Библиотеке	Наведени програми намењени су широком узрасном добу, од тинејџера до старије популације.	967 прегледа

Семинари		
Кратак опис	Циљна група	Број учесника
У оквиру сарадње са Белорусијом путем зум апликације одржан је семинар „Заједно градим храм душе: библиотека и духовно просветљење.“	Намењен библиотекарима и културним посленицима различитих старосних доби.	18
Укупно семинара		1

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Предавања		
Кратак опис	Циљна група	Број учесника
Предавања су на актуелне књижевне и друге теме из области културе одржана на: Галерији Библиотеке, Дечијој библиотеци, огранку у Старој колонији и у Америчком кутку.	Предавања су намењена различитим старосним групама.	4267
Укупно предавања		179

Трибине		
Кратак опис	Циљна група	Број учесника
Теме трибина су историја, књижевност и положај медија. Одржане су на Галерији Библиотеке, Огранку у Старој колонији и Дечјем одељењу.	Трибине су биле намењене различитим старосним групама у опсегу од тинејџера до старије доби.	1099
Укупно трибина		37

Промоције		
Кратак опис	Циљна група	Број посетилаца
Ови програми подразумевају промовисање књига и аутора. Одржавају се у: Галерији Библиотеке, Дечјем одељењу, Огранцима у Старој Колонији, Страгарима, Грошници и Пивари.	Циљна група програма били су припадници различитих старосних доби.	10282
Укупно промоција		273

Удружење писаца Крагујевца

Удружење писаца Крагујевца (УПК) основано је 1953. године. Данас УПК броји више од 70 чланова, чији је актуелни председник Раденко Бјелановић.

Делатности удружења су:

- Окупљање књижевних стваралаца, њихово представљање и афирмисање (преко писаних и електонских медија, издавачких делатности...) и помоћи у заштити њихових ауторских права

- Подстицање и развој креативности младих и ширење интересовања за књижевност.

- Издавање књижевних публикација и пласирање стваралаштва својих чланова у издањима сродних удружења, установа културе и издавачких кућа.

- Органзовање сусрета и дружења стваралаца и заитресованих грађана, љубитеља књиге.

УПК је учествовало и организовало уз подршку бројне књижевне вечери, манифестације и промоције.

Најзначајнији програм удружења:

Међународни ЂУРЂЕВДАНСКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ у 2016., 2017., 2018., 2019. и 2020. години

Донатор: Скупштина града Крагујевца

Вредност: 650.000,00

Фондација Видосав

Фондација Видосав – основана 2019. године и настављач је Клуба Видосав – Удружења грађана основаног 2009. године у сврху афирмације вредности грађанског и мултукултуралног друштва. КЛУБ ВИДОСАВ је замишљен као културна и образовна институција, чији је оснивач Удружење грађана КЛУБ ВИДОСАВ, КЛУБ од тада организује програме најразличитијег садржаја, са жељом да афирмише вредности грађанског,

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

мултикултуралног и мултетничког друштва, изражене духом стваралаштва, толеранције, истинољубивости и правичности.

Оснивачи удружења грађана „Клуб Видосав“ били су полазнице школе писања Видосава Стевановића 2009. године. Уз финансијску помоћ града Крагујевца 2011. изашла је монографија "Видосав" која је обележила педесет година књижевног рада овог писца.

Најзначајнији програми књижевних вечери реализовани од 2015. до 2020. године:

- Дубравка Стојановић, «СРБИЈА И ДЕМОКРАТИЈА 1903. – 1914.»
- Светислав Басара, «АЛТАС ПСЕУДОМИТОЛОГИЈЕ»
- Водпсав Стевановић «ПАУЧИНА»
- Зоран драгојловић Жорж, «ВИНОРОДНА ШУМАДИЈА»
- Мирјана Ђурђевић и Бранко Млађеновић, «БУКНЕР ПАТКА»
- Педесетогодишњица "РЕФУЗА МРТВАКА", гости Светислав Басара и Петар Арбутина
- Благоје Граховац: ТРИ ЦУНАМИЈА
- Станислав Краков, ПУТОПИСИ
- Иван Јанковић, Вељко Михајловић: КАТА НЕСИБА И КОМЕНТАРИ
- Радивој Цветићанин: КОНСТАНТИНОВИЋ, ХРОНИКА
- Војкан Станић: СВЕТОМИР НИКОЛАЈЕВИЋ, ЖИВОТ И ДЕЛО
- Момчило Ђорговић, "ТРАГЕДИЈА ЈЕДНОГ НАРОДА", Момчило Ђорговић, Ненад Крстић, Петар Арбутина
- "СМРТ НА КОСОВУ ПОЉУ", доктор Иван Чоловић, гости, професор доктор Дубравка Стојановић и професор доктор Љубинка Трговчевић
- "ТАЈНЕ ЛЕПЕНСКОГ ВИРА", доктор Миленко Богдановић
- "ПОСЛЕДЊИ ЦИКЛУС ЖИВОТНИХ РАДОСТИ", Боре Чејовића,
- "УПУТСТВА ЗА КОРИШЋЕЊЕ БЕСМИСЛИЦА", Зорана Петровића
- Лела Вујошевић "ЖЕНСКО ЛИЦЕ ИСТОРИЈЕ КРАГУЈЕВЦА", уз учешће Љубинке Трговчевић и Дубравке Стојановић
- Професор доктор Миодраг Стојковић "ЦРНИЧАНИ", гост Небојша Арсенијевић, ректор Крагујевачког универзитета
- ВИДОСАВ СТЕВАНОВИЋ "СТРАДИЈА И КОМЕНТАРИ", са Петром Арбутином
- АНДРЕЈ ПОПОВИЋ "БЕЛЕШКА О ПИСЦУ", гост Раде Шербеџија
- Мирко Демић "АТАКА НА ИТАКУ"
- Коља Мићевић «О КОМЕДИЈИ» ДАНТЕА АЛЕГИЈЕРИЈА
- ПРЕДСТАВЉАЊЕ КЊИГЕ "ГЛАСОВИ ИЗ ГЛУВЕ СОБЕ" Благоја Граховца
- ПРЕДСТАВЉАЊЕ МОНОГРАФИЈЕ "ЗИД УСПОМЕНА" Славка Первана
- ПРОМОЦИЈА РОМАНА "КУЋА СЕЋАЊА И ЗАБОРАВА" Филипа Давида
- ПРЕДСТАВЉАЊЕ "СПЛИНА ПАРИЗА" Видосава Стевановића

Најзначајнији остали програми реализовани од 2015. до 2020. године

- Монодрама "ЗЛАТНА ВИЉУШКА", премијера, по тексту Видосава Стевановића у извођењу глумице Марија Васиљевић
- "ФИГАРОВА ЖЕНИДБА" Годишњи испит студената ФИЛУМ-а, катедра за соло певање
- ПОСЕТА ДРУГОГ РАЗРЕДА ПРВЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ ГИМНАЗИЈЕ, професор Марио Бадјук
- СОЛИСТИЧКИ КОНЦЕРТ ИВЕ ДЕСПОТОВИЋА, са Музичким центром из Крагујевца, сала Крагујевачке гимназије
- ИЗЛОЖБА КАРИКАТУРА ПРЕДРАГА КОРАКСА, гости Дејан Мијач и Душан Величковић
- "ВОЈНИЧКА НАСЕЉА У ВОЈВОДИНИ", документарни филм, Душан Нинков и Саша Каришић

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- ПРВИ ГОДИШЊИ СКУП ПРИЈАТЕЉА КЛУБА ВИДОСАВ
- У ГОСТИМА КОД ПИСЦА, посета основних школа из Цветојевца и Ботуња Клубу Видосав

СКЦ Крагујевац – књижевни и трибински програм, књижевна радионица СКрЦ

Књижевним програмом и издавачком делатношћу, СКЦ остварује сарадњу са познатим именима савремене књижевне сцене, али и отвара простор за представљање књижевних остварења још увек неафирмисаних аутора. Организују се књижевне вечери и говорне трибине са циљем представљања актуелних књижевних дела, књижевних и научних часописа. У оквиру издавачке делатности Установе, поред бројних издања, издваја се најнаграђиванија едиција Првенац, започета 2002. године као прилика за талентоване младе ауторе из читавог региона и шире да објаве своје прве књижевне радове. Аутори и књиге из ове едиције, као и чланови Књижевне радионице СКЦ-а, вишеструко су награђивани током свих ових година. Књиге младих аутора у оквиру ове едиције, и остала књижевна и музичка издања, успешно се представљају стручној и широј јавности и на Београдском сајму књига.

Најважнији пројекат који је реализован у претходних 5 година:

Назив пројекта: Првенац

Ниво реализације - регионални

Циљ пројекта – афирмација млађих књижевних стваралаца, популаризација књижевности у студентским и другим популацијама

Постигнути резултати – 54 објављене књиге, 3 награде Бранко Радичевић, награда Милутиун Бојић, награда Аладин Лукач и награда Матићев шал. Више од 100 књижевних вечери широм Србије и низ аутора који су значајни за нашу књижевну сцену а који су прву књигу објавили у Едицији Првенац, као што су: Маја Солар, Данило Лучић, Владимир Коларић, Слађана Бушић, Ана Марија Грбић и други.

Партнери – град Крагујевац

Године реализације – 2019.

Вредност пројекта – 200.000,00 динара

Учесћа Књижевне радионице СКрЦ:

- фестивал Dev9t у Београду
- Рајићеви песнички сусрети у Алексинцу
- манифестација Ђурђевдански венац коју организује ЦЗНТК Абрашевић
- фестивал Буцини дани у Александровцу
- уметничка колонија Липовац
- манифестација Рајевском у част и Песници рањеном граду

Удружење „Где су књиге нема бриге“

Делатност удружења спроводи се ради остварења предвиђених циљева, а то су:

- рад са децом предшколског и школског узраста ради подизања свести о неопходности читања
- јачање љубави према књизи
- развијање и јачање способности за самостално писање поезије и прозе
- развијање свести о неговању традиције и породичних вредности
- организовање приредби, фестивала и других манифестација
- награђивање деце предшколског и школског узраста за остварене резултате у спровођењу циљева удружења

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

- сарадња са истим или сличним удружењима у земљи и иностранству

Удружење је остварило низ запажених акција као што су књижевне радионице са ученицима крагујевачких основних школа, као и са основцима из Баточине, Рековца, Аранђеловца, Тополе, Београда, Ниша и Чачка. Организовно је „Четвртково Вуково читалиште“ Вукове задужбине из Београда, што је било прво гостовање културне институције ван Београда. Изведена позоришна представа за децу „Борба за пролеће“, реализована радио емисија „Велики одмор“ и низ других активности као што су промоције књига и учешћа у хуманитарним акцијама.

Најважнији пројекат удружења је организација фестивала дечијег песничког стваралаштва „Желим да будем дете“. Први фестивал одржан је 2019. године и био је локалног карактера и подржан од стране СГ Крагујевца, кроз пројекат суфинансирања пројекта у области културе. Укупна вредност пројекта износила је 172.000 динара. Други фестивал, који је одржан 2020. године у условима пандемије корона вируса, попримио је међународни карактер, јер је пристигло око 150 радова из 14 градова и 3 државе (Србије, Северне Македоније и Црне Горе). Укупна вредност пројекта износила је приближно 90.000 динара. Партнери у организацији фестивала, између осталих су и НБ „Вук Караџић“ и ЦЗНТК „Абрашевић“

2.7. Издаваштво

Назив организације/установе	Облик регистрације, организовања	Опис делатности	Година оснивања
Народна библиотека „Вук Караџић“	Делатност библиотека и архива	Делатност библиотека и архива	1866. година
Установа културе "Кораци".		Рад уметничких установа	2017. године
СКЦ Крагујевац	Установа културе ученичког и студентског стандарда, Министарства просвете, науке и технолошког развоја	Културно уметнички и образовни програми	1984

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Народна библиотека „Вук Караџић“

И поред тога што је издаваштво секундарна делатност, Народна библиотека „Вук Караџић“ је до сада објавила више од 100 публикација. Издавачку делатност започела је 1972. године, са паузом и повременим издањима у периоду 1990.–2001., да би делатност обновила 2002. године. Издавач је два часописа: „Кораци“: часопис за књижевност, уметност и културу, један од најстаријих у Србији (први број је изашао 1966, а Библиотека га издаје од 2002. године) и „Крагујевачко читалиште: лист НБКГ“ (1995.).

Осим главног уредник часописа „Кораци“ запослени у редакцији су на пословима: прикупљања и одабира прилога, графичко уређивање, уређивање и web администрација сајта <https://koraci.net> и његов), секретара редакције, дистрибуције, лекторисања и коректорисања, послови на слогу и прелому.

У периоду 2015–2020. године објавила је следеће публикације:

- 2015. година: „Два века индустрије Крагујевца“, „Симбол знамен“: е-књига / Михајло Живојиновић, „Станислав Краков: авангарда, маргина, наслеђе“ / приредио Мирко Демић, „Невреме на распућу“ / Живота Марковић, „Самоћа песничког чина“ / Милош Јевтић
- 2016. година: „Легати и библиотеке целине: зборник радова са БИБЛИОНЕТ-а“, „Пссст! 1, Долазак Вилењака“ / Бошко Протић, „Искупљење“ / Братислав Милановић, „Златни беочуг“ / Добрила Влајковић, „Недостајући себи“ / Зоран Петровић, „Мач у песку“ / Александар Сретеновић, „Сањиви свет од месечине“ / Мила Медиговић Стефановић, „Крагујевачки корзо“ / Слободан Лазић, „Данас сам била у нашој кући“ / Татјана Јанковић, „Црква Св. пророка Илије“ / Живојин Дрешевић, „Употреба историје“ / Милош Јевтић, „Мало грађе за историју Груже“ / Ђурђе Ђоровић
- 2017. година: „Стоглав“ / Генедије, цариградски патријарх, „Прилози за библиографију Видосава Стевановића“, „Песме које се цртају“ / Зорица Лојпур Богдановски, „Крагујевачке лепотице“: е-књига / С. Лазић, „Прво лице једине“ / Миодраг Стојиљковић, „Библиографија часописа 'Кораци' 1“ / Јелена Станковић, „Мозгањања“ / Марко Миљковић
- 2018. година: „Небом између бедема“ / Бошко Протић, „Присвајање Венеције“ / Татјана Јанковић, „Моја улица и дневник“: е-књига / Слободан Лазић, „Егзегезе“ / Владимир Перић, „Братислав Милановић“, „Књажеско-србска књигопечатња“ / Гордана Вучковић, Татјана Јанковић, „Библиографија часописа 'Кораци' 2“ / Јелена Станковић, „Болница Стобарт“ / уредник Татјана Јанковић, „Болница Стобарт“: каталог / Татјана Јанковић, „Светковина љубвеносног духа“ / Боле Милорадовић
- 2019. година: „Људи који су мењали Србију: Јован Ђ. Мирковић“ / Гордана Вучковић, „Богдан Мишчевић“: каталог / уредник Мирко Демић, „Људи који су мењали Србију: Јован Ђ. Мирковић“: каталог изложбе / Гордана Вучковић, Јасмина Марковић, Немања Бркић
- 2020. година: „На двору Карађорђевића“ / Зарија Д. Вукићевић, „Постхумна изложба“ / Братислав Милановић, „Приповетке 1“ / Зарија Д. Вукићевић, „Можда ће се једном видети колико сам волео своју земљу и свој народ: Зарија Д. Вукићевић професор, библиотекар, књижевник, преводилац и дипломата“: каталог / Гордана Вучковић, Јасмина Марковић, Мирко Демић, „Камен. Idea et natura“ / Љиљана Стаменковић

ИЗДАЊА УСТАНОВЕ КУЛТУРЕ „КОРАЦИ“

Установа културе „Кораци“ издавач је једне серијске и већег броја монографских публикација. Напомињемо да се у тексту могу наћи подаци искључиво о издањима Установе културе „Кораци“ (без издања бившег ДОО „Кораци“).

СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Установа културе „Кораци“ издавач је часописа „Дечје искре“ од 2017. године. Ради се о обновљеном издању чувеног часописа за дечије уметничко стваралаштво, чије је издавање било прекинуто 2002. године.

МОНОГРАФСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

Установа од 2019. године расписује јавни конкурс за финансирање пројеката у области издаваштва.

Табеларни приказ списка издања у 2019. и 2020. години.

Бр.	Назив	Аутор	Опис	Год.
1.	Пацов	Владимир Јагличић	роман	2019.
2.	Повратак	Братислав Милановић	роман	
3.	Зидине	Весна Максимовић	збирка песама	
4.	Песме и поеме	Никола Живановић	збирка песама	
5.	Календар апокалипсе	Никола Теофиловић	збирка песама	
6.	Када камен полети	Дамир Недић	збирка песама	
7.	Духови земље	Илија Степановић	збирка песама	
8.	Брк у брк	Раденко Бјелановић	збирка песама	
9.	Чудом се чуди извор чист	Радован Саковић	збирка прича	
10.	Драме	Владимир Ђорђевић	драме	
11.	Кад Атлас слегне раменима	Владимир Стефановић	збирка афоризама	
12.	Грађење Крагујевца у периоду 1965 – 1990.	Верољуб Трифуновић	монографија	
13.	Сећање једног авијатичара	Вељко Лековић	дневничка проза	
14.	Фигуре у тексту – Градови у фокусу (Антологија новијег песночког стваралаштва)	група аутора	збирка	
15.	Време заблуда	Видосав Марковић	дневничка проза	
16.	Невеште оловке	Раде Кецојевић	збирка песама за децу	
17.	Крадљивци снега	Селимирка Ковачевић	збирка песама за децу	
18.	Ђурђевданско састајање	Раденко Бјелановић	зборник радова	
19.	Гадан деда растем	Милан Косовац	збирка прича	
20.	Музичка историја Крагујевца	Мила Стефановић	монографија	
21.	Црна (издање са СКЦ)	Ана Радуловић	збирка песама	
22.	Изгледате ми срећни (издање са СКЦ)	Марко Јуришевић	збирка песама	
23.	Песник, апаш и профет (издање са СКЦ)	Марија Пејин	драма	
24.	Приче из дома Црног Ђорђа	Слободан Ћировић	роман	2020.
25.	Новинар у сукњи	Ивана Ретас	роман	
26.	Наше домаће ствари	Мирко Демић	драме	
27.	Поетички тетраптих	Александар Лаковић	књижевна критика	
28.	Рециклиран живот	Зоран Петровић	збирка песама	
29.	Велике приче малих створења	Никола Петковић	збирка прича за децу	
30.	Жена у црвеном	Емил Живадиновић	роман	
31.	Оставите нешто апокалипси	Жељко Јовановић	збирка афоризама	
32.	Естетика воде	Зоран Драгољевић Жорж	фотомонографија	
33.	Грађење Крагујевца у периоду 1990 – 2005.	Верољуб Трифуновић	монографија	
34.	Херменеутичка огледала	Ивана Танасијевић	есеји	

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

35.	Азбука и урнебес	Марко Миљковић	збирка прича
36.	Место у школи	Јасминка Илић	збирка песама за децу
37.	YUGОвање	Данијела Вулићевић	збирка прича
38.	Свету око ногу	Рајица Марковић	збирка песама
39.	Керови	Горан Гребовић	роман
40.	Европеја	Милош Симић	драма
41.	1999.	Зоран Петровић Небојша Радосављевић	фотомонографија
42.	Монографија Владана Суботића (у штампи)	Владан Суботић	монографија
43.	Ненаручене приче II (у штампи)	Милета Мића Милорадовић	збирка прича

Студенски културни центар Крагујевац

Град је последњих 5 година подржао пројекат Музичка издања - Први ЦД, који се успешно реализује од 2012. године. Учешће Града последњих година износи процентуално 45% а остатак средстава су предвиђена из буџета Установе СКЦ. Укупан износ финансијских средстава Града Крагујевца у последњих 5 година износи 658.000,00.

Град Крагујевац је у претходним годинама подржавао и Едицију Првенац за коју је у последњих 5 година подржао пројекат у износу од 330.000,00.

СКЦ Крагујевац – издаваштво у областима:

- визуелних уметности - каталози и монографије
- књижевности - Едиција Првенац, Едиција Ново стабло;
- музике – Први ЦД и остало

2.8. Делатност заштите и промоције непокретног културног наслеђа

Рад на истраживању, заштити и промоцији непокретних културних добара има за циљ очување културног наслеђа и рад на подизању свести о његовом значају за културу града. Активности се спроводе кроз истраживачке пројекте, пројекте реконструкције и санације али и изложбе и публикације кроз које заинтересовани учесници могу да се упознају са вредностима непокретних културних добара.

У граду Крагујевцу рад на очувању и заштити културних добара врши Завод за заштиту споменика културе Крагујевац који своју делатност поред града Крагујевца врши на територији града Јагодине и још 11 општина Шумадије и Поморавља.

Током протеклих година Завод је као један од координатора манифестације Ноћ истраживача (Researchers' Night), кроз пројекте *Horizon 2020*. Манифестација се одржава под покровитељством Европске комисије у преко 300 градова широм Европе.

Поред пројекта *Horizon 2020* Завод је учествовао и у пројектима:

У оквиру сарадње са Универзитетом у Питсбургу реализују се истраживања археолошких локалитета уз коришћење најновијих технологија, која за циљ, поред научних резултата имају и квалитетнији рад на заштити и промоцији археолошког наслеђа. Кроз овај пројекат учешће на истраживањима су узели и професори из Велике Британије као и студенти из Европе и Америке.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Реализовани су бројни пројекти у сарадњи са министарствима Републике Србије, као и са приватним сектором који је дао значајан допринос у истраживањима и конзервацији објеката културног наслеђа

У периоду од 2011. до 2020. годину, Завод је на простору Крагујевца реализовао бројен активности представљене у следећој табели:

Назив активности	Број активности	Број посетилаца/учесника на пројекту
Међународни пројекти <i>HORIZON 2020</i> – од 2016 до 2020. године- финансиран од стране Европске комисије <i>CULTEMA</i> 2014. године- финансиран од стране Савета Европе Унапређење капацитета региона Шумадије и Поморавља за примену Европске конвенције о пределу – Министарство пољопривреде и заштите животне средине, 2015. година Истраживање археолошких локалитета у Шумадији - Универзитет у Питсбургу	8	преко 30.000,00 посетиоца и учесника
Пројекти реконструкције и конзервације културних добара	9	
Археолошка истраживања	16	350
Изложбе	10	
Конференције	1	120
Публикације	10	
Гостовања у иностранству	3	
Организовање летње праксе за студенте из Европске уније	1	10

2.9. Филмски и мултимедијални програм

Назив организације/установе	Облик регистрације, организовања	Опис делатности	Година оснивања
Дом омладине „Крагујевац“	Установа културе	Извођачка уметност	1997. године
СКЦ Крагујевац	Установа културе ученичког и студентског стандарда, Министарства просвете, науке и технолошког развоја	Културно уметнички и образовни програми	1984.

Дом омладине

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

У својим програмима на годишњем нивоу издваја и филмски програм, фестивалски и појединачни, са филмским пројекцијама (аутора из земље, региона и света) уз слободан улаз за посетиоце и одобрена права за приказивање);

Преглед филмског и мултимедијалног програма у периоду од 2016. до 2020. године

Филмски и мултимедијални програм у 2016. години	
Број програма:	17 - 15 (појединачни), 2 (фестивалска)
Број филмских пројекција	43 (аутора из земље, региона и света)

Избор најбољих програма:

Сцена „Славица Слаја Урошевић“, пројекција филма “ЧВОРОВИ“ Документарни филм о духу једне сцене, камера, монтажа и режија: Милена Арсић, Тамара Тодоровић, Ђорђе Нешовић, продуцент: Ђорђе Ђоковић, продукција: Драмски студио Дома омладине, трајање: 40 мин, 20 посетилаца.

Сцена “Славица Слаја Урошевић”, пројекција филма Филипа Мисите “Врућина”, сценарио и режија: Филип Мисита, камера: Марко Дашић, Никола Цветковић, Михаило Милосављевић, монтажа: Филип Мисита, Стефан Васић, продукција Драмски студио Дома омладине, трајање: 25 мин, 20 посетилаца.

Галерија Дома, филмови, трибине, изложбе КРАФ 10. Крагујевачки фестивал антиратног и ангажованог филма (организатори: НВО “Millennium” у сарадњи са Драмским студијом Дома омладине), 400 посетилаца.

- IT'S NOT JUST YOU, MURRAY (16 мин.), режија: Мартин Скорцезе
- ПУТ ЗА КУЈУМБУ (играни, 22 мин.) ФДУ Београд, режија: Мирослав Савић
- ЛУМПЕН (играни, 8 мин.) ФДУ Цетиње, режија: Никола Вучинић
- ЧОВЈЕК ЧЕЛИЧНЕ ВОЉЕ (документарни, 16 мин), Академија сценских умјетности Сарајево, режија: Амар Спахић
- МАЛЕ РИБЕ (22 мин.) АГРФТ, Љубљана, режија: Маја Крижник
- ЕВА (документарни), режија: Дане Илић, Крагујевац
- СРЕЋКО (играни, 25 мин.) АСУ Сарајево, режија: Матеа Марушић
- НЕБИТНО, НИЈЕ ВАЖНО (играни 20 мин.) ФДУ Београд, режија: Стефан Величковић
- ЈОГИ И КУТИЈА (играни 18 мин.) АГРФТ, Љубљана, режија: Арон Хорватх
- ПРИЗНАЊЕ (играни, 8 мин.) ФДУ Београд, режија: Невена Бакић
- WHAT'S A NICE GIRL LIKE YOU DOING IN A PLACE LIKE THIS (9 мин.), режија: Мартин Скорцезе
- ДА МУ ЈЕБЕМ МАТЕР (8 мин.) ФДУ Цетиње, режија: Иван Чојбашић
- СВЕТСКИ РЕКОРДЕРИ (28 мин.) ФДУ Београд, режија: Никола Здравковић
- КЕМИХ (11 мин.) АСУ Сарајево, режија: Ален Шимић
- ИМПРЕСИЈЕ / ОДТИСИ (15 мин.) АГРФТ, Љубљана, режија: Антон Мартин Емершћин
- ITALIANAMERICAN (15 мин.), режија: Мартин Скорцезе
- ВРТЛОГ (25 мин.) Академија уметности Београд, режија: Емилија Гашић
- АУТОРЕФЛЕКСИЈА (6 мин.) АСУ Сарајево, режија: Ален Алиловић
- ЦРВИ (10 мин.) Академија уметности Нови Сад, режија: Немања Лековић
- ЈЕДНА НОЋ (18 мин.) ФДУ Београд, режија: Страхиња Савић
- STUDANTS (50 мин.) ФДУ, Скопље, режија: Тамара Котевска

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Галерија Дома, краткотражни филмови у оквиру I Шумадијског интернационалног филмског фестивала (организатори: Филмски центар Србије у сарадњи са Домом омладине).

- ГРАД (13 мин.), режија Маша Шаровић
- ПОГЛЕДИ ЗАТВОРЕНИХ ОЧИЈУ (документарни 16 мин.), режија Дора Филиповић
- ПАРАЛИЗА (21 мин.), режија Душан Зорић
- ALL STILL ORBIT, режија: Дане Комљен и Џејмс Латимер
- СОБА СМРТИ (16 мин.), режија: Немања Ћеранић
- СВЕТСКИ РЕКОРДЕРИ (28 мин), режија: Никола Здравковић
- ТРАНЗИЦИЈА (21 мин), режија: Милица Томовић.

Филмски и мултимедијални програм у 2017. години	
Број програма:	14 - 12 (појединачни), 2 (фестивалска)
Број филмских пројекција	32 (аутора из земље, региона и света)

Избор најбољих програма:

Галерија Дома, II Интернационални фестивал независног филма „КГ ФИЛМ ФЕСТИВАЛ“

- НАПАД ПАНИКЕ (САД), режија: Еилин Омара
- CHARLATAN MAGNIFIQUE (Словенија), режија: Маја Павлин
- СКРИВЕНО СВЕТО (Аустралија), режија: Арон Камп
- ИЗВОЂЕЊЕ (Иран), режија: Танин Тораби
- МОЈ БРАТ (Русија), режија: Нина Волова и Кирил Хахатуров
- ДО КРАЈА СВЕТА (Јапан), режија: Кеиши Суенага
- ИЗБОЧИНА НА ПУТУ (Аустралија), режија: Мичел Лаверти
- - БЛОКБАСТЕР-ЖИВОТ У ФИЛМУ (Аустралија), режија: Владо Приборски

Галерија Дома, филмови, трибине, изложбе КРАФ 11. Крагујевачки фестивал антиратног и ангажованог филма (организатори: НВО „Millennium“ у сарадњи са Драмским студијом Дома омладине), 500 посетилаца.

- ЧИСТОЋА (38 мин.), Академија сценских уметности Сарајево, режија: Невен Самарџић
- CARPE DIEM (6 мин.) Академија уметности Нови Сад, режија: Милана Никић
- КИКА (18 мин.) Академија драмских уметности Загреб, режија: Мирна Зграбљић
- УПОЗНАЈТЕ ТОМА ЛАХА (документарни, 27 мин), “Форум артистик” Ниш, режија: Дејан Дабић
- UTOPIA (20 мин.) ФДУ Београд, режија: Матија Гушчевић
- MUTATIO (12 мин.) Академија уметности Нови Сад, режија: Немања Лековић
- 13+ (20 мин.) Академија драмских уметности Загреб, режија: Никица Здунић
- КОНГРЕС ЗАБОРАВА (документарни, 103 мин.) НВО “Millennium” Крагујевац, режија: Владимир Пауновић
- СОБА СМРТИ (15 мин.) ФДУ Београд, режија: Немања Ћеранић
- AFTERPARTY (30 мин.) Академија драмских уметности Загреб, режија: Виктор Захтила
- THE CHILDREN WILL COME (19 мин.) “Круг филм” Скопље, режија: Ана Јакимска
- 48 (19 мин.) Dream Factory Production Скопље, режија: Владимир Митревски

Филмски и мултимедијални програм у 2018. години	
Број програма:	5 - (4 фестивалска и 1 редовни-„Кинотека уторком“)
Број филмских пројекција	77 (аутора из земље, региона и света)

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Избор најбољих програма:

Галерија Дома, Филмски караван израелског филма у оквиру „Дана Израела у Крагујевцу“, 150 посетилаца:

- Magic Men, режија, Гај Натив и Ерез Тадмор,
- Mr. Gaga, режија, Томер Хејман,
- Footnote, режија, Џосеф Цедар,
- Без мотивације, режија, Талија Лавие,
- The Band's Visit, режија, Еран Колирин,
- Ben Gurion, Epilogue, режија, Јарив Мозер.

Галерија Дома, III Интернационални фестивал независног филма „КГ ФИЛМ ФЕСТИВАЛ“, 200 посетилаца:

- ГРЧКИ МАНИР, кратки филм, Грчка,
- ТАЧКА НИШАНА, кратки филм, Јапан,
- БРАЋА, кратки филм, Србија,
- ПУТ ИЗЛАЗА, дугометражни филм, САД,
- МОСТ, документарни филм, Русија,
- ЈЕДАН, ДВА ПОГОДИ КО ЈЕ КО, дугометражни филм, Италија.

Галерија Дома, III Шумадијски интернационални филмски фестивал, на коме је у Дому омладине приказано 8 домаћих краткометражних филмова, 200 посетилаца:

- ЛИЈАНА, режија Иван Ђуровић,
- РОЗЕ, режија Тамара Тодоровић,
- МОГУ САМ, режија Никола Полић,
- КРАТКИ ЖИВОТИ, режија Јован Димовски,
- КРИЛА И СТВАРИ, режија Јелена Гавриловић и Стефан Ђорђевић,
- ЖИВОТ ТРАЈЕ ТРИ ДАНА, режија Катарина Кољевић,
- ПОЗИВ, режија Милош Љубомировић,
- ЦИМ, МИНА И ЦЕЈ ЦЕЈ, режија Срђан Марковић.

Галерија Дома, филмови, трибине, изложбе КРАФ 12. Крагујевачки фестивал антиратног и ангажованог филма (организатори: НВО „Millennium“ у сарадњи са Драмским студијом Дома омладине), 500 посетилаца:

- „Исти“, режија: Дејан Петровић (Србија),
- „Рингишпил“, режија: Лука Попадић (Србија – Швајцарска),
- „Долина Владара“ режија: Ефим Грабоу (Србија – Израел),
- „Украјина света“, режија: Стефан Красић (Србија),
- „Енсел (Унук)“ режија: Александар Рељић (Србија),
- „Гонзо: живот и рад Др. Хантера С. Томпсона“, режија: Алекс Гибни (САД),
- „Панов лавиринт“, режија: Гиљерма дел Тора (Шпанија/Мексико),
- „Кад Мики каже да се боји – Тко су јунаци Џонијевих песама“, режија: Инес Плетикос (Хрватска),
- „The Doors: When You're Strange“, режија: Том Дисило, (Енглеска),
- „Панкот не е мртов“, режија: Владимир Блажевски (Македонија),
- „AFTERPARTY“, режија: Виктор Захтила (Хрватска),
- „THE CHILDREN WILL COME“, режија: Ана Јакимска (Македонија),
- „48“, режија: Владимир Митревски (Македонија).

У оквиру редовног програма „Кинотека уторком“, током 2018. године, приказано је преко 50 филмских класика домаће и стране кинематографије, са укупно 500 посетилаца.

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Број програма:	5 - (4 фестивалска и 1 редовни-„Кинотека уторком“)
Број филмских пројекција	69 (аутора из земље, региона и света)

Избор најбољих програма:

Галерија Дома, Филмски караван израелског филма у оквиру „Дана Израела у Крагујевцу“, 100 посетилаца:

- Без мотивације
- Saving Neta
- The wonderful kingdom of Papa Alaeu
- Amos Oz,

Галерија Дома, IV Интернационални фестивал независног филма „КГ ФИЛМ ФЕСТИВАЛ“, 300 посетилаца:

Галерија Дома, IV Шумадијски интернационални филмски фестивал, на коме је у Дому омладине приказано 8 домаћих краткометражних филмова, 100 посетилаца:

Галерија Дома, филмови, трибине, изложбе КРАФ 12. Крагујевачки фестивал антиратног и ангажованог филма (организатори: НВО „Millennium“ у сарадњи са Драмским студијом Дома омладине), 150 посетилаца:

У оквиру редовног програма „Кинотека уторком“, током 2018. године, приказано је преко 50 филмских класика домаће и стране кинематографије, са укупно 500 посетилаца.

Филмски и мултимедијални програм у 2020. години	
Број посетилаца:	100
Број филмских пројекција	15

Дом омладине је у 2020. години свој програм прилагодио епидемиолошкој ситуацији, па је знатно смањен број реализованих програма у односу на планове.

СКЦ – Филмски програм

Кроз посебне ауторске погледе филмских аутора играних и документарних филмова и крагујевачка публика је у прилици да погледа нека од најзанимљивијих филмских остварења.

Публика има прилику да погледа аутентична филмска остварења награђивана на најпрестижнијим међународним филмским фестивалима кроз месечне пројекције и партнеску сарадњу са дистрибутерском Five Stars. Дугогодишња успешна сарадња са Француским институтом даје прилику да крагујевачка публика ужива у сјајним циклусима француских филмова у оквиру пројекта Француски филмски караван, којим се приближава француска култура и уметност.

Љубитеље европске кинематографије сваке године очекује и ново издање Фестивала Европског филма које СКЦ реализује са партнерима ЕУ инфо мрежа и Делегацијом Европском уније у Србији.

Ангажована кинематографија, која није део уобичајеног биоскопског репертоара, која отвора простор за промоцију, промишљање и разумевање актуелних друштвених појава и проблема у свету, земљи и региону представљена је кроз ревију филмова на 14. Турнеји Слободне зоне. Студентски културни центар Крагујевац, у сарадњи са Међународним фестивалом документарног филма Белдокс, представља публици нека од најзначајнијих остварења са 13. Фестивала Белдокс на којем су представљени документарни филмови из целог света, награђених на престижним светским филмским фестивалима.

Традиционало, љубитељи анимиране и кратке форме могу да уживају у награђеним филмовима са Европског фестивала анимираног филма Балканима, програму који се реализује у сарадњи са Домом културе Студентски град у Београду.

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Укупан број пројекција од 2016 до 2020. 177 са укупно 6.195 посетилаца, у просеку 35 посетилаца по пројекцији

Филмски програм од 2016. до 2020. године	
Број пројекција:	177
Број посетилаца	6195

2.10. Удружења за потребе културне инклузије ОСИ и националних мањина

Као подједнако важни актери у делатности културе издвајају се удружења која спроводе инклузивне програме културе за и са особама са инвалидитетом. Међу њима, посебно су активна:

1. Удружење глувих и наглувих Шумадијског округа Крагујевац

Удружење глувих и наглувих Шумадијског округа Крагујевац је основано 1948. године као социјално хуманитарна организација са циљем унапређења положаја глувих и наглувих у областима школовања, запошљавања, социјалне заштите, афирмације спортских, културно уметничких и других активности глувих и наглувих. Удружење је са Савезом глувих Србије основало ЗР Шумадија ДЕС и Школу глувих. Глуви и наглуви људи су допринели изградњи фабрике аутомобила Заводи Црвена застава и аутопутева у тадашњој Југославији учествујући у Омладинским радним бригадама.

Културно уметничко друштво глувих Јаков Петровић Бједов је основано 1955. године, и постоји као секција читав низ година. Друштво глувих има следеће области: фолклор, пантомиму, рецитала, денс игаре, аматерску фотографију. КУД Јаков Петровић Бједов је у

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

време након оснивања имало пуно приредба заједно са чујућима, као што је био велики фестивал КУД поводом ослобођења Крагујевца 1954. године на коме је учествовало са чујућима, као и на Омладинском фестивалу 1958. године (на коме су освојили 1 место и диплому). Јаков Петровић Бједов 30 година уназад осваја првопласирана места на фестивалима глувих Србије, са Играма из Шумадије, кореографа Миодрага Ивановића Белог из Абрашевића, до 2017. године, а од тада са кореографом Војиславом Петровићем Мицком из Абрашевића. КУД глувих је учествовало и на Балканском фестивалу у Истанбулу, у Скопљу, као и на Опленачкој берби у Тополи, и на дечијем концерту Абрашевића 2019. године и такође и имало наступе у Рачи и Лапову.

Удружење је као једно од најактивнијих, највидљивих и најтранспарентнијих удружења прво почело са преводом бајки на знаковном језику, као и са преводом представа у позоришту за децу, преводом изложби, покренуло превод Великог школског часа, мале школе, итд. Удружење глувих је пионир у реализацији иновативних пројеката едукативног карактера као што су: мале школе знаковног језика, јавни где су обучавани ђаци основних школа за основе комуникације са глумим и наглумим, како би се отклонили проблеми у комуникацији, те је послужило као позитиван пример другим удружењима широм Србије који су организовали мале школе зј. Такође је организовало међу првима перформансе знаковног језика, на коме су превођене песме популарних певача на концертима и слично, како би се скренула пажња на знаковни језик, као и преводом књижевних вечери.

Удружење је на свим посредним и непосредним посетама, састанцима непрестано указивало на непоходност равноправног приступа културним догађајима глувих. Удружење је 8 пута било домаћин организатор Фестивала и смотри КУД глувих Југославије и Србије у театру Јоаким Вујић.

Удружење је лидер у едукацији јавних служби, полиције, здравствених радника, културних и других институција у Шумадијском округу путем којих на прави начин едукује запослене о правилном начину комуникације са глумим и наглумим. Удружење је међу првима, једино у Србији омогућило својим члановима да равноправно учествују у културним и другим активностима: чланови удружења редовно посећују музеје, галерије, културне догађаје, који се преводе са и на знаковни језик, едукативне излете, учествују на изложбама на којима освајају награде.

Удружење има дугогодишњу сарадњу са Позориштем за децу, Народним музејом, као и музејом Крагујевачки октобар, и такође је отворено за сарадњу са свим појединцима и установама. Удружење сарађује са удружењем тумача знаковног језика Једро.

Најважнији пројекти Удружења глувих и наглувих Шумадијског округа Крагујевац у претходних пет година, који имају за циљ културну инклузију:

Основни пројекти важни за рад удружења и подршку у самосталном живот глумим и наглумим:

Назив пројекта: Програм рада удружења глувих и наглувих Шумадијског округа Крагујевац, 2016“

Донатор: Град Крагујевац

Вредност пројекта: 1.126.000,00 динара

Назив пројекта: Програм рада удружења глувих и наглувих Шумадијског округа Крагујевац, 2017“

Донатор: Град Крагујевац

Вредност пројекта: 1.200.000,00 динара

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Назив пројекта: „Израда Монографије и филма поводом 70 годишњице Удружења глувих и наглувих Шумадијског округа, подела помагала за глуве-сигнализирајућих будилника и мала школа знаковног језика“ 2018. година

Донатор: Град Крагујевац

Вредност пројекта: 300.000,00 динара

Назив пројекта: „Програм рада удружења глувих и наглувих Шумадијског округа Крагујевац за 2018. годину и обележавање јубилеја 70 годишњице постојања и рада удружења“

Донатор: град Крагујевац

Вредност пројекта: 1.300.000,00 динара

Пројекти: „Програм рада удружења глувих и наглувих Шумадијског округа Крагујевац, за 2019., 2020. и 2021. годину“

Донатор: Град Крагујевац

Укупна вредност: 4.350.000,00 динара

Циљеви наведених пројеката су: подршка у самосталном животу, отклањање баријера у комуникацији, скретање пажње на проблеме глувих и наглувих, подела помагала, афирмација глувих и наглувих у области спорта, културно уметничког стваралаштва, равноправан приступ туризму, информацијама и комуникацијама, смањење социјалне искључености, равноправан приступ култури, поштовање људских права, едукације јавних служби за приступачност глумим и наглумим, подстицај запошљавања, здравствена заштита.

Остали важни пројекти за културну инклузију:

Назив пројекта „Моја Србија на знаковном језику-2“ 2019. година

Донатор: Град Крагујевац

Резултати пројекта: подигнута свест шире јавности о неприлагођености културних, верских и туристичких садржаја и истакнута способност и таленат глувих за промоцију културе, туризма, израдом филма и каталога насталих током реализације пројекта, који су израдили глуви људи.

Буџет :200.000,00 динара

Назив пројекта: „Моја Србија на знаковном језику“ 2018. године (пројекат је награђен 1 местом у категорији борбе против дискриминације на сајму ЈЕДНАКИ од стране Националне организације особа са инвалидитетом и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања).

Резултати: у више места широм Србије подигнута свест шире јавности о неприлагођености културних, верских и туристичких садржаја и истакнута способност и таленат глувих за промоцију културе, туризма, израдом филма и каталога насталих током реализације пројекта, који су израдили глуви људи.

Донатор МРСП Буџет: 457.945.00 дин

Назив пројекта: „Сервис подршке глумим и наглумим родитељима и укључивање у живот заједнице“ 2017. године

Циљеви и резултати: Едукација јавних служби за стварање система подршке глумим и наглумим родитељима и равноправан приступ информацијама

Донатор: МРСП

Буџет: 329.483,50 динара

Назив пројекта: „Афирмација и унапређење положаја глувих и наглувих у Лапову“ 2018. и 2019. године

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Циљ: Скренути пажњу на проблеме глувих и наглувих у мањим местима, сензибилисали локалну заједницу да укључи у заједничке активности и глуве и наглуве. 2018. године подељена помагала - сигнализирајуће будилнике. За пројекат је Удружење награђено плакетом поводом дана Лапова за 2019. годину.

Донатор: Општина Лапово

Укупна вредност: 100.000,00 динара

Назив пројекта „Унапређење положаја глувих и наглувих у Рачи 2019. године“

Циљ: Скренути пажњу на проблеме глувих и наглувих у мањим местима, сензибилисали локалну заједницу да укључи у заједничке активности и глуве и наглуве, што је и општина Рача и прихватила, тако да су након окончања пројекта надлежни из општине Рача наставили реализацију неопходних активности у циљу пружања услуга глувим и наглувим и повећања

Донатор: Општина Рача

Буџет: 100.000,00 динара

Удружење је израдило више документарних филмова: “Бајке на знаковном језику”, “Моја Србија на знаковном језику”, “Наших 60, 65 и 70 година”, “Речник знаковног језика”.

Проблеми у раду су: недовољна финансијска средства за реализацију културних садржаја и афирмацију културе глувих у разним областима, што се може отклонити подршком у виду пројеката којима аплицира удружење, као и равноправним учешћем глувих у културним догађајима.

2. Окружна организација Савеза слепих Србије Крагујевац

Ова социјално-хуманитарна организација која постоји од 1954. године и делује на територији седам општина Шумадијског округа (Баточина, Рача, Топола, Лапово, Кнић, Аранђеловац и Крагујевац). Број регистрованих чланова је преко 400, од деце предшколског узраста па до чланова најстарије доби. Активности организације усмерене су на подстицање самосталнијег и активнијег живота слепих и слабовидних лица у заједници, као и превазилажење свакодневних потешкоћа које са собом носи делимични или потпуни губитак вида. Организација настоји да негује успешну сарадњу са свим локалним организацијама и установама, а од изузетне важности је сарадња са Библиотеком за слепе и слабовиде У Београду.

Реализацијом бројних пројеката, значајно се утицало на побољшање квалитета живота слепих и слабовидних лица. Неки од најзначајнијих пројеката са елементом културне инклузије су:

Назив пројекта: „Једнаке могућности за нас“

Донатор: град Крагујевац

Активности: обука слепих и слабовидних лица за самостално коришћење Брајевог писма, кроз обуке за писање, читање и штампање садржаја на поменутом писму.

Циљ пројекта: допринос побољшању квалитета живота слепих лица који је за резултат дао одређен степен њихове самосталности.

Назив пројекта: „Једнаке могућности за нас“

Вредност пројекта: 212.193.21 динара

Активности реализоване пројектом су: 1) Едукативне радионице—обука слепих лица за коришћење Брајевог писма једном недељно у трајању од 4 сата у трајању од три месеца

Конкретне активности су неопходне да би слепо лице самостално користило Брајеву машину те тако било у стању да писаним путем изражава своје мисли, емоције, жеље, развија списатељски дар и користећи машту креира литерарне садржаје, а све у циљу квалитетнијег живота уопште, као и очувања својих менталних и интелектуалних

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

потенцијала; 2) Едукативне радионице-обука слепих и слабовидних лица за штампање брајевог текста на Брајевом штампачу; 3) У оквиру садржајног плана активности организован је и један књижевни сусрет чланова Удружења, где се промовисало читање поезије на Брајевом писму од стране корисника чиме се значајно допринело на социјалној укључености и елиминацији предрасуда.

Назив пројекта: „Исте речи, слова различита“

Донатор: град Крагујевац

Вредност пројекта: 150 000.00 динара

Циљ пројекта је побољшање квалитета живота слепих лица едукативним и адаптивним активностима предвиђеним пројектом.

Активности пројекта: савладавање вештине писања на Брајевој машини према сопственим жељама и потребама јер омогућава креативно креирање писаних садржаја, развијање списатељског дара, прављење сопствених белешки, подсетника, личног дневника и сл.

Назив пројекта: „Додирнимо Шумарице“

Донатор: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Циљ пројекта: омогућити свим слепим и слабовидим суграђанима као и будућим генерацијама које припадају слепој и слабовидној популацији доступност Спомен парку Шумарице који је објекат од изузетног значаја у Републици Србији. Табла Спомен парка постављена испред Музеја у Шумарицама на којој су Бајевим писмом крисписани сви рељефни споменици који су на мапи и који такође могу прочитати и видети лица на нашем и на енглеском језику.

Вредност пројекта 845.497,62 динара.

Организација ће кроз реализацију бројних програмских активности за 2021. годину подржаних од стране града Крагујевца настојати да унапреди лични и друштвени положај слепих и слабовидних лица, њихових вештина и праткичних знања, радити на отклањању баријера у различитим сферама као и побољшати приступачност у различитим областима. С обзиром на важност културног развоја слепих лица организација је у 2021. години код Министарства културе аплицирала пројектом „Књижевни кутак слепих“ којим ће се допринети доступности културних садржаја кроз опремање књижевног кутка Брајевим књигама као и књигама у аудио формату.

3. Удружење тумача знаковног језика Србије „Једро“

Делатност удружења је афирмација знаковног језика кроз различите видове социјалног, културног и уметничког стваралаштва, истраживање и примена у пракси, унапређење информисаности глувих лица приказом свих доступних садржаја на знаковном језику.

Број чланова: 18, Година оснивања: 2016.

Најзначајнији пројекти реализовани у последњих 5 година:

Назив Пројекта: “Мала инклузивна радионица знаковног језика“

Донатор: Град Крагујевац

Ниво реализације: локални

Циљ пројекта: Сензибилисање ученика основних школа кроз радионице знаковног језика у процесу инклузивног образовања на недискриминацију, прихватање различитости и споразумевање са глувим вршњацима.

Година реализације: 2016.

Вредност пројекта: 191.100,00 динара

Назив Пројекта: “Знаковни мостови културе“

Донатор: Град Крагујевац

Ниво реализације: локални

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Циљ пројекта: прилагођавање позоришних дечјих представа глувој деци приказивањем истих на знаковном језику

Година реализације: 2019.

Вредност пројекта: 200.000,00 динара

Назив Пројекта: “Приступачни културни садржаји за глуве“

Донатор: Град Крагујевац

Ниво реализације: локални

Циљ пројекта: прилагођавање културног садржаја у Граду глумим лицима

Година реализације: 2020.

4. „Удружење за помоћ особама са аутизмом“ Крагујевац

Подручје деловања је Културно уметнички аматеризам. Удружење је основано 2003. године и броји 185 чланова.

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година:

Назив пројекта **Наш свет**- радионица културних активности особа са аутизмом

Донатор: Град Крагујевац

Циљ пројекта: Рушење предрасуда и укључивање маргинализованих група у културни живот заједнице.

Вредност пројекта: 190.000,00 динара.

Назив пројекта: **Културне активности за особе са аутизмом за 2017. годину**

Донатор: Град Крагујевац

Циљ пројекта: Рушење предрасуда и укључивање маргинализованих група у културни живот заједнице.

Вредност пројекта: 300.000,00 динара.

Назив пројекта: **Наше вредне руке-креатина радионица особа са аутизмом**

Донатор: Град Крагујевац

Циљ пројекта: Рушење предрасуда и укључивање маргинализованих група у културни живот заједнице.

Вредност пројекта: 200.000,00 динара.

Назив пројекта: **Наш креативни кутак**

Донатор: Град Крагујевац

Циљ пројекта: Рушење предрасуда и укључивање маргинализованих група у културни живот заједнице организовањем инклузивних, културних, социјалних, образовних и туристичких садржаја који доприносе подизању квалитета живота особа са аутизмом и њихових породица у свим сегментима уз пуно поштовање њихових права и у складу са њиховим могућностима.

Вредност пројекта: 200.000,00 динара.

Назив пројекта: **Подршка деци и младима са аутизмом кроз креативне, културне, едукативне и инклузивне садржаје.**

Донатор: Град Крагујевац

Циљ пројекта: Рушење предрасуда и укључивање маргинализованих група у културни живот заједнице организовањем креативних радионица за особе са аутизмом.

Вредност пројекта: 200.000,00 динара.

5. Ромски информативни центар „РИЦ“

Удружење грађана "РИЦ" регистровано је 1999. године ради остваривања циљева у области смањења сиромаштва и повећању социјалне укључености свих грађана. РИЦ се

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

залаже за коришћење права на образовање, побољшање социјалног, културног и политичког живота. Центар акценат ставља на ангажовању жена и обучавању младих за рад на образовању, култури и ширењу прогресивних идеја демократије.

Кад је у питању тема културе РИЦ сарађује са следећим институцијама: Народном библиотеком Вук Караџић, Америчким кутком, Студенским културним центром, Књажевско-српским театром, Народним музејем Крагујевац, Домом омладине, Музејем "21 октобар", основним школама: 19 октобар; 21 октобар; Драгиша Луковић Шпанац; Права и друга крагујевачка гимназија; Вук Караџић; као и организацијама цивилног сектора које се баве културом – Удружење пословних жена ВИЗИЈА; Фото клуб Крагујевац; Удружење писаца Крагујевац; МИЛЕНИЈУМ; Удружење ЈЕЛАЧА; Коло српских сестара; итд.

Најважнији пројекти који су реализовани у претходних 5 година:

Назив пројекта: **Роми кроз време**

Донатор: КАРЕ

Циљ пројекта: Увођење ромске културе у образовне институције

Постигнути резултати: Сprovedена национална кампања у 20 градова у Србији; одржано 20 семинара са 400 учесника (просветни радници из 20 градова); штампано 500 приручника; спроведено 100 радионица са децом из основних школа, учествовало 2000 основаца...

Вредност пројекта: 9.744.200,00 динара.

Назив пројекта: **Прослава 8 априла – Међународни дан Рома**

Донатор: КАРЕ, Министарство образовања, Град Крагујевац, Канцеларија за људска и мањинска права

Циљ пројекта: Обележавање и одржавање културних манифестација поводом дана Рома

Вредност пројекта: 2.344.456,00 динара

Назив пројекта: **Култура мога града**

Донатор: Град Крагујевац

Циљ пројекта: Промоција ромске културе и традиције у Крагујевцу, Подизање информисаности и одржавање радионица на тему – Култура Рома, у основним школама у Крагујевцу

Вредност пројекта: 351.669,00 динара

Назив пројекта: **Промоција књиге ДРУГОВИ** (аутор Зоран Ранитовић)

Донатор: Министарство културе и информисања

Циљ пројекта: Упознавање са романом ДРУГОВИ српско-ромског пријатељства

Вредност пројекта: 586.114,00 динара

Поштовани ,

6. Удружење Форум младих са инвалидитетом Крагујевац - Окупљање, ангажовање и подстицање особа са инвалидитетом (2010. година), броји 25 чланова. Област деловања је Културно-уметнички аматеризам

Избор реализованих пројеката:

Назив пројекта: Од инклузивне фото радионице до изложбе – Крагујевац из друге перспективе

Донатор Град Крагујевац

Ниво реализације Локални, Град Крагујева

Општи циљ пројекта је да се унапреди културна и уметничка инклузија ОСИ; да се путем фотографије истражују, развијају и унапређују они капацитети особа са инвалидитетом који афирмишу њихову креативност, естетске и уметничке потенцијале.

Године реализације: 2020. година

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Вредност пројекта: 250.000,00 РСД

Назив пројекта: Виртуелни музеј доступан свима - Галерија Народног музеја Крагујевац

Донатор Министарство трговине, туризма и телекомуникација

Ниво реализације Локални, Град Крагујевац

Општи циљ пројекта Виртуелни музеј доступан свима је унапређење информисаности и квалитета културног живота особа са инвалидитетом.

Године реализације: 2015. година

Вредност пројекта: 265.616,00 РСД

Назив пројекта: Без баријера до Галерије Народног музеја у Крагујевцу

Донатор: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Ниво реализације: Локални, Град Крагујевац

Циљ пројекта: Пројекат „Без баријера до Галерије Народног музеја у Крагујевцу“ директно доприноси осамостаљивању и несметаном кретању особа са телесним инвалидитетом. Постављањем ефикасне приступне рампе за самостално кретање представља кључни фактор у већој социјалној и културној инклузији ове популације.

Године реализације: 2017. године

Вредност пројекта: 451,165.00 РСД

Форум младих са инвалидитетом Крагујевац већ четири године спроводи културне и уметничке активности које финансира град Крагујевац под називом Од инклузивне фото радионице до изложбе које поред свог едукативног и практичног дела у фокусу имају и изложбу најуспелијих радова учесника ових радионица. Изложбе се могу увек погледати у јавном простору на три локације где се и налазе препознатљиви изложбени фото панои.

3. КУЛТУРНА САРАДЊА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА – са другим градовима у Србији и међународна сарадња

У периоду 2015 - 2020. године реализовано је укупно 63 међународних програма, од којих је већина односило се на гостовања наших уметника у Европи и свету, а мањи број на програме гостовања страних уметника и истраживача/научника у Крагујевцу.

Преглед сарадње у области културе од 2016. до 2020. године

2016. година	
	Изложба 18. Међународног салона антиратне карикатуре <i>Крагујевац 2015</i> Од 07. Марта до 03. априла, Градска галерија БВА (Municipal Gallery BWA) у Бидгошћу Циљна група: грађани и гости Бидгошћа Подршка: Град Бидгошћ, Спомен-парк Крагујевачки октобар

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Бидгошћ (Пољска)	39. Међународни фестивал младих музичара <i>Музичке импресије, Квинтет хармоника – Крагујевац</i> (најбољи ученици Музичке школе и студенти ФИЛУМ-а) освојио је Гран при фестивала. Репертоар: дела Зорана Божанића, Алфреда Шнитке, Јохана Пахелбела, Астор Пјаццолла, Дмитрија Шостаковича, Клауса Баделта и Богдана Прече. Од 30. јуна до 05. јула, Палата младих, Бидгошћ Циљна група: грађани и гости Бидгошћа Подршка: Град Бидгошћ, Град Крагујевац
	Пројекат <i>Пољско-српски колаж</i> , партнери Дом културе бр. 5 из Бидгошћа ОШ 21.октобар и ОШ Милутин и Драгиња Тодоровић. У оквиру програма реализовани заједнички концерт, изложбе и радионице О 18. до 22. маја, Бидгошћ Циљна група: деца и омладина, грађани Бидгошћа Подршка: Град Бидгошћ, Град Крагујевац
Котор (Црна Гора)	Изложба 18. Међународног салона антиратне карикатуре <i>Крагујевац 2015</i> , у оквиру програма Генералне скупштине Међународне асоцијације градова весника мира Мај, Котор Циљна група: грађани Котора и гости Подршка: Град Котор, Спомен-парк Крагујевачки октобар
Инголштат (Немачка)	Ученици Друге крагујевачке гимназије учествовали у симулацији Европског парламента са вршњацима из Екатеринен гимназије Април, Инголштат Циљна група: средњошколци Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац
	Изложба 18. Међународног салона антиратне карикатуре <i>Крагујевац 2015</i> 15. јул, Нова зграда Градске управе Инголштата Циљна група: грађани и гости Инголштата Подршка: Град Инголштат, Спомен-парк <i>Крагујевачки октобар</i>
	Драмска секција Прве крагујевачке гимназије, заједно са представницима још пет градова пријатеља Инголштата, узела је учешће у припреми позоришне представе <i>Louvre</i> јул – јул Циљна група: омадина, грађани Инголштата, Мурске Соботе (Словеније) и Ђера (Мађарска) Подршка: пројекат <i>Cross border 2016</i> програма Еразмус +
	Гостовање крагујевачке уметнице Јована Ранђеловић у Инголштату Јул, Инголштат Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац
Сјиан (Кина)	Реплика скулптуре теракота ратника у природној величини поклоњена је Граду Крагујевцу, као граду пријатељу Сјиана. Налази се у Народном музеју у Крагујевцу. Циљна група: грађани Крагујевца и гости Подршка: Град Сјиан
Смоленск (Русија)	Ученици ТУШ <i>Тоза Драговић</i> који уче руски језик узели су учешће са ученицима из Смоленска у историјско-књижевној радионици на тему <i>Све што је било за памћење, памтим</i> инспирисану Другим светским ратом. Радионица је реализована путем видео линка. Април, Крагујевац/Смоленск Циљна група: средњошколци Подршка: Град Крагујевац, Град Смоленск

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Бидгошћ (Пољска)	40. Међународни фестивал младих музичара <i>Музичке импресије</i> , студенти ФИЛУМ-а освојили прву награду. Репертоар: дела Душана Радића, Исидоре Жебелјан и Франсиса Пуленца. 29. јун - 04. јул, Палата младих, Бидгошћ Циљна група: грађани и гости Бидгошћа Подршка: Град Бидгошћ, Град Крагујевац
	Средњошколски хор <i>Primo</i> учествовао је на Фестивалу камерних хорова и вокалних ансамбала у Крагујевцу Август, Галерија Народног музеја у Крагујевцу Циљна група: грађани и гости Крагујевца Подршка: Град Бидгошћ, Град Крагујевац
	Пројекат <i>Пољско-српски колаж</i> , партнери Дом културе бр.5 из Бидгошћа и ОШ <i>Милутин и Драгиња Тодоровић</i> . У оквиру програма реализовани заједничка изложба и радионице 15-19. новембар, Бидгошћ Циљна група: деца и омладина, грађани Бидгошћа Подршка: Град Бидгошћ, Град Крагујевац
Смоленск (Русија)	На ликовном конкурс <i>Градови као браћа</i> учествовали ученици ОШ <i>Милутин и Драгиња Тодоровић</i> и ОШ <i>Радоје Домановић</i> Јануар, Смоленск Циљна група: средњошколци Подршка: Град Крагујевац, Град Смоленск
Дрезден (Немачка)	На Конференцији <i>Међународни дијалог у Дрездену 2017</i> на тему урбаних мировних култура, крагујевачка историчарка Кристина Јоргић узела учешће 01 - 03. октобар, Дрезден Циљна група: стручна јавност Подршка: Град Крагујевац
Инголштат (Немачка)	Ученици Друге крагујевачке гимназије учествовали у симулацији Европског парламента са вршњацима из Екатеринин гимназије Април, Инголштат Циљна група: средњошколци Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац
	Драмски студио Дома омладине, заједно са представницима још пет градова пријатеља Инголштата, узео учешће у припреми позоришне представе <i>Hot Spot</i> јул – јул Циљна група: омадина и грађани Инголштата, Мурске Соботе (Словеније) и Ђера (Мађарска) Подршка: пројекат <i>Cross border 2017</i> програма Еразмус +
	Гостовање крагујевачког уметника Филип Мисита у Инголштату Јул, Инголштат Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац
	<i>Југендкамерхор Инголштат, Крагујевачко певачко друштво и Крагујевачки оркестар</i> одржали су заједнички предбожићни концерт у цркви Морицкирше Децембар, Инголштат Циљна група: грађани и гости Инголштат Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац
2018. година	
Бидгошћ (Пољска)	Пројекат <i>Пријатељ без граница</i> наставак је <i>Пољско-српског колажа</i> , партнери Дом културе бр.5 из Бидгошћа, Прва крагујевачка гимназија и КЦ УММУС. У оквиру програма реализовани заједнички концерт, изложба и радионице, а направљена је и мултимедијална презентација Од 30. септембра до 07. октобра, Крагујевац Циљна група: деца и омладина, грађани Крагујевца Подршка: Град Бидгошћ, Град Крагујевац

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Амбасада Словачке	Концерт Војног оркестра Оружаних снага Републике Словачке 07. јуна, Друга крагујевачка гимназија Циљна група: грађани и гости Крагујевца Подршка: Амбасада Словачка, Град Крагујевац
Бјелско-Бјала (Пољска)	Осмочлани ансамбла ЦЗНТК Абрашевић наступио на 14. Фестивалу градова партнера 07 – 10. јун, Бјелско-Бјала Циљна група: грађани и гости Крагујевца Подршка: Град Бјелско-Бјала, Град Крагујевац
Санкт Петербург (Русија)	На Међународном ликовном такмичењу за ученике <i>Ја сликам Санкт Петербург</i> учествовали су ученици ОШ Милутин и Драгиња Тодоровић, ОШ 19. октобар, ОШ Живадинка Дивац, ОШ Наталија Нана Недељковић, полазници Малог ЦЕЛУС-а . Рад ученика из Крагујевца је проглашен најбољим из Србије. Јун, Санкт Петербург Циљна група: основци, грађани и гости Санкт Петербурга Подршка: Град Крагујевац, Град Санкт Петербург
Сјиан (Кина)	Уметничка труппа <i>Мали лабуд</i> из Дечје палате Општине Лианху, града Сјиана, наступила у Крагујевцу 12. јул, Књажевско-српски театар Циљна група: основци, средњошколци, грађани и гости Крагујевца Подршка: Град Крагујевац, Град Сјиан
Волгоград (Русија)	На Међународном форуму народне дипломатије <i>Дијалог на Волги: Мир и међусобно разумевање у 21. веку</i> , представљен Спомен парк <i>Крагујевачки октобар</i> у оквиру теме <i>Колективно сећање и културни идентитет</i> , и сарадња градова пријатеља Крагујевца и Инголштата. Град Крагујевац је представљен као члан Међународне асоцијације градова весника мира. Октобар, Волгоград Циљна група: стручна јавност, званични представници власти Подршка: Град Крагујевац, Град Сјиан
Инголштат (Немачка)	Ученици Друге крагујевачке гимназије учествовали у симулацији Европског парламента са вршњацима из Екатеринин гимназије Април, Инголштат Циљна група: средњошколци Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац
	Изложба фотографија <i>Сусрети</i> којом су два фотографа из Инголштата Хуберт Клоцек и Крагујевца Предраг Циле Михајловић исказали сопствени доживљај града пријатеља. За изложбу је израђен каталог, плакат, позивнице. Април, Градска галерија Позоришта у Инголштату Мај, Универзитетска галерија, Крагујевац Циљна група: грађани Инголштата/Крагујевца Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац
	Драмска секција Прве крагујевачке гимназије, заједно са представницима још пет градова пријатеља Инголштата, узела учешће у припреми позоришне представе јул – јул Циљна група: омадина и грађани Инголштата, Мурске Соботе (Словеније) и Ђера (Мађарска) Подршка: пројекат <i>Cross border 2018</i> програма Еразмус +
	Изложба 19. Међународног салона антиратне карикатуре <i>Крагујевац 2017</i> 15. јул, Нова зграда Градске управе Инголштата Циљна група: грађани и гости Инголштата Подршка: Град Инголштат, Спомен-парк <i>Крагујевачки октобар</i>
	Гостовање крагујевачке уметнице Катарина Недељковић у Инголштату Јул, Инголштат Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

	<i>Југендкаммерхор Инголштат</i> и <i>Крагујевачко певачко друштво</i> одржали су заједнички концерт под називом <i>Хорски звуци Баварске и Шумадије</i> у Галерији Народног музеја у Крагујевцу 24.мај (22 – 25.мај), Крагујевац Циљна група: грађани и гости Крагујевца Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац
--	---

2019. година	
Бидгошћ (Пољска)	<i>Duo Partyzant</i> из Бидгошћа одржао концерт у Крагујевцу 12. јун, Дому омладине Крагујевца Циљна група: омладина, грађани Крагујевца Подршка: Град Крагујевац, Град Бидгошћ
	Пројекат <i>Бидгошћ – Крагујевац, путеви пријатељства</i> наставак је <i>Пољско-српског колажа</i>, сарадња Дома културе бр.5, Шесте гимназије, Камерног ансамбла <i>Fresca Voce</i> из Бидгошћа, Прве крагујевачке гимназије. У оквиру програма реализован је заједнички концерт, радионице, едукативни излети Септембар, Бидгошћ Циљна група: деца и омладина, грађани Бидгошћа Подршка: Град Бидгошћ, Град Крагујевац
Ређо Емилија (Италија)	Изложба <i>Тиха места</i> крагујевачког фотографа Ивана Арсенијевића проглашена је једном од три најбоље у пратећем програму <i>Ћиркуито оф</i> на фестивалу <i>Fotografia Europea</i> Мај, Ређо Емилија Циљна група: грађани и гости Ређо Емилије Подршка: Организатори Фестивала, уметник
Амбасада Египта	Египатски оркестар <i>Al Nour Val Amal</i>, чије су чланице слепе и слабовиде особе, одржао концерт у Крагујевцу 12.септембар, Друга крагујевачка гимназија Циљна група: грађани Крагујевца Подршка: Амбасада Египта, Град Крагујевца
Амбасада Француске	Изложба о Великом рату представљена је крагујевачкој публици Јануара, Народног музеј у Крагујевцу Циљна група: средњошколци, грађани Крагујевца Подршка: Амбасада Француске, Град Крагујевац / Историјски архив Шумадије
Амбасада Израела	Манифестација <i>Дани Израела у Крагујевцу</i> обухватила је наступ ученика који су представљали Државу Израел на музичком такмичењу <i>Србија у ритму Европе</i>, промоцију туристичке туре <i>Јеврејско наслеђе Крагујевца</i>, Хавер Србија радионицу за младе, предавање о израелској књижевности и делу Амоса Оза заменице АМбасадора Џени Седов и отварање ревије израелског филма 11. и 12. јун, Крагујевац (Пешачка зона, Народна библиотека Вук Караџић, Дом омладине Крагујевац) Циљна група: деца и омладина, грађани Крагујевца Подршка: Амбасада Израела, Град Крагујевца
Амбасада Мађарске	Мешовити хор из Зирца (Мађарска) учествовао је на Фестивалу камерних хорова и вокалних ансамбала у Крагујевцу Август, Галерија Народног музеја у Крагујевцу Циљна група: грађани и гости Крагујевца Подршка: Амбасада Мађарске, Град Крагујевац / Музички центар Крагујевац

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Санкт Петербург (Русија)	Професорка ликовне културе Славица Ђорђевић и ученица Анђела Ђурђевић из ОШ <i>19.октобар</i> из Маршића, чији је рад претходне године проглашен најбољим из Србије, посетиле су Санкт Петербург поводом фестивала <i>Скарлетна једра</i> Јун, Санкт Петербург Подршка: Град Крагујевац, Град Санкт Петербург
	Камерни оркестар <i>Симфониета из Санкт Петербурга</i> из државне установе културе <i>Државни академски симфонијски оркестар Санкт Петербурга</i> наступио је на фестивалу ОКТОХ у Крагујевцу Октобар, Прва крагујевачка гимназија Циљна група: грађани и гости Крагујевца Подршка: Град Крагујевац, Спомен парк <i>Крагујевачки октобар</i>
Сјиан (Кина)	У оквиру Евро-азијског економског форума одржани су 07. Међународна конференција градова дуж економског пута свиле, <i>Тинк-танк</i> семинар 2019 и Округли сто Међународне групе стручних саветника, чији је члан постао представник Града Крагујевца план Градског већа за културу Миљан Бјелетић Септембар, Сјиан Циљна група: стручна јавност, званичници Подршка: Град Крагујевац, Град Сјиан
Инголштат (Немачка)	<i>Југендкамерхор Инголштат</i> и <i>Крагујевачко певачко друштво</i> одржали су још један заједнички концерт 25.мај, Инголштат Циљна група: грађани и гости Инголштат Подршка: Град Инголштат, Студентски културни центар Крагујевац
	Драмска секција СКЦ-а, заједно са представницима још пет градова пријатеља Инголштата, узела учешће у припреми позоришне представе јун – јул Циљна група: омадина и грађани Инголштата, Мурске Соботе (Словеније) и Ђера (Мађарска) Подршка: пројекат <i>Cross border 2019</i> програма Еразмус +
	Гостовање крагујевачке графичке дизајнерке Андријана Васиљевић у Инголштату Јул, Инголштат Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац
	<i>Грузијски оркестар</i> из Инголштата наступио је на крагујевачком фестивалу ОКТОХ у Крагујевцу Октобар, Прва крагујевачка гимназија Циљна група: грађани и гости Инголштат Подршка: Град Инголштат, Студентски културни центар Крагујевац
	Поводом 20. Међународног салона антиратне карикатуре, повећан је новчани део Награде Града Инголштата са 500 на 750 евра Октобар, Крагујевац Подршка: Град Инголштат

2020. година

Бидгошћ (Пољска)	Одложена изложба 20. Салона антиратне карикатуре за следећу годину.
	Центар за омладину <i>Палата младих</i> , који организује међународне манифестације: Музичке импресије у Бидгошћу и Међународне сусрете музичке омладине, и Музичка школа Др Милоје Милојевић планирају да конкуришу за заједничке пројекте у оквиру програма Еразмус + .

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Вуши (Кина)	Ученици из ОШ <i>Милутин и Драгиња Тодоровић</i> учествовали на 04. Међународном ликовном конкурс за младе у организацији Канцеларије за спољне послове Народне провинције Ђангсу. Октобар, град Вуши Циљна група: ученици основних школа Подршка: Град Крагујевац
Јужноморавска регија (Чешка)	Наступ квинтета кларинетиста на ОКТОХ-у одложен за следећу годину
Трнчин (Словачка)	Наступ хора <i>Piarissimo</i> на ОКТОХ-у одложен за следећу годину
Амбасада Израела	Манифестација Дани Израела у Крагујевцу требало је између осталог да обухвати културне садржаје предавање о <i>Савременој израелској културној сцени</i> , изложбу фотографија <i>Графити уметност Јерусалима и Хаифе</i> и пројекцију израелског филма <i>Венчање на папиру</i> . Због епидемије вируса ковида 19 манифестација је одложена.
Амбасада Мађарске	Планирани наступ камерног хора из Терекбалинта у Саборној цркви успења Свете Богородице одложен је за наредну годину.
Санкт Петербург (Русија)	Ученици награђеној на Међународном ликовном конкурс <i>Ја сликам Санкт Петербург</i> и ове године је упућен позив да посете Санкт Петербург и присуствују фестивалу <i>Скарлетна једра</i> , али посета није реализована због епидемије вируса Ковид 19.
Сјиан (Кина)	Промо материјал о Граду (текст, видео, фото) достављен Сјиану за употребу на сајту и јавним местима.
Инголштат (Немачка)	Два уметника из Инголштата учествовала су на конкурс 02. Међународног бијенала уметности 'АРТИЈА у Крагујевцу. Њихови радови представљени су на изложби Бијенала. Новембар 2020 - јануар 2021. Циљна група: грађани и гости Крагујевца Подршка: Град Инголштат, Град Крагујевац Због епидемије вируса Ковид 19, заједнички програми и пројекти планирани за 2020. године одложени су за наредну 2021. годину: - размена ученика Друге крагујевачке гимназије и Екатеринен гимназије, - Баварска изложба хортикултуре 2020, - изложба 20. Међународног салона антиратне карикатуре у Инголштату, - вишенедељни боравак младог крагујевачког уметника Николе Говедарице.
Напомена:	Одржана су два концерта иностраних извођача у оквиру ОКТОХ-а 201 Српско - јеврејског друштва Браћа Бару , (Београд), Саборна црква Успења Пресвете Богородице Кипарског симфонијског оркестра (Кипар), Друга крагујевачка гимназија. - Делегација Немачког савеза за бригу о ратним гробовима и Амбасаде СР Немачке посетила је Крагујевац у августу 2016. Године. Чланови делегације били су: Маркус Мекел, председник Немачког Савеза за бригу о ратним гробовима, Проф. др Штефан Тробст, члан Научног савета у Савезу, Томас Шок, руководиоца за средњу и југоисточну Европу Александер Јунг, заменик амбасадора СР Немачке, Инго Гнојке, војни аташе, Синке Тос, преводилац

Удружења грађана која су активна у области међународне сарадње:

- Удружење «Школа мира» Крагујевац, основано 1988. године; делатност: међународна сарадња у области културе и образовања; број чланова: 42.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- Удружење српско румунског пријатељства Ризница, основано 2007. године; делатност: међународна сарадња у области културе, стваралаштва, образовања, науке и сл.; број чланова: 150.

- Удружење српско-словачког пријатељства «Словенски корени» основано 2013. године

Удружења грађана чија је активност везана за осетљиве групе:

- Удружење за помоћ особама са аутизмом – Крагујевац основано 2003. године; делатност: културно-уметнички аматеризам; број чланова: 185.

- "Форум младих са инвалидитетом Крагујевац" основано 2010. године; делатност: културно-уметнички аматеризам особа са инвалидитетом; број чланова: 25.

- Удружење тумача знаковног језика Србије "Једро" основано 2016. године; делатност: Афирмација знаковног језика; број чланова: 18.

4. МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ

Крагујевац је профилисао мапу културних манифестација и програма који чине део његовог идентитета.

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Календар свих манифестација

Назив манифестације	Место одржавања	Време одржавања	Кратак опис
Дан града	На територији целог града	мај	Мајске свечаности посвећене проглашењу Крагујевца за прву престоницу модерне Србије
ОКТОХ	Спомен парт «Крагујевачки октобар»	Октобар	Концерт камерне музике
Велики школски час	Спомен парт «Крагујевачки октобар»	21. октобар	У знак сећања на страдање ђака и професора Крагујевачке гимназије, на платоу испред споменика V3
Међународни салон антиратне карикатуре	Спомен парт «Крагујевачки октобар	Октобар	Изложба
Јоакимови дани	Књажевско-српски театар	Мај	Фестивал најбољих позоришних представа по текстовима домаћих аутора
Међународни позоришни фестивал «Јоакимфест»	Књажевско-српски театар	октобар	Међународни позоришни фестивал малих сцена
Златна искра	Позориште за децу	мај	Међународни луткарски фестивал
Међународни фестивал камерних хорова и вокалних ансамбала	Сала Прве крагујевачке гимназије, Галерија народног музеја, Друга крагујевачка гимназија, Стара скупштина, Саборна црква	август	Организатор – Музички центар
Позоришни сусрети гимназија Србије	Књажевско-српски театар	мај	Организатор - Прва крагујевачка гимназија
Интернационални фестивал уметника хармонике	Прва крагујевачка гимназија	новембар	Организатор - ДОО „Ад Либитум”
Међународни џез фестивал	Књажевско-српски театар, Дом омладине	Крај августа	Организатор Удружење Арт кварт
КРАФ	Књажевско српски театар, Дом омладине, Спомен парк	Крај октобра	Организатор НВО «Миленијум»
Арсенал фест	Комплекс «Кнежев арсенал»	Крајем јуна	Вишедневни музички фестивал у организацији УГ „Арсенал фест”
Госпојинске свечаности	Епархијски дом Саборне цркве	Август - септембар	Духовно културна манифестација посвећена празнику Успења Пресвете Богородице
Регионални позоришни фестивал „ЗЛАТНА КУЛИСА”	Студентски културни центар ПМФ	март	Организатор Студентски културни центар
„Доста су свету једне Шумарице” –	Спомен парк „Крагујевачки октобар	октобар - новембар	Књижевни и ликовни конкурс за ученике основних школа са српског говорног подручја
БДЕЊЕ	Спомен парк	20. октобра	Промовише се сећање на

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

	„Крагујевачки октобар“		жртве страдале у ратовима широм планете, као и критика рата и деструктивних идеја
Шумадијски Инт. филмски фестивал ШИФФ	Позориште за децу, Дом омладине	друга половина децембра	Организатор -Удружење Арт квартал
Фестивал камерне музике CONVIVIAM MUSICUM	Сала Прве крагујевачке гимназије	септембар	Удружење CONVIVIAM MUSICUM
"Фоторама"	Градске галерије	почетак децембра	Организатор Фото клуб "Аполо"
Фестивал нове народне музике "Драгиша Недовић"	Театар, сајам, хотел Шумарице	новембар	Организатор Удружење естрадних уметника и извођача "Крагујевац концерт"
Артија	Спомен парк „Крагујевачки октобар“	бијенална манифестација	Организатор Спомен парк „Крагујевачки октобар“
"Дани крагујевачке књиге"	Народна библиотека „Вук Караџић“	фебруар	Организатор Народна библиотека „Вук Караџић“
"Шумадијски блуз и џез фестивал"	Дом омладине	прва половина јуна	Организатор Дом омладине
"БАШТеАтар"	Дом омладине	септембар	Организатор Дом омладине
Међународни фестивал камерних хорова "Концепти"	Прва крагујевачка гимназија, Друга крагујевачка гимназија, Галерија Народног музеја, Стара Скупштина, Саборна црква	бијенална манифестација половином августа	Организатор Музички центар
Сретење	Стара скупштина	15. фебруар	Дан државности Србије и Дан Књажевско српског театра
Позоришни сусрети ученика гимназија Србије	Књажевско српски театар	мај	Организатор Прва крагујевачка гимназија
„Шумарице“ – књижевни и ликовни конкурс за ученике основних и средњих школа са српског говорног подручја	Спомен партк „Крагујевачки октобар“	јануар	Конкурс се расписује 1. септембра. Изложбе, дечије радионице и публикације се организују од новембра до јануара наредне године.
Ђурђевдански песнички сусрети	Центар „Абрашевић“	мај	Ђурђевдански песнички сусрети се од 2016. године одржавају у склопу програма обележавања Дана Града.
„Звездане стазе“ – међународно такмичење младих хармоникаша	Прва крагујевачка гимназија	април	Организатор - ДОО „Ад Либитум“
Октобарске свечаности	На територији целог града	октобар	Одавање поште жртвама злочина у Шумарицама и мировним и антиратним активностима
РЕФРАКТ	Књажевско-српски театар, Дом омладине, СКЦ	Мај - јун	Организатор НВО «Миленијум»
Крагујевац заувек – мултимедијални перформанс		мај	

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Ноћ музеја	Музеји, галерије, изложбени простори	мај	
"Ђурђевдан је...", музичка манифестација	Градски тргови	мај	Концети за дан града
Ђурђевдански фолклорни маратон	Градски тргови	мај	Циљ маратона је презентација и очување традиционалне културе Србије
Фестивал беседништва	Центар „Абрашевић“	новембар	Такмичење у беседништву и ораторству
Традиција фест	Центар „Абрашевић“	јун	Промоција, неговање и очување традиционалне музике и песме.
Фестивал „Богатство различитости“	Градски тргови	Септембар - бијенално	Организовање фестивала чији су учесници ансамбли који негују традиционалну културну баштину националних мањина у Србији.
<i>SKC STREET ART FESTIVAL</i>	Летња сцена СКЦ, на различитим локацијама у граду	јул	Мултимедијални међународни фестивал који окупља стрит арт уметнике али и музичаре, перформере, плесне групе у главном програму.
<i>ESTAM World Music Festival</i>	Књажевско-српски театар, друге локације у граду	Август, Децембар	Фестивал окупља и представља најзначајније, актуелне представнике <i>world music</i> жанра из читавог света као и домаће музичке великане.
MAIL ART SKC	Галерија СКЦ		Изложба радова из колекције сталне галерије антиратне дигиталне уметности.

Савет Мреже установа културе је крајем октобра 2019. године расписао Јавни позив за подношење предлога за избор сталних манифестација. Предлози су пристигли од стране установа културе, других заинтересованих субјеката из јавног и цивилног сектора, стручњака у култури, уметника и заинтересованих појединаца. Чланови Савета Мреже су на основу анализе предлога издвојили и предложили 25 традиционалних манифестација које својим статусом у друштву, постигнутим квалитетом, професионалном организацијом, оценама у стручној јавности, одзивом публике, као и самим значајем за позиционирање Крагујевца на културној мапи Србије, могу бити носиоци развоја културе како у Крагујевцу, тако и целом региону који ка њему гравитира. Скупштина града Крагујевца усвојила је ову Одлуку 2019. године

Преглед сталних културних манифестација

Сталне манифестације у области културе од значаја за Град, у смислу одредаба Одлуке о манифестацијама, програмима и пројектима у области културе од значаја за град Крагујевац ("Службени лист града Крагујевца" бр. 33/19 и 36/20) су оне манифестације које својом вишегодишњом традицијом одржавања, квалитетом, стеченим угледом, својим значајем и садржајем афирмишу Град, доприносе остваривању општег интереса у култури и задовољавању потреба грађана у области културе и то су:

- **"Дан Града Крагујевца"** је манифестација која се сваке године традиционално одржава за Ђурђевдан. Састоји се од великог броја културних програма – концерата на трговима,

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

концерата класичне музике, изложби, дечјег карневала, као и других пратећих пригодних програма са нагласком на историју Крагујевца и његову улогу у стварању модерне српске државе, односно прву престоницу модерне Србије.

Организатор манифестације је град Крагујевац.

- **"Велики школски час", "Бдење", "Доста су свету једне Шумарице", "Октох" и "Међународни салон антиратне карикатуре", "Артија"** представљају традиционалне манифестације које су настале из потребе обележавања пијетета према жртвама – родољубима стрељаним 21. октобра 1941. године. Овим манифестацијама се промовише мир, сећање на жртве страдале у ратовима широм планете, као и критика рата и деструктивних идеја. Организатор манифестација је установа Спомен-парк "Крагујевачки октобар" у Крагујевцу.

- **"Госпојинске свечаности"** представљају манифестацију којом братство Саборног храма Епархије Шумадијске обележава Успење пресвете Богородице. Ова манифестација има јасан културнообразовни карактер, будући да се у њеном склопу сваке године организује велики број важних програма посвећених историји српског народа, очувању његовог идентитета, као и његовој историји и традицији. Организатор манифестације је Епархија шумадијска и братство Саборног храма Успења Пресвете Богородице, у сарадњи са ГТО Крагујевац.

- **Крагујевачки фестивал антиратног, ангажованог и академског филма "КРАФ"**, је манифестација која као фестивал антиратног, ангажованог и академског филма има за циљ да упути поруке мира, укључи ангажоване друштвене теме и децентрализује кинематографију. Организатор манифестације је НВО Millenium из Крагујевца.

- **"Дани крагујевачке књиге"** је манифестација која има за циљ да кроз вишедневне разноврсне програме прикаже крагујевачку издавачку и стваралачку продукцију, која је библиографски обрађена у Завичајном одељењу библиотеке у претходној години. Данима крагујевачке књиге циљ је да се укаже на значај завичајне колекције, која треба да садржи све књижне и некњижне материјале, који се У и О Крагујевцу објаве током године. Ова манифестација не обухвата искључиво једну врсту стваралаштва изражену кроз књижну и некњижну грађу, већ и много шири дискурс завичајности – представља завичајне ауторе (појединце и удружења) који различитим интересовањима и хобијима баштине традицију и културу града и околине..

- **"БАШТеАтар"** је манифестација која као једини фестивал у региону, селекује представе искључиво настале ван институционалних позоришта и окупља уметнике који су одлучни да стварају и без финансијске и оперативне подршке позоришних кућа. Организатор манифестације је установа Дом омладине "Крагујевац" у Крагујевцу.

- **"Златна искра"** је манифестација – луткарски фестивал који се традиционално одржава од октобра 1994. године, када је одржан 1. међународни луткарски фестивал малих форми и када су се, по први пут, окупили ствараоци који у луткарској форми изражавају богатство сценског стваралаштва. Од 2001. године, овај фестивал се одржава под данашњим именом. Организатор манифестације је установа "Позориште за децу" Крагујевац.

- **"Златна кулиса"** је манифестација, која се као фестивал аматерских позоришта, традиционално одржава већ 21 – у годину и у потпуности је посвећена деци најмлађег узраста. Организатор манифестације је Студентски културни центар Крагујевац.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

- **"ЈоакимФест"** је манифестација која као фестивал савременог, модерног, друштвено, естетски и поетички референтног позоришта, има евро-регионални концепт и темељи се на избору представа које су у пуном сагласју са модерним извођачким позоришним праксама. Организатор манифестације је установа Књажевско српски театар у Крагујевцу.
- **"Јоакимови дани"** је манифестација која као фестивал има за циљ повезивање позоришта и уметника и афирмацију домаћег драмског стваралаштва. Традиционално се организује у оквиру Мајских свечаности. Организатор манифестације је установа Књажевско српски театар у Крагујевцу.
- **"Позоришни сусрети ученика гимназија Србије"** је манифестација која траје већ 20 година и представља званично такмичење ученика гимназија Србије, установљено Годишњим календаром Министарства просвете Републике Србије. Ова манифестација окупља ученике гимназија из целе Србије, промовише културу код младих и развој глумачких талената. Организатор манифестације је Прва крагујевачка гимназија.
- **Међународни фестивал камерних хорова "Концепти"** је манифестација основана 1995. године, одржава се бијенално и једини је хорски фестивал који од хорова захтева програмски концепт. Фестивал је и део уметничке асоцијације *Европа за фестивале, фестивали за Европу (ЕФФЕ)*. Организатор манифестације је Музички центар у Крагујевцу. .
- **"Интернационални фестивал уметника хармонике"** је манифестација која се одржава скоро три деценије и традиционално окупља најбоље извођаче из целог света. На њему учествују победници највећих светских такмичења, те се на овај начин љубитељима ове музике највећа достигнућа у свету уметности у хармоници чине доступним, што је и један од разлога успешности познате крагујевачке школе хармонике у свету. Организатор манифестације је ДОО "Ад либитум" из Крагујевца.
- **Фестивал камерне музике "Convivium Musicum"** је манифестација која кроз креативни програмски концепт, избор камерних састава и диверзитет музичких стилова, представља јединствену манифестацију на овим просторима. Фестивал камерне музике је једна од најмлађих манифестација, која је квалитетом својих програма допринела да Крагујевац буде препознатљив и по овој врсти музичког стваралаштва. Организатор манифестације је Удружење грађана "Convivium Musicum" из Крагујевца.
- **"Интернационални џез фестивал"** је манифестација међународног карактера која постоји већ 20 година, са одржаних преко 120 концерата, на којима су наступала светски призната имена џез музике, од којих су нека први и једини пут у Србији наступала управо на овом фестивалу. Организатор манифестације је Удружење "Арт кварта" из Крагујевца.
- **"Шумадијски блуз и џез фестивал"** је манифестација која има за циљ промоцију и развој блуза и џеза у Шумадији и шире. Организатор манифестације је установа Дом омладине "Крагујевац" у Крагујевцу.
- **"Арсенал фест"** је манифестација која као један од манифестација која као један од највећих домаћих музичких фестивала окупља више хиљада љубитеља рок, поп и алтернативне музике из земље и иностранства. Један је од најпрепознатљивијих крагујевачких и шумадијских брендова, а на њему наступају познати музичари из целог света. Организатор манифестације је Удружење грађана "Арсенал фест" из Крагујевца.
- **"Шумадијски интернационални филмски фестивал" (ШИФФ)** је манифестација на којој се приказују дебитантска остварења младих аутора, са фокусом на тематику за младе.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Организатор манифестације је Удружење "Арт квартал" из Крагујевца.

- **"Фоторама"** је манифестација која као међународни фестивал уметничке фотографије чији програм обухвата сва подручја уметничке фотографије укључује и међународни фото конкурс за учеснике из целог света. Организатор манифестације је Фото-клуб "Аполо" из Крагујевца.

- **Фестивал народне музике "Драгиша Недовић"** је манифестација која има за циљ промоцију народне музике засноване на изворној народној музици и традиционалном музичком наслеђу. Манифестација носи име једног од најзначајнијих крагујевачких музичких стваралаца у овој врсти музике, човека који је аутор огромног броја песама које се данас сматрају народним, што је доказ њиховог квалитета. Организатор манифестације је Удружење грађана "Крагујевац концерт" из Крагујевца.

Утврђена листа манифестација, програма и пројеката у области културе од значаја за град Крагујевац се финансира или суфинансира из буџета града Крагујевца.

Сталним манифестацијама управља Савет сталних манифестација града Крагујевца који образује Градско веће из реда стручних и јавних радника, познавалаца из области културе. Један од чланова Савета обавезно се именује из реда запослених у градској управи надлежној за област буџета и финансија.

5. КУЛТУРНИ ТУРИЗАМ

На плану развоја и промоције културног туризма Градска туристичка организација (ГТО) Крагујевац сарађује са Градском управом и са свим институцијама културе у граду.

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Град Крагујевац има богату понуду за туристе који желе да се упознају са културно-историјским садржајима у Србији јер се на ужем простору могу наћи материјални и духовни докази различитих периода и значајних догађаја у историји Србије. Такође, у граду се одржавају и бројне културне манифестације које употпуњују туристичку понуду. Све ово је база за добру сарадњу са институцијама културе и за развој културног туризма.

Промоција културног туризма се одвија на неколико нивоа. Штампани материјали, брошуре и водичи обухватају културно-историјске споменике и институције културе. Може се рећи да они заузимају и централно место у промоцији града, јер се Крагујевац већ дуго година промовише као престоница модерне Србије (комплекс "Милошев венац"), а такође је увек у првом плану и Спомен парк "Крагујевачки октобар". Промотивне активности на сајту и друштвеним мрежама укључују најаве догађаја из области културе. На сајмовима и манифестацијама у земљи и иностранству се промовишу догађаји који су ширег значаја, а са појединим институцијама су организоване и промоције на Београдском сајму туризма и сличним, значајним манифестацијама у земљи и региону.

ГТО Крагујевац је организатор или суорганизатор различитих догађаја, од којих су неки значајни за промоцију културне баштине и традиције града и доприносе стварања имиџа града културе у земљи и региону. Манифестације су:

- Ђурђевдански Дечји карневал, 6 мај, у оквиру обележавања Дана града организујемо Дечји карневал који окупља децу предшколског и школског узраста са територије града, плесне, уметничке, спортске и друге клубове и удружења.
- Фића фест, друга половина јуна, окупља љубитеље возила фића и старих аутомобила са територије Балкана- доприноси развоју индустријског туризма, као врсте културног туризма
- Сабор народног стваралаштва у оквиру Госпојинских свечаности, 28.август, продајна изложба традиционалних производа и сувенира у порти Саборне цркве
- Међународни сајам туризма и сеоског туризма -у оквиру забавног дела су програми културно-уметничких друштава, изложбе и модне ревије локалних произвођача традиционалних производа

Осим сарадње са институцијама културе у граду, ГТО "Крагујевац" сарађује са удружењима на пољу фолклора, драмске, плесне и уметничке активности, чуварима старих заната и произвођачима сувенира. На манифестацијама и догађајима у граду и у земљи које организујемо наступају различита удружења, у зависности од врсте догађаја. Произвођачи домаћих производа и сувенира продају своје производе на различитим манифестацијама и базарима, као и у Туристичком инфо центру.

Музеји су посебно значајни за туристичке посете, па је са тим у вези развијена сарадња са Народним музејем и Спомен парком, у смислу промоције, довођења гостију, осмишљавања и организовања водичких тура које обухватају ове објекте. Такође је у промоцију и организацију тура укључен и музеј "Стара ливница", који нажалост није институција културе, па је радно време неприлагођено потребама туриста, али се за сада у договору са фабриком "Застава оружје" превазилази овај проблем.

Водичке туре, аутобуске или пешачке, од општих које обухватају цео град, преко тематских, које осмишљавамо и организујемо у сарадњи са институцијама културе намењене су туристима, али и локалном становништву, у циљу едукације и јачања свести о културно-историјском значају града. У том смислу сарађујемо са школама на територији града и региона, Универзитетом и осталим заинтересованим странама. Неке од тематских

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

водичких тура из области културног туризма су: Историјско језгро града, Легат Николе Коке Јанковића, Задужбине и задужбинари, Ђура у Крагујевцу, манастирске туре...

Људски ресурси за развој културног туризма су запослени у институцијама културе, Градској туристичкој организацији "Крагујевац" и водичи на територији града Крагујевца. Лиценцираних водича нема довољно. У бази ТИЦ-а је око 10 водича, међутим и они често нису доступни за организовање тура, јер је већина ангажована на емитивним туристичким турама. У циљу подршке развоју културног туризма потребно је да се организује обука за локалне водиче, тј да се туристички водичи са лиценцом специјализују за презентовање културно-историјске баштине града.

До сада ГТО "Крагујевац" није реализовала веће пројекте из области културног туризма као носилац, нити као партнер. Актуелна је идеја о изградњи визиторског центра града, а који би био реализован у партнерству са институцијама културе.

ГТО „Крагујевац“ узела је учешће у пројекту „Српско – руски мост културе“, у сарадњи са Удружењем „Школа мира“ и уз подршку Града Крагујевца. Прва конференција посвећена повезивању установа културе и туристичких организација Москве и Крагујевца одржана је у Крагујевцу од 09. до 12. октобра 2019. године. Том приликом су сагледане могућности интензивније сарадње и културне размене установа и договорене прве заједничке активности које су биле планиране за 2020. годину.

6. ФИНАНСИРАЊЕ КУЛТУРЕ

План развоја културе града Крагујевца за период 2021 – 2025. године

Редовним издвајањем за годишње програме и рад установа културе, Крагујевац има утрошак од око 90% од укупног буџета намењеног за културу у граду. Тим средствима финансира се рад 11 установа, у којима је запослено 260 лица, од којих 189 на неодређено. Анализа процентуалне расподеле средстава на програме и остале трошкове говори о томе да материјални трошкови заједно са платама и доприносима запослених чине највећи део буџета за културу (78,71%), који је **2020.** године износио **362.658.777,94 динара**. За реализацију програма опредељено је 21,86% буџета за културу (укључујући програме установа и средства за конкурс у култури)

Табеларни приказ Удела буџета за културу у укупном буџету Града, по годинама

Година	Реализација буџета града (извор 01)	Реализација - Установе културе (извор 01)	Реализација - Услуге културе (извор 01)	Укупно - Реализација за културу (извор 01)	% учешће реализације у култури у реализацији буџета града (извор 01)
1	2	3	4	5 (3+4)	6 (5/2)
2010	3,319,020,479	221,784,051	6,893,618	228,677,669	6.89
2011	3,900,117,872	232,692,186	7,853,743	240,545,929	6.17
2012	4,808,612,378	285,889,393	7,948,458	293,837,851	6.11
2013	5,200,797,688	275,530,700	1,224,333	276,755,033	5.32
2014	4,209,159,025	257,600,902	1,400,617	259,001,519	6.15
2015	4,231,846,316	298,738,813	2,993,281	301,732,094	7.13
2016	4,768,039,175	294,774,675	14,301,873	309,076,548	6.48
2017	5,090,757,195	321,383,567	41,275,211	362,658,778	7.12
2018	6,012,885,700	395,868,583	41,082,069	436,950,651	7.27
2019	6,314,522,892	418,017,245	30,349,769	448,367,014	7.10
2020	6.471.658.655	407.226.747,68	19.476.008,78	426.702.756,46	6,59

Говорећи о финансијама, за установе културе значајну потешкоћу представљају, између осталог, процедуралне облигације у вези са јавним набавкама које, како се сви саговорници слажу, не могу бити применљиве у области културе, јер ограничавају и стварају додатне трошкове приликом набавке публикација. Подаци показују да је Музички центар једина установа која је у могућности да већински финансира програмске активности, у односу на зараде запослених и редовне материјалне трошкове.

Табеларни приказ структуре буџета градских установа културе у Крагујевцу према изворима финансирања (% у односу на укупан буџет установе) у 2020. години

Врста трошка

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Назив установе	Плате и доприноси	Материјалн и трошкови	Програми и пројекти
Спомен-парк „Крагујевачки октобар“	54%	30%	16%
Народни музеј	68 %	27 %	5%
Историјски архив Шумадије	67%	26,00%	7%
Народна библиотека „Вук Караџић“	68,00%	28,00%	4%
Књажевско-српски театар	76%	17%	7%
Музички центар Крагујевац	59,53%	15,63%	24,84%
Дом омладине	63%	21%	15%
Звод за заштиту споменика културе	80%	13%	7%
Установа Кораци	68%	21%	11%
Позориште за децу	70,00%	13,00%	17,00%
Центар за нег.трад. кул.,„Абрашевић“	61,49%	23,91%	14,60%

Поред редовног програмског суфинансирања, Град је средства обезбедио и преко јавног конкурса Министарства културе и информисања „Градови у фокусу 2016“. Средства у износу од 18,000,000.00 динара намењена су за израду пројектно–техничке документације за потребе установа културе, потом идејног пројекта адаптације градске дворане „Шумадија“, као и за опремање Позоришта за децу Крагујевац. Међутим, за грађевинске радове реновирања и адаптације дворане, чија је процењена вредност, према речима градског већника за културу, милион евра, очекује се подршка државе.

И установе и удружења су већином ослоњени на финансирање програма из буџетских средстава и врло су ретки покушаји конкурисања код европских или домаћих фондова који подржавају културу.

Када је реч о градском конкурсима намењеном финансирању и суфинансирању програма и пројеката у култури, последњих година је тај сегмент вишеструко унапређен. Крагујевац је један је од градова који највише издваја у ову сврху. Од 2018. године Крагујевац издваја 10,7% од буџета за културу за конкурсе, што у наредним годинама остаје на приближно истом нивоу.

До 2018. године Град је издаваштво финансирао преко Конкурса за финансирање/суфинансирање пројеката у области културе, али од 2019. године финансирање издаваштва врши се преко Установе културе Кораци (такође путем конкурса).

**ТАБЕЛАРНИ УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПОСЕТА И ДРУГИХ ПОДАТАКА У 2018. И 2019.
ГОДИНИ ПО УСТАНОВАМА**

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

Назив установе	Тип податка	2018.	2019.
ЦЗНТК „Абрашевић“	програми	76	79
	број посетилаца	13.570	10.990
	пређених километара (гостовања)	4.870	7.750
Историјски архив Шумадије	издата уверења	1.183	1.648
	број истраживачких дана	163	211
	посете истраживача	46	70
	посете ученика	170	200
	укупно посете	216	270
Народна библиотека „Вук Караџић“	програми	778	641
	трајање програма у данима	781	899
	број посетилаца	25.200	28.040
Дом омладине	број посетилаца	9.094	20.103
	приходи (спољни)	2.569.932,90	2.445.472,70
Завод за заштиту споменика културе	број посетилаца (Ноћ истраживача)	9.000	9.600
		*12.000	*12.500
УК „Кораци“	издате монографске публикације	1	23
	издате серијске публикације	1	1
Музички центар	број концерата	26	30
	број посетилаца	9.000	11.535
	приходи (спољни)	2.856.603,64	2.841.428,00
Народни музеј	посете седишту Музеја (Галерија, Амицин и Кнез михајлов конак)	5.430	6.857
	посете Старој скупштини	3.774	3.215
	посете Кући С. Марковића	2.200	2.683
	посете Малом ликовном салону	2.738	2.466
	посете Легату Н. К. Јанковића	-	967
	укупно посете	14.142	16.188
Позориште за децу	одиграних представа	93	133
	одиграних представа – Сцена 303	51	26
	посетиоци	16.753	14.254
	посетиоци – Сцена 303	12.300	8.100
	посетиоци – друга дешавања	17.602	14.702
	укупно посетиоци	46.655	37.056
Спомен-парк	појединачне посете	12.816	8.555
	групне посете – школе	20.947	17.763
	остале групне посете	1.609	6.603
	посете Галерији „Мостови Балкана“	9.100	10.200
	укупно посете	44.472	**43.121
	приходи од улазница	24.698,00	**22.106,00
	приходи од вођења	3.647.642,00	**3.117.250,00
	приходи од робе	928.357,50	**508.480,00
	укупни приходи	4.600.697,50	3.647.836,00
Књажевско-српски театар	представе	102	95
	продате улазнице	14.379	12.395
	групне улазнице	2.655	2.708
	гледаоци	17.034	15.103
	остали програми	15 – 20.000	20 – 25.000
	укупан број посетилаца	30-35.000	35 – 40.000

**План развоја културе
града Крагујевца
за период 2021 – 2025. године**

	приходи од представа на сцени	2.560.100,00	2.483.260,00
	гостовања ансамбла театра	1.100.000,00	717.500,00
	приходи по уговорима	165.960,00	387.900,00
	издавање сале Театра	928.000,00	926.914,00
	издавање пословног простора	148.200,00	182.400,00
	<i>укупни приходи</i>	<i>4.902.260,00</i>	<i>4.697.974,00</i>